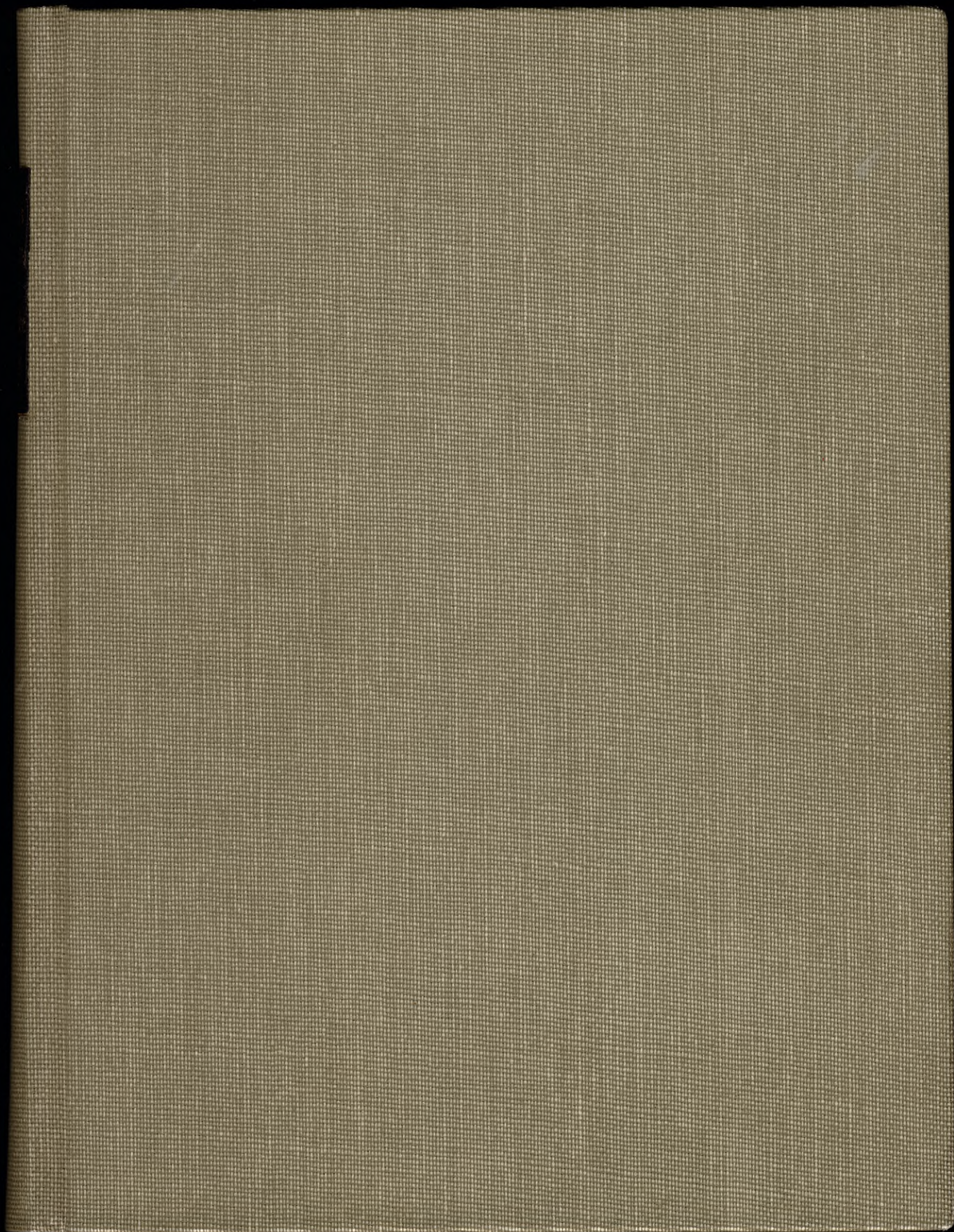

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Medicinska Sektionen

ACTA

{Göteborg.
Hälsövärd-
nämnden.}

GÖTEBORGS HÄLSOVÅRDSNÄMDS ÅRSBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1924

DEL II

ANDRA AVDELNINGEN

AVGIVEN AV

FÖRSTE STADSLÄKAREN KARL JOH. GEZELIUS

OCH

TJÄNSTGÖRANDE EKONOMICHEFEN HANS FRIIS

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1925

GÖTEBORGS
HÄLSÖVÄRDSSÄMÅNDSS
ÅRSBERÄTTELSE

FÖR ÅR
1924

DEL II

ANFÄR ÅTTIO MINUTER

AVTAL

FÖRORDNINGEN ÖFRAN HÄLSÖVÄRDSSÄMÅNDSS
ÅR 1924

GÖTEBORGS
HÄLSÖVÄRDSSÄMÅNDSS

INNEHÅLL.

	Sid.
Hälsovårdsnämndens andra avdelnings ledamöter	5
Förvaltningsråden vid de olika sjukhusen	5
Läkare år 1924 " " " "	7
Berättelse angående den ekonomiska förvaltningen av tj. ekonomi- chefen <i>Hans Friis</i>	9
Tabeller	15
Årsberättelse från <i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset</i> :	
Medicinska avdelningen av amanuensen <i>N. Ahlen</i>	25
Kirurgiska avdelningen av amanuensen <i>C. Sandahl</i>	25
Tuberkulosavdelningen av avdelningsläkaren <i>J. Arfwedson</i>	55
Öron-, näs- och halsavdelningen av bitr. läkaren <i>R. Selldén</i> ...	58
Ögonavdelningen av bitr. läkaren <i>G. Elam</i>	71
Patologiska och bakteriologiska laboratoriet av prosektorn <i>C. O.</i> <i>Forselius</i>	76
Röntgenavdelningen av bitr. läkaren <i>Henning Odqvist</i>	81
Årsberättelse från <i>Barnsjukhuset</i> :	
Kirurgiska avdelningen av bitr. läkaren <i>Allan Lind</i>	85
Medicinska avdelningen av bitr. läkaren <i>H. Belfrage</i>	100
Årsberättelse från <i>Epidemisjukhuset</i> av överläkaren <i>Hj. Wennerberg</i>	105
Årsberättelse från <i>Barnbördshuset</i> av överläkaren <i>L. Lindquist</i> , amanuensen <i>E. Hasselström</i> och bitr. läkaren <i>H. Benckert</i> ...	108
Årsberättelse från <i>Majornas sjukhus</i> av läkaren <i>N. Johannsen</i> ...	132
Årsberättelse från <i>Holtermanska sjukhuset</i> av överläkaren <i>J. Fex</i>	138
Årsberättelse från <i>Hemmet för lungotssjuka</i> av läkaren <i>P. Gust.</i> <i>Carlström</i>	140
Årsberättelse från <i>Sjukvårdsanstalten å Källtorp</i> av överläkaren <i>H. Rosengren</i>	142
Årsberättelse från <i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> av läkaren <i>A. Wallin</i>	145
Poliklinikerna för medellösa	160

(1875-31/12), överläkaren *Johan Fex* (1/1-31/12) och tj. ekonomischefen *Fris* (1/1-31/12)

Dispositionen *Nylen*, ordf. (1/1-31/12), *Bernström*, ordf. (1875-31/12), överläkaren *Arvid Wallberg* (1/1-31/12), *Udo Lindgren* (1/1-31/12), t. f. överläkaren *Sven* (1/1-31/12), t. f. ekonomidirektoren *Svenning* (1/1-31/12) och tj. ekonomischefen *Fris* (1/1-31/12).

INHALT

1. Einleitung 1

2. Die Bedeutung der Arbeit 2

3. Die Aufgaben der Arbeit 3

4. Die Verantwortung der Arbeit 4

5. Die Freude an der Arbeit 5

6. Die Ehrlichkeit der Arbeit 6

7. Die Sauberkeit der Arbeit 7

8. Die Pünktlichkeit der Arbeit 8

9. Die Fleißigkeit der Arbeit 9

10. Die Ausdauer der Arbeit 10

11. Die Geduld der Arbeit 11

12. Die Bescheidenheit der Arbeit 12

13. Die Ehrlichkeit der Arbeit 13

14. Die Sauberkeit der Arbeit 14

15. Die Pünktlichkeit der Arbeit 15

16. Die Fleißigkeit der Arbeit 16

17. Die Ausdauer der Arbeit 17

18. Die Geduld der Arbeit 18

19. Die Bescheidenheit der Arbeit 19

20. Die Ehrlichkeit der Arbeit 20

21. Die Sauberkeit der Arbeit 21

22. Die Pünktlichkeit der Arbeit 22

23. Die Fleißigkeit der Arbeit 23

24. Die Ausdauer der Arbeit 24

25. Die Geduld der Arbeit 25

26. Die Bescheidenheit der Arbeit 26

27. Die Ehrlichkeit der Arbeit 27

28. Die Sauberkeit der Arbeit 28

29. Die Pünktlichkeit der Arbeit 29

30. Die Fleißigkeit der Arbeit 30

31. Die Ausdauer der Arbeit 31

32. Die Geduld der Arbeit 32

33. Die Bescheidenheit der Arbeit 33

34. Die Ehrlichkeit der Arbeit 34

35. Die Sauberkeit der Arbeit 35

36. Die Pünktlichkeit der Arbeit 36

37. Die Fleißigkeit der Arbeit 37

38. Die Ausdauer der Arbeit 38

39. Die Geduld der Arbeit 39

40. Die Bescheidenheit der Arbeit 40

41. Die Ehrlichkeit der Arbeit 41

42. Die Sauberkeit der Arbeit 42

43. Die Pünktlichkeit der Arbeit 43

44. Die Fleißigkeit der Arbeit 44

45. Die Ausdauer der Arbeit 45

46. Die Geduld der Arbeit 46

47. Die Bescheidenheit der Arbeit 47

48. Die Ehrlichkeit der Arbeit 48

49. Die Sauberkeit der Arbeit 49

50. Die Pünktlichkeit der Arbeit 50

51. Die Fleißigkeit der Arbeit 51

52. Die Ausdauer der Arbeit 52

53. Die Geduld der Arbeit 53

54. Die Bescheidenheit der Arbeit 54

55. Die Ehrlichkeit der Arbeit 55

56. Die Sauberkeit der Arbeit 56

57. Die Pünktlichkeit der Arbeit 57

58. Die Fleißigkeit der Arbeit 58

59. Die Ausdauer der Arbeit 59

60. Die Geduld der Arbeit 60

61. Die Bescheidenheit der Arbeit 61

62. Die Ehrlichkeit der Arbeit 62

63. Die Sauberkeit der Arbeit 63

64. Die Pünktlichkeit der Arbeit 64

65. Die Fleißigkeit der Arbeit 65

66. Die Ausdauer der Arbeit 66

67. Die Geduld der Arbeit 67

68. Die Bescheidenheit der Arbeit 68

69. Die Ehrlichkeit der Arbeit 69

70. Die Sauberkeit der Arbeit 70

71. Die Pünktlichkeit der Arbeit 71

72. Die Fleißigkeit der Arbeit 72

73. Die Ausdauer der Arbeit 73

74. Die Geduld der Arbeit 74

75. Die Bescheidenheit der Arbeit 75

76. Die Ehrlichkeit der Arbeit 76

77. Die Sauberkeit der Arbeit 77

78. Die Pünktlichkeit der Arbeit 78

79. Die Fleißigkeit der Arbeit 79

80. Die Ausdauer der Arbeit 80

81. Die Geduld der Arbeit 81

82. Die Bescheidenheit der Arbeit 82

83. Die Ehrlichkeit der Arbeit 83

84. Die Sauberkeit der Arbeit 84

85. Die Pünktlichkeit der Arbeit 85

86. Die Fleißigkeit der Arbeit 86

87. Die Ausdauer der Arbeit 87

88. Die Geduld der Arbeit 88

89. Die Bescheidenheit der Arbeit 89

90. Die Ehrlichkeit der Arbeit 90

91. Die Sauberkeit der Arbeit 91

92. Die Pünktlichkeit der Arbeit 92

93. Die Fleißigkeit der Arbeit 93

94. Die Ausdauer der Arbeit 94

95. Die Geduld der Arbeit 95

96. Die Bescheidenheit der Arbeit 96

97. Die Ehrlichkeit der Arbeit 97

98. Die Sauberkeit der Arbeit 98

99. Die Pünktlichkeit der Arbeit 99

100. Die Fleißigkeit der Arbeit 100

Hälsovårdsnämndens andra avdelning.

Ledamöter:

Förste stadsläkaren Karl Joh. Gezelius, ordförande,
Disponenten Anders Nylén, v. ordförande,
Överläkaren Sven Johansson,
Professorn Karl Dahlgren (1/1—20/3) † 21/3,
Fabrikören Gust. Lamm,
Möbelsnickaren Jens Nielsen,
Överläkaren Per Arnell,
Sjukbesökaren Ernst G. Kristensson,
Sjukbesökaren Waldemar Norén och
Fru Nathalia Ahlström (10/4—31/12).

Avdelningen har haft 17 sammanträden. Därvid förekommande ärenden finnas registrerade i 308 paragrafer. Ordinarie sammanträdesdag har varit andra tisdagen i varje månad.

Ekonomidirektörsbefattningen har uppehållits av ekonomidirektörsassistenten Gösta Svenning (1/1—31/3) och e. o. hovrättsnotarien Hans Friis (1/4—31/12); vilken senare därjämte tjänstgjort som sekreterare och ombudsman med e. o. hovrättsnotarien Joh. Hallbeck såsom biträdande sekreterare och amanuens.

Förvaltningsråden för sjukhusen.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Fabrikören Lamm, ordf., överläkaren G. Söderbergh, t. f. överläkaren Sven Johansson, t. f. ekonomidirektören Svenning (1/1—31/3) och tj. ekonomichefen Friis (1/4—31/12).

Holtermanska sjukhuset.

Överläkaren Johansson, ordf. (1/1—12/5), sjukbesökaren Norén, ordf. (13/5—31/12), överläkaren Johan Fex, t. f. ekonomidirektören Svenning (1/1—31/3) och tj. ekonomichefen Friis (1/4—31/12).

Barnsjukhuset.

Disponenten Nylén, ordf. (1/1—12/5), överläkaren Johansson, ordf. (13/5—31/12), överläkaren Arvid Wallgren, t. f. överläkaren Uno Lindgren, (17/2—16/9), t. f. överläkaren Einar Edberg (17/9—31/12), t. f. ekonomidirektören Svenning (1/1—31/3) och tj. ekonomichefen Friis (1/4—31/12).

Barnbördshuset.

Disponenten Nylén, ordf., överläkaren L. Lindquist, t. f. ekonomidirektören Svenning (1/1—31/3) och tj. ekonomichefen Friis (1/4—31/12).

Majornas sjukhus.

Sjukbesökaren Norén, ordf. (1/1—12/5), fru Ahlström, ordf. (13/5—31/12); sjukhusläkaren Robert Hälén (1/1—6/5), sjukhusläkaren Nicolai Johannsen (1/7—31/12), t. f. ekonomidirektören Svenning (1/1—31/1) och tj. ekonomichefen Friis (1/4—31/12).

Sjukvårdsanstalten å Källtorp.

Överläkaren Arnell, ordf., överläkaren H. Rosengren, t. f. ekonomidirektören Svenning (1/1—31/3) och tj. ekonomichefen Friis (1/4—31/12).

Hemmet för lungotssjuka.

Möbelsnickaren Nielsen, ordf., sjukhusläkaren P. Gust. Carlström, t. f. ekonomidirektören Svenning (1/1—31/3) och tj. ekonomichefen Friis (1/4—31/12).

Epidemisjukhuset.

Förste stadsläkaren Gezelius, ordf., överläkaren Hj. Wennerberg, t. f. ekonomidirektören Svenning (1/1—31/3) och tj. ekonomichefen Friis (1/4—31/12).

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Sjukbesökaren Kristensson, ordf., sjukhusläkaren Wallin, t. f. ekonomidirektören Svenning (1/1—31/3) och tj. ekonomichefen Friis (1/4—31/12).

Sjukhusläkare 1924.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

- Med. avd.:* Överläkare: G. Söderbergh (1923).
Andre läkare: Sven Ekvall.
Amanuens: Nils Åhlén.
- Kir. avd.:* Överläkare: Karl Dahlgren (1/1—20/3) † 21/3.
T. f. överläkare: Sven Johansson (1/1—31/12).
Andre läkare: Henrik Holmdahl.
» » John Hellström.
Amanuens: Carl Sandahl.
- Tbc.-avd.:* Avdelningsläkare: J. E. Arfwedson.
- Öron-, näs- och halsavd.:* Avdelningsläkare: Erik Knutson.
Biträdande läkare: R. Selldén.
- Ögonavd.:* Avdelningsläkare: Magnus Sundqvist.
Amanuens: Gunnar Elam.
- Röntgenavd.:* Föreståndare: Fredr. von Bergen.
Biträdande läkare: Henning Odqvist.
- Patol. anat. labor.:* Prosektor C. O. Forselius.

Holtermanska sjukhuset.

- Överläkare: Johan Fex (1924).
Biträdande läkare: Leopold Abramson (15/3—31/12).

Barnsjukhuset.

- Med. avd.:* Överläkare: A. Wallgren (1922).
Biträdande läkare: Nicolai Johannsen (1/1—31/7).
» » Harald Belfrage (1/8—31/12).
Amanuens: » » (1/1—31/7).
» » Elsa Lagergren (1/8—31/12).
- Kir. avd.:* Överläkare: Sven Johansson (1914).
T. f. överläkare: Gunnar Hambert (1/1—16/2).
» » Uno Lindgren (17/2—16/9).
» » Einar Edberg (17/9—31/12).
Biträdande läkare: Gunnar Hambert (1/1—23/4).
» » Uno Lindgren (1/5—16/9).
» » Allan Lind (17/9—31/12).
T. f. biträdande läkare: Edvin Collert (17/2—16/9).

Barnbördshuset.

Överläkare: Prof. L. Lindquist (1919).
Biträdande läkare: H. Benckert.
Amanuens: Nils Bothén (1/1—31/1).
Erik Hasselström (1/2—31/12).

Majornas sjukhus.

Läkare: Robert Hålén (1/1—6/5) † 7/5.
T. f. läkare: M. Asplund (under vakans 7/5—30/6).
» Nicolai Johannsen (1/7—31/12).

Sjukvårdsanstalten å Källtorp.

Överläkare: H. Rosengren (1913).
Underläkare: Märta Lundqvist (1/1—8/6).
T. f. » » » (under vakans 9/6—30/6).
» Jacob Ahlmann (1/7—31/12).

Hemmet för lungsotssjuka.

Läkare: P. Gustaf Carlström (1904).

Epidemisjukhuset.

Överläkare: Hj. Wennerberg (1898).
Biträdande läkare: Edit Otterström (1/1—31/8).
» » Ruben Lundberg (12/2—31/12).
» » I. Sandberg (1/9—31/12).

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Läkare: Albert Wallin (1910).

Sjukhusförvaltningen under år 1924.

Sjukhusbyggnaderna.

Förutom å samtliga sjukhus årligen återkommande underhållsarbeten hava under året vidtagits följande, mera omfattande förändringar:

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Sjukhusets salar jämte dagrum hava avbalkats medelst skärmväggar, försedda med elektrisk ringledning och belysning, varigenom vunnits såväl ökad trevnad för patienterna som underlättande av deras skötsel och dessutom möjlighet till vinnande av ytterligare två platser å varje sal eller tillsammans för sjukhuset i dess helhet 28 platser, varibland ett antal platser, lämpliga för isolering av svårt sjuka patienter.

De gamla värmeelementen hava till större delen utbytts mot mera tidsenliga sådana, varjämte omläggning och genomgående reparation av sjukhusets yttre avloppsledningar ägt rum.

Det kliniska laboratoriet har till följd av bristande utrymme och olämplig inredning underkastats väsentlig utvidgning och omändring.

Hela avdelningen 4 B har försetts med linoleummattor.

Å öronavdelningens operationssal har insatts en tidsenlig autoklav.

Tvättavdelningens maskinella utrustning har utökats med en tvättmaskin jämte centrifug från A.-B. Coronaverken härstädes.

Nämnda arbeten hava betingat en kostnad av 64,327 kronor.

Å operationsavdelningen har tillbyggnads- och moderniseringsarbeten påbörjats, och hava stadsfullmäktige för ändamålet beviljat ett anslag av 35,000 kronor.

Holtermanska sjukhuset.

Vid sjukhusets manliga paviljong har för en kostnad av 9,500 kronor inretts en portvaktsbostad om två rum och kök med övertäckt ingång från gatan samt med värmeledning försedd vaktkur.

I samband med fastställandet av budgeten för år 1925 beviljade stadsfullmäktige ett anslag av 14,000 kronor för inredande av lokal för röntgen- och ljusbehandling samt för inköp och uppsättning av apparater för samma avdelning, varigenom möjlighet beredes för bedrivande av en effektiv terapi av hudsjukdomar.

Barnsjukhuset.

Det uti nästföregående årsberättelse omnämnda likkapellet med obduktions- och förvaringsrum har under året iordningställt och tagits i bruk. Kostnaden för detsamma har uppgått till 25,092 kronor. Beslut har därjämte fattats om inredande av den gamla lokalen till poliklinisk solbehandlingsavdelning.

Vidare har vid sjukhuset uppförts ett garage och en lekplan anordnats, det förra till en kostnad av 1,690 kronor och den senare till 3,000 kronor.

Barnbördshuset.

Under året har en omfattande till- och ombyggnad beträffande anstaltens intagnings- och förlossningsavdelningar samt köket m. m. utförts, och har arbetet därför betingat en kostnad av 106,000 kronor.

Tvättavdelningens maskinella utrustning har därjämte utökats med en tvättmaskin jämte centrifug från A.-B. Coronaverken härstädes.

Vidare har anstalten försetts med en ny steriliseringsapparat.

Hemmet för lungotssjuka.

Det till sjukhuset hörande sommarsanatoriet å Sandarne har för en kostnad av 5,500 kronor utökats med två ligghallar för omkring 75 patienter, och dess matsal panelats och oljemålats, vilket senare arbete dragit en kostnad av 500 kronor.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Läkarebostadens veranda har tillbyggt för en kostnad av 1,511 kronor.

Inventarier.

Bland nyanskaffade inventarier till Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset må nämnas tre fullt tidsenliga operationsbord, avsedda för operationsavdelningen och öronavdelningen. Anskaffningskostnaden för dessa har belöpt sig till 4,437 kronor. Vidare torde framhållas, att ytterligare en diathermiapparat inköpts för en kostnad av 749 kronor.

Till Holtermanska sjukhuset har bl. a. inköpts en kvartslampa för 415 kronor.

Barnbördshusets inventarier hava väsentligt utökats på grund av till- och ombyggnaden inom anstalten.

Inventarierna vid sjukvårdsanstalten å Källtorp hava under året utökats med en diskmaskin samt en vedsågningsmaskin med motor, belöpande sig kostnaden för den förra till 2,300 kronor, för den senare till 815 kronor.

Det förtjänar vidare anmärkas, att under året inköpts två av sysslomannen Bergman utexperimenterade elektriska bonborstar, vilkas arbete synes såväl effektivt som tidsbesparande.

I övrigt har under året sedvanlig komplettering och nyanskaffning av inventarierna ägt rum.

Sjukvårdsavgifter m. m.

Med avseende å sjukvårdsavgifterna har ej någon ändring vidtagits. Rörande sjuktransportavgifterna däremot har det tillägget gjorts, att hälsovårdsnämnden erhållit rätt att i ömmande fall på särskild ansökan medgiva nedsättning i avgiften för sjuktransport utom staden.

Indrivningen av sjukvårdsavgifter och därmed sammanhängande lagsökningsärenden hava omhänderhafts av nämndens ombudsman, som lämnat följande:

»Redogörelse för ombudsmannens handläggning under år 1924 av ärenden rörande utbekommande av ersättning för vård å stadens sjukhus.

Vid 1923 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att ersätta sjukhusvårdskostnad	20
Under 1924 avsända dylika anmaningar.....	323
Som svar å dessa anmaningar inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning.....	80
Återkallade anmaningar (på grund av att patienten själv betalt) ...	7
Från 1923 balanserade oavgjorda mål.....	366
Hos Konungens befallningshavande anhängiggjorda mål om ersättning under år 1924:	
a) efter förutgången anmaning	243
b) utan förutgången anmaning	127
Summa under året anhängiggjorda mål.....	370
Mål, som återkallats på grund av betalning, eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommunen	91
Mål, varuti genom utslag ansökning under året:	
a) helt eller delvis bifallits	77
b) ogillats	2
Mål, i vilka besvär anförts hos kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad	1
b) av annan kommun	3
Summa under året återkallade eller slutligt avdömda mål	170
Från 1924 till 1925 balanserade mål	381
Vid 1924 års slut på svar beroende anmaningar.....	27
Framställningar till Konungens befallningshavande rörande utländska undersåtar	17

Ovan berörda ärendens fördelning på de olika sjukhusen:

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset	188
Holtermanska sjukhuset	26
Barnsjukhuset	111
Barnbördshuset	93
Majornas sjukhus	1
Sjukvårdsanstalten å Källtorp	8
Hemmet för lungots sjuka	4
Epidemisjukhuset	7
Ekmaniska sjukhuset	4
Upplysningsanstalten för sinnessjuka	8

Summa ärenden under året 450

De indrivna sjukvårdsavgifterna uppgå till ett belopp av 46,154 kronor 56 öre.»

Räkenskaper.

Hälsovårdsnämndens andra avdelnings jämte sjukhusens utgifter, vilka i årets budget beräknats till 4,132,859 kronor, uppgingo i verkligheten till 4,119,954 kronor. Inkomsterna, beräknade till 1,577,212 kronor, uppgingo till 2,185,729 kronor.

Ordningsstadgar.

Rörande tillämpningen av taxan för föreståndaren vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhusets röntgenavdelning har hälsovårdsnämnden beslutat, att endast patient, tillhörande Göteborgs kommun, äger rätt erhålla poliklinisk undersökning eller behandling, varvid dock å Göteborgs Vanföreståndelse intagen, annan kommun än Göteborg tillhörande patient undantagits.

Vidare hava stadsfullmäktige genom beslut den 12 juni 1924 fastställt nya instruktioner för överläkaren och biträdande läkaren vid sinnessjukavdelningarna å fattigvårdsanstalten Gibraltar, i vilka instruktioner bland annat föreskrivits, att sagda läkare skola tillsättas av hälsovårdsnämnden och icke såsom förut av fattigvårdsstyrelsen.

Sjuktransportväsendet.

Antal transporter:

för obemedlade	2,179 ¹⁾	
» betalande	1,278	3,457

Erlagda avgifter Kr. 9,910: —

¹⁾ Däri ingående 664 epidemitransporter.

Utgifter:

avlöning åt brandkarlar	Kr. 25,689: 60	
bensin, reparationer m. m.	» 9,936: 65	Kr. 35,626: 25
<i>Antal körda timmar</i>	1,954	
» <i>kilometer</i>	24,342	

Kommunalsköterskornas verksamhet.

Kommunalsköterskorna, tio till antalet, hava under året avlagt 18,746 besök hos 695 patienter, varav 395 betalande. Dessutom hava de sammanlagt vakat 60 nätter. Med verksamheten förenade kostnader hava belöpt sig till 39,177 kronor.

Donationer.

Från kandidaten Karl Johan Dahlgren i Uppsala har hälsovårdsnämnden fått mottaga 5,000 kronor, varå räntan enligt professor Dahlgrens i livstiden uttalade önskan skulle »utdelas till överansträngda sköterskor, som ej kunna göra anspråk på understöd från staden».

... ..
... ..
... ..

Kommunalfiskaliskontrollen

... ..
... ..
... ..
... ..

Översikt

... ..
... ..
... ..
... ..

Tab. 1. Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1924.

	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal patienter under året		Antalet underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
		intagna	döda					
Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset..	533	6,696	390	178,844	489	543	397	26
Medicinska avdelningen	186	2,315	195	69,561	190	220	151	30
Kirurgiska	204	3,082	152	67,952	186	212	151	22
Avdelningen för tuberkulos	55	237	26	15,924	43	51	34	67
» » ögonsjukdomar	16	295	—	5,395	14	26	8	18
» » öronsjukdomar	32	1,073	14	13,605	37	52	20	12
» » konvalescenter	40	336	3	6,407	17	47	0	19
Holtermanska sjukhuset	144	897	1	28,060	77	106	46	31
Avdelningen för hudsjuka	18	318	—	5,134	14	25	6	16
» » veneriskt sjuka	126	579	1	22,926	62	90	34	40
Göteborgs barnsjukhus	300	2,413	152	84,333	230	275	199	35
Medicinska avdelningen	149	1,238	108	43,336	118	142	98	35
Kirurgiska	151	1,175	44	40,997	112	140	95	35
Göteborgs barnbördshus	109	3,499	16	31,887	87	113	62	9
Barn	—	2,657	41	—	—	—	—	—
Majornas sjukhus	26	165	13	7,143	20	25	10	43
Sjukvårdsanstalten å Källtorp	190	324	32	66,600	182	191	169	206
Hemmet för lungotssjuka	46	88	28	14,798	40	52	26	168
Göteborgs epidemisjukhus	252	933	61	1) 19,764	55	113	21	21
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	50	484	16	13,190	36	49	24	27

1) Dessutom 190 underhållsdagar för friska personer, som åtföljt sjuka.

Tab. 2. Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1924.

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lågsta antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
Sahlgrenska sjukh.: enskilt rum....	18: —	10	42	709	10	18	4	21
12: —	196		3,052					
halvenskilt rum	12: —	44	215	3,368	36	53	21	20
8: 50	419		9,812					
allmänt rum ..	7: 50	479	1,164	23,140	442	480	372	25
2: 50	2,620		59,337					
2: —	673		15,932					
1: 50	86		6,001					
ingen	1,741		57,493					
Holtermanska sjukh.: enskilt rum ..	16: —	2	1	1	—	1	0	—
10: —	—		—	—				
halvensk. rum	12: —	2	4	54	0,7	3	0	15
8: —	12		192					
allmänt rum..	7: 50	140	49	437	76	106	46	32
2: 50	103		1,521					
2: —	9		147					
ingen	719		25,708					
Barnsjukhuset: enskilt rum	15: —	5	15	85	1,2	6	0	9
9: —	31		347					
halvenskilt rum	10: —	4	17	314	2,6	7	0	14
6: —	51		625					
allmänt rum	6: —	291	233	6,210	227	255	184	36
2: —	1,262		25,822					
1: —	15		9,498					
ingen	694		40,613					
vårdarinna	2: 50		95	819				
Barnbördshuset: enskilt rum	18: —	17	60	584	8	16	1	8
12: —	264		2,162					
halvenskilt rum ..	12: —	6	43	547	5	11	0	11
8: 50	116		1,144					
allmänt rum	7: 50	86	552	5,254	75	94	52	9
2: 75	2,128		18,275					
ingen	336		3,921					
Majornas sjukhus: allmänt rum....	7: 50	26	3	18	20	25	10	43
2: 50	46		1,509					
2: —	10		409					
1: 25	1		134					
1: —	—		362					
ingen	107	4,711						

	Dagavgift, kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Längsta antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar	
Sjukv.-anst. å Källtorp: halvensk. rum allmänt rum..	11: —	12	1	3	9	14	2	79	
	5: —		40	3,250					
	1: —	178	87	16,172	173	178	163	224	
	0: 50 ingen		6 190	854 46,321					
Hemmet för lungstotssjuka: allm. rum	7: 50	46	3	24	40	52	26	168	
	1: —		11	1,064					
	—: 50	70	4	109	13,601				
	ingen		70	13,601					
Epidemisjukhuset: enskilt rum halvenskilt rum allmänt rum....	18: —	6	—	—	0,1	1	0	16	
	11: —		2	32					
	12: —	14	7	47	1	4	0	22	
	7: —		10	325					
	7: 50	232	40	452	54	112	19	21	
	2: 50		45	446					
1: —	ingen	2	42	842	18,610				
ingen		842	18,610						
Ekmanska sjukhuset: enskilt rum .. halvensk. rum allmänt rum..	18: —	2	9	101	1,6	4	0	17	
	12: —		26	492					
	12: —	8	14	235	2,8	6	0	19	
	8: 50		39	778					
	7: 50	40	45	804	32	43	22	27	
	5: —		1	30					
	3: —	40	11	204	218	5,503			
	2: 50		218	5,503					
2: —	ingen	41	1,502	116	3,541				
ingen		41	1,502						

Tab. 3. Inkomster

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barnsjukhuset		Barnbörds- huset	
	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
1. Patient- och poliklinik-avgifter	542,298: 53	40,6	9,072: 75	6,2	112,414: 35	21,5	142,405: 25	50,6
2. Anslag av landsting	—	—	60,994: 40	41,9	—	—	—	—
3. » » kommun	706,663: 37	52,9	74,881: 40	51,5	389,855: 92	74,7	124,129: 95	44,1
4. » » staten	13,557: 20	1,0	—	—	—	—	15,000: —	5,3
5. Ersättning av staten för främmande undersåtar etc., fr. annat sjukvårdsområde, pensionsstyrelsen, riksförsäkringsanstalten, livförsäkringsbolag etc.	797: 50	0,1	593: 75	0,4	—	—	—	—
6. Avkastning av donationer, använd under året för sjukhusets ändamål	58,460: 71	4,4	—	—	20,000: —	3,8	—	—
7. Hyror och arrenden, inkomst fr. lantgård, trädgård, stall, svingård etc.	13,352: 02	1,0	—	—	—	—	—	—
8. Övriga inkomster	119: 34	—	—	—	—	—	—	—
Summa	1,335,248: 67	100,0	145,542: 30	100,0	522,270: 27	100,0	281,535: 20	100,0

under år 1924.

Majornas sjukhus		Sjukvårdsanst. å Källtorp		Hemmet för lungotssjuka		Epidemi-sjukhuset		Ekmanska sjukhuset		Summa	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
5,217: 50	10,5	33,408: 50	10,3	1,323: 50	1,7	7,524: 50	2,8	39,043: —	35,3	892,707: 88	28,6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60,994: 40	1,9
44,630: 73	89,5	164,269: 65	50,4	48,345: 06	60,6	228,002: 50	84,-	69,817: 53	63,3	1,850,596: 11	59,3
—	—	117,734: —	36,1	26,318: 10	33,-	30,872: —	11,4	—	—	203,481: 30	6,5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37: 50	—	9,699: 41	3,-	3,771: 49	4,7	—	—	355: —	0,3	15,254: 65	0,5
—	—	—	—	—	—	—	—	1,263: 50	1,1	79,724: 21	2,6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	652: 54	0,2	—	—	5,000: —	1,8	—	—	19,004: 56	0,6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	119: 34	—
49,885: 73	100,0	325,764: 10	100,0	79,758: 15	100,0	271,399: —	100,0	110,479: 03	100,0	3,121,882: 45	100,0

Tab. 4. Utgifter

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barnsjukhuset		Barnbörds- huset	
	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
1. Avlöningar (i stat upp- tagna), vikariatersätt- ningar, pensioner och pen- sionsavgifter	462,131: 21	34,6	57,506: 41	39,5	184,605: 12	35,3	96,083: 14	34,1
2. Extra bitr.-hjälp, hand- räkning	26,502: 25	2,0	385: 55	0,3	4,093: 90	0,8	5,726: 81	2,0
3. Läke medel (för inre och yttre behandling)	46,999: 04	3,5	4,904: 43	3,4	24,998: 34	4,8	5,271: 84	1,9
4. Förbandsartiklar (samtl. för sår använda förbruk- ningsartiklar), bandage	42,694: 05	3,2	1,547: 98	1,0	7,415: 72	1,4	11,964: 35	4,3
5. Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. d. . .	7,532: 51	0,6	392: 64	0,3	1,500: —	0,3	992: 58	0,4
6. Instrument och appara- rater jämte hithörande förbrukningsartiklar ..	34,556: 39	2,6	1,291: 23	0,9	7,157: 30	1,4	2,499: 88	0,9
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	86,163: 56	6,4	5,219: 77	3,6	31,993: 03	6,1	15,051: 57	5,3
8. Patienters utspisning ¹⁾ personalens kosthåll }	283,916: 74	21,3	36,585: 65	25,1	141,885: 32	27,2	56,015: 35	19,0
9. Värme och lyse samt hithörande förbrukn.:s- artiklar	82,163: 94	6,2	15,967: 80	11,0	40,643: 84	7,8	26,745: 03	9,5
10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukn.:s- artiklar	44,625: 70	3,3	7,733: 64	5,3	24,183: 88	4,6	15,500: —	5,5
11. Förbrukningsartiklar in- om ekonomien, ej å andra titlar förda	59,669: 74	4,5	541: 14	0,4	—	—	600: —	0,2
12. Fastigheters (däri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre repa- rationer	67,666: 19	5,1	10,958: 10	7,5	19,089: 19	3,7	11,500: —	4,1
13. Ny-, till- och ombygg- nader, ävensom större reparationer å särskilt anslag	49,961: 23	3,7	—	—	12,000: —	2,3	24,300: —	8,6
14. Diverse utgifter ²⁾	40,666: 12	3,0	2,507: 96	1,7	22,704: 63	4,3	9,286: 65	3,3
Summa	1,335,248: 67	100,0	145,542: 30	100,0	522,270: 27	100,0	281,535: 20	100,0

¹⁾ Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.

²⁾ Avskrivna patientavgifter, skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, förselkostnader m. m.

under år 1924.

Majornas sjukhus		Sjukvårdsanst. å Källtorp		Hemmet för lungots sjuka		Epidemisjuk- huset		Ekmanska sjukhuset		S u m m a	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
25,193: 40	50,2	108,552: 76	33,3	26,636: 58	33,4	108,913: 94	40,1	43,510: 77	39,4	1,113,133: 33	35,7
553: 50	1,1	—	—	—	—	8,561: 20	3,2	—	—	45,823: 21	1,5
1,856: 90	3,8	5,344: 62	1,6	2,877: 94	3,6	4,252: 88	1,6	2,271: 14	2,1	98,777: 13	3,2
143: 67	0,3	674: 91	0,2	351: 45	0,4	1,029: 47	0,4	787: 09	0,7	66,608: 69	2,1
103: 51	0,2	702: 48	0,2	170: 70	0,2	1,416: 69	0,5	563: 84	0,5	13,374: 95	0,4
443: —	0,9	7,742: 38	2,4	931: 41	1,2	844: 41	0,3	1,273: 98	1,1	56,739: 98	1,8
1,865: 62	3,8	17,270: 22	5,3	5,426: 07	6,8	10,100: 03	3,7	3,996: 66	3,6	177,086: 53	5,7
11,121: 57	22,3	107,994: 48	33,2	23,800: 22	29,9	53,426: 41	19,7	31,659: 89	28,7	746,403: 63	23,9
3,554: 47	7,2	33,075: 02	10,2	8,705: 13	10,9	38,331: 68	14,1	10,648: 11	9,6	259,835: 02	8,3
3,187: 09	6,4	12,607: 48	3,9	3,535: 40	4,4	6,449: 42	2,4	3,272: 69	3,-	121,095: 30	3,9
76: 92	0,2	799: 61	0,2	486: 38	0,6	496: 88	0,2	457: 30	0,4	63,127: 97	2,0
902: 91	1,8	24,633: 48	7,6	6,018: 84	7,6	21,442: 79	7,9	9,375: 24	8,5	171,586: 74	5,5
—	—	—	—	—	—	9,000: —	3,3	—	—	95,261: 23	3,0
883: 17	1,8	6,366: 66	1,9	818: 03	1,0	7,133: 20	2,6	2,662: 32	2,4	93,028: 74	3,0
49,885: 73	100,0	325,764: 10	100,0	79,758: 15	100,0	271,399: —	100,0	110,479: 03	100,0	3,121,882: 45	100,0

Tab. 5. Medelkostnader per underhållsdag år 1924.

	Sahlgrenska sjukhuset	Holtermanska sjukhuset	Barnsjukhuset	Barnbörds- huset	Majornas sjukhus	Sjukvårdsanst. a Källtorp	Hemmet för lungotsotsjuka	Epidemi- sjukhuset	Ekmaniska sjukhuset	Samtl. stadens sjukhus
	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatser-sättningar, pensioner och pensionsavgifter	258,4	204,9	218,9	301,3	352,7	163,0	180,0	545,8	329,9	} 261,7
2. Extra biträdeshjälp, handräckning	14,8	1,4	4,9	18,0	7,7	—	—	42,9	—	
3. Läkemedel (för inre och yttre behandling)	26,3	17,5	29,6	16,5	26,0	8,0	19,5	21,3	17,2	22,3
4. Förbandsartiklar (samtliga för sår använda förbrukningsartiklar, bandage)	23,9	5,5	8,8	37,5	2,0	1,0	2,4	5,2	6,0	15,0
5. Mineralvatten, vin, is, näringsprep. o. d...	4,2	1,4	1,8	3,1	1,4	1,1	1,2	7,1	4,3	3,0
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	19,3	4,6	8,5	7,8	6,2	11,6	6,3	4,2	9,7	12,8
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	48,2	18,6	37,9	47,2	26,1	25,9	36,7	50,6	30,3	40,0
8. Patienters utspisning ¹⁾	158,8	130,4	168,2	175,7	155,7	162,2	160,8	267,7	240,0	168,6
Personalens kosthåll										
9. Värme och lyse jämte hithörande förbrukningsartiklar	45,9	56,9	48,2	83,9	49,8	49,7	58,8	192,1	80,7	58,7
10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar	25,0	27,6	28,7	48,6	44,6	18,9	23,9	32,3	24,8	27,3
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomien, ej å andra titlar förda	33,4	1,9	—	1,9	1,1	1,2	3,3	2,5	3,5	14,3
12. Fastigheters (däri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer	37,8	39,1	22,6	36,1	12,6	37,0	40,7	107,5	71,1	38,7
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer å särskilt anslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Diverse utgifter ²⁾	11,9	6,5	16,1	16,0	12,4	8,0	5,5	30,5	20,2	13,0
Summa utgifter per underhållsdag	707,9	516,3	594,3	793,5	698,4	487,5	539,0	1309,8	837,6	675,5

¹⁾ Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.

²⁾ Skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, forselkostnader m. m.

Tab. 6. Tablå över sjukhusens uppvärmningskostnader m. m. år 1924.

	Kubikutrymme, som kräver uppvärmning				Kostnad för uppvärmning m. m.						
	Sjuksalar, dagrum, bostadsrum o. badrum		Korridorer, trappor, förrådsrum och kök		Total kostnad	Sjuksalar, dagrum, bostadsrum och badrum		Korridorer, trappor, förrådsrum och kök		Medelkostnad	
	Kbm.	%	Kbm.	%	Kr.	pr kbm.	% av total-kostnaden	pr kbm.	% av total-kostnaden	pr kbm.	pr patient och dag öre
Sahlgrenska sjukhuset ..	44,109	64,14	24,656	35,86	82,164	1: 31	71	0: 98	29	1: 19	45,9
Holtermanska sjukhuset..	5,781	68,97	2,601	31,03	15,968	2: 07	75	1: 55	25	1: 70	56,9
Barnsjukhuset	13,202	57,63	9,708	42,37	40,644	1: 98	64	1: 43	36	1: 77	48,2
Barnbördshuset.....	8,365	50,84	8,088	49,16	26,745	1: 85	58	1: 39	42	1: 63	83,9
Majornas sjukhus	704	65,73	367	34,27	3,554	3: 63	72	2: 72	28	3: 32	49,8
Sjukvårdsanstalten å Källtorp	9,816	59,28	6,743	40,72	33,075	2: 22	66	1: 67	34	2: 00	49,7
Hemmet för lungotssjuka	1,728	63,27	1,003	36,73	8,705	3: 51	70	2: 63	30	3: 19	58,8
Epidemisjukhuset	14,165	65,85	7,345	34,15	38,332	1: 95	72	1: 46	28	1: 78	192,1
Ekmanska sjukhuset.....	3,881	57,05	2,922	52,95	10,648	1: 75	64	1: 31	36	1: 57	80,7

Kostnaden för uppvärmning av korridorer etc. är beräknad 25 % lägre än motsvarande kostnad för sjuksalar etc.

Tab. 7. Uppgift på antalet befattningshavare vid sjukhusen år 1924.

	Allm. o Sahlg. sjukhuset	Holtermanska sjukhuset	Barnsjukhuset	Barnbörds- huset	Majornas sjukhus	Sjukvårdsanst. å Källtorp	Hemmet för lungotsotssjuka	Epidemisjuk- huset	Ekmaniska sjukhuset
Överläkare	2	1	2	1	—	1	—	1	—
Läkare och amanuenser	12	1	3	2	1	1	1	2	1
Prosektor	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Bakteriolog	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Föreståndarinnor och överskö- terskor	1	—	—	1	1	—	1	—	—
Biträdande föreståndarinna	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Husmödrar	1	—	1	1	—	1	—	—	—
Operationssköterskor	5	—	1	1	—	—	—	—	1
Sköterskor	30	5	14	4	2	8	3	7	2
Undersköterskor och sköterske- biträden	36	6	20	1	3	18	2	17	13
Tekniskt laboratoriebiträde	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Tekniska röntgenbiträden	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Fotografibiträde	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Barnmorskor	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Sjukgymnaster	2	—	1	—	1	—	—	—	1
Narkotisös	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Ammor	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Kommissarier och sysslomän	1	1	1	1 ¹⁾	1	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ¹⁾	1
Kontorsskrivare och skrivbiträden	3	—	3	1	—	1	1	2	—
Predikanter	1	1	—	1	1	1	1	—	1
Organister	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Köksföreståndarinnor	1	1	1	1	—	1	—	1	1
Kokerskor	7	—	5	2	1	2	2	2	1
Köksbiträden och servererskor ..	16	4	12	6	2	13	2	6	2
Tvättföreståndarinnor	1	—	1	1	—	1	—	1	1
Tvättbiträden	12	3	10	10	—	6	2	3	2
Strykerskor	2	—	1	—	—	1	—	1	—
Föreståndarinnor för syavdelning	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Sömmerskor	2	—	2	1	—	1	—	1	1
Baderskor	4	1	—	—	—	2	—	—	—
Städerskor	52	—	16	14	—	—	1	3	—
Maskinister	2	1	1	1	—	1	—	1	1
Eldare	6	1	4	3	—	2	—	3	1
Vaktmästare och gårdskarlar	17	1	4	1	1	3	1	6	2
Trädgårdsmästare	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Portvakter	2	2	1	1	—	1	—	—	—
Telefonister	2	—	2	—	—	1	—	2	—
Korridorvakter och garderobiärer	1	—	—	2	—	—	—	—	—
Snickare	2	—	1	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Gemensam för Barnbördshuset och Epidemisjukhuset.

²⁾ » » Sjukvårdsanstalten å Källtorp och Hemmet för lungotsotssjuka.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Å *medicinska* och *kirurgiska* avdelningarna år 1924 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>									
	Vitium congen. cordis.....	—	1	—	—	—	—	—	—
	Palatochisis.....	—	—	—	—	3	—	—	—
	Torticollis congen.	—	—	—	—	1	—	—	—
	Epispadia.....	—	—	—	—	2	—	—	—
<i>II. Alderdomssjukdomar.</i>									
6	Marasmus senilis.....	—	—	—	—	1	—	—	—
7	Gangræna senilis.....	3	—	—	—	10	6	2	2
<i>III. Havandeskaps- och förlossningsjukdomar.</i>									
8	Abortus.....	—	1	—	—	—	9	—	—
10	Graviditas extrauterina.....	—	—	—	—	—	14	—	—
11	Hyperemesis gravidarum.....	—	4	—	—	—	—	—	—
	Glycosuria gravidar.....	—	2	—	—	—	—	—	—
	Graviditas.....	—	—	—	—	—	7	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>									
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.....	14	15	4	7	56	46	4	2
22	Erysipelas.....	4	19	1	2	—	1	—	—
24	Diphtheria.....	1	—	—	—	—	—	—	—
29	Influenza epidemica.....	28	22	4	3	—	—	—	—
33	Typhus abdominalis.....	8	6	—	—	2	1	—	1
34	Paratyphus.....	2	2	—	—	1	—	—	—
36	Dysenteria et Paradysenteria.....	2	1	—	—	—	—	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica.....	1	—	—	—	—	—	—	—
41	Tetanus.....	1	—	1	—	2	—	1	—
42	Tuberculosis.....	78	93	9	7	81	76	7	1
	» pulmonum, laryngis ..	52	74	—	—	2	5	—	—
	» cerebri. Meningitis tub.	4	2	2	2	—	—	—	—
	» ossium et articularum..	6	2	—	—	31	33	1	—
	» lymphoglandularum ..	3	5	—	—	18	17	—	—
	» renum.....	5	3	1	—	12	9	3	—
	» urogenitalis.....	—	—	—	—	14	5	—	—
	» cutis.....	—	—	—	—	—	2	—	—
	Lupus vulgaris.....	—	—	—	—	1	—	—	—
	» organorum aliorum ..	8	10	6	5	6	9	3	1
44	Syphillis acquisita.....	58	26	1	—	—	1	—	—

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.				
		Intagna		Döda		Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
46	Gonorrhœa	3	2	—	—	12	10	1	—	
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	—	—	—	3	—	—	—	
	Epididymitis »	—	—	—	—	6	—	—	—	
	Prostatitis »	—	—	—	—	2	—	1	—	
	Strictura urethræ gonorrhœica ..	—	—	—	—	2	—	—	—	
	Kolpitis. Vulvitis, Bartholin. » ..	—	—	—	—	—	1	—	—	
	Endomet, Salping., Peritonit. » ..	—	—	—	—	—	5	—	—	
	Rheumatismus gonorrhœica	2	2	—	—	—	—	—	—	
	Arthritis »	—	—	—	—	—	5	—	—	
51	Malaria	15	—	—	—	—	—	—	—	
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus	3	19	—	—	—	—	—	—	
57	Febris. Febricula.....	5	5	—	—	—	—	—	—	
	<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>									
58	Anæmia.....	14	26	—	1	—	1	—	—	
59	Anæmia perniciosa progressiva	2	7	—	3	—	1	—	—	
60	Leuchæmia	9	3	—	1	—	—	—	—	
63	Plethora vera. Polycythæmia.....	3	1	—	—	2	—	—	—	
64	Hæmophilia.....	1	—	—	—	1	—	—	—	
66	Morbus Banti.....	1	—	—	—	—	—	—	—	
66	Hæmorrhagia p. op.....	—	—	—	—	—	1	—	—	
	<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>									
67	Diathesis urica. Arthritis urica	1	—	—	—	—	—	—	—	
68	Diabetes mellitus	42	40	—	2	4	1	—	—	
69	Adipositas universalis.....	3	10	—	—	—	—	—	—	
	<i>VII. Kroniska förgiftnings-sjukdomar.</i>									
71	Alcoholismus chronicus	17	—	—	—	—	—	—	—	
	<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>									
79	Hæmorrhagia meningum cerebri ..	—	1	1	—	—	—	—	—	
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	10	4	1	—	—	—	—	—	
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri.....	31	28	15	12	3	—	1	—	
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli.....	30	34	5	2	—	—	—	—	
83a	Atrophia cerebelli	1	—	1	—	—	—	—	—	
84	Hemiplegia spast. infant.	—	—	—	—	1	—	—	—	
88	Myelitis.....	1	2	1	—	1	—	—	—	
89	Tabes dorsalis	15	5	—	—	—	—	—	—	
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	14	19	—	—	—	—	—	—	
91	Syringomyelia	1	—	—	—	—	—	—	—	
92	Sclerosis amyotrophica lateralis	1	1	—	—	—	—	—	—	
92a	Pseudoscleros	2	1	—	—	—	—	—	—	
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis	4	1	—	—	—	—	—	—	

S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.				
	Intagna		Döda		Intagna		Döda		
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
94	Neuritis. Neuralgia.....	47	22	—	—	—	—	—	—
	Neuralgia trigem.....	—	—	—	—	4	—	—	—
	" ischiad.....	—	—	—	—	1	—	—	—
95	Paralysis.....	2	5	—	—	—	—	—	—
	n. axillaris.....	—	—	—	—	1	—	—	—
	m. tibialis post.....	—	—	—	—	1	1	—	—
	Chorea.....	—	1	—	—	—	—	—	—
	Tumor medullæ spinalis.....	—	—	—	—	—	1	—	—
98	Epilepsia.....	19	11	—	—	3	—	—	—
99	Hysteria.....	—	8	—	—	—	1	—	—
100	Neurasthenia.....	93	132	—	—	8	16	—	—
101	Myasthenia.....	—	1	—	—	—	—	—	—
101	Neurosis traumatica.....	—	—	—	—	—	1	—	—
IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>									
102- 110)	Insania et Idiotia.....	17	21	—	—	1	—	—	—
X. <i>Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>									
111	Pericarditis.....	5	3	1	—	—	—	—	—
112	Endocarditis acuta.....	3	9	—	1	1	3	—	—
112	Myocarditis acuta.....	1	—	—	—	—	—	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis.....	38	66	6	14	—	—	—	—
113	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum.....	44	25	8	3	—	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Atheromatosis. Atherosclerosis. Endarteriitis....	37	15	—	2	1	—	—	—
116	Phlebitis.....	4	6	—	—	5	7	—	—
117	Aneurysma.....	6	—	1	—	—	—	—	—
118	Varix.....	2	2	—	—	37	49	—	—
119	Thrombosis. Embolia.....	11	16	1	4	2	4	1	—
120	Angioneurosis.....	—	—	—	—	—	2	—	—
	Tumores hæmorrhoidales.....	—	—	—	—	48	18	—	—
XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>									
121- 124)	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas...	9	5	—	—	—	—	—	—
125- 127)	Morbi laryngis.....	—	1	—	—	—	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	9	13	—	—	3	2	—	—
129	Tracheitis chronica. Bronchitis chr.	9	5	—	—	—	—	—	—
130	Bronchiectasia.....	3	5	—	—	—	—	—	—
131	Asthma bronchiale.....	16	11	—	—	—	—	—	—
132	Hæmorrhagia pulmonum.....	2	3	—	—	—	—	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta.....	42	19	9	3	2	—	1	—
134	Bronchopneumonia acuta.....	56	43	2	2	7	8	—	—
135	Pneumonia fibroplastica chronica..	2	3	—	—	—	—	—	—
136	Abscessus pulmonum.....	1	1	—	—	1	—	—	—
137	Gangræna pulmonum.....	2	—	—	—	—	—	—	—
138	Empysema alveolare pulmonum ..	9	2	2	—	—	—	—	—

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
140	Pleuritis. Empyema pleuræ.....	36	53	—	—	17	8	1	1
141	Pneumotorax	2	—	—	—	—	—	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>									
143	Stomatitis. Noma.....	2	—	—	—	—	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta.....	5	22	—	—	—	—	—	—
145	Peritonsillitis acuta	1	2	—	—	—	—	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	3	6	—	—	—	—	—	—
149	Tonsillitis chron. Angina Ludowici	—	—	—	—	—	1	—	—
153	Gastritis acuta.....	—	—	—	—	—	1	—	—
153	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta }	19	19	—	1	3	—	—	—
154	Gastritis chronica	12	9	—	—	9	3	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni ..	117	73	2	1	2	1	—	—
156	Dilatatio ventriculi. Gastroptosis ..	—	2	—	—	32	16	4	1
157	Neurosis ventriculi	23	24	—	—	—	2	—	—
158	Enterocolitis chronica	29	26	—	—	—	—	—	—
	» » + obstipatio	—	—	—	—	9	13	—	—
159	Appendicitis	12	3	—	—	216	190	8	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio.....	—	3	—	—	7	11	1	2
161	Hernia	3	2	—	—	176	48	1	2
162	Epiploitis	—	—	—	—	1	—	—	—
	Gangræna omenti.....	—	—	—	—	—	1	—	—
164	Atrophia acuta hepatis	—	1	—	1	—	—	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	8	2	2	—	—	1	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	10	13	—	—	13	14	2	1
167	Cholelithiasis	3	15	—	—	17	69	2	6
168	Icterus. Icterus catarrhalis	14	12	—	—	1	—	—	—
169	Pancreatitis acuta	—	—	—	—	1	—	1	—
170	Fissura et contractura an..... Abscessus et fistula ad anum	—	—	—	—	11	4	—	—
		—	—	—	—	34	16	—	—
171	Peritonitis acuta	1	1	—	1	—	—	—	—
171	» » (biliaris)	—	—	—	—	2	1	1	—
171	Peritonitis chronica	—	—	—	—	—	6	—	—
172	Lues hepatis	—	—	—	—	—	1	—	—
	Hæmorrhagia intestini	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>									
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	20	27	—	1	2	—	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brighti ..	63	62	7	7	2	1	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	6	20	1	—	9	50	—	3
176	Pyonephrosis	—	1	—	—	3	2	3	—
177	Nephrolithiasis	3	1	—	—	32	11	—	—
178	Hydronephrosis	—	—	—	—	1	1	1	—
179	Ren mobilis.....	1	—	—	—	2	2	—	—
180	Cystitis	—	—	—	—	5	19	—	—

S j u k d o m		Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
181	Lithiasis vesicæ	—	—	—	—	1	1	—	—
183	Strictura urethræ	2	—	—	—	17	—	—	—
184	Perinephritis	—	—	—	—	1	—	—	—
	Corpus alienum vesicæ	—	—	—	—	1	—	—	—
XIV. <i>Könsorganens sjukdomar.</i>									
A. Manliga könsorganen.									
185	Hypertrophia prostatæ	9	—	—	—	50	—	5	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatæ	—	—	—	—	6	—	3	—
187	Orchitis Epididymitis	—	—	—	—	8	—	—	—
188	Phimosi. Paraphimosi	—	—	—	—	2	—	—	—
189	Hydro-spermato-et varicocele	—	—	—	—	33	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.									
190	Prolapsus vaginæ et uteri.....	—	1	—	—	—	4	—	—
193	Endometritis	—	2	—	—	—	20	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	5	—	—	—	85	—	2
195	Parametritis.....	—	—	—	—	—	1	—	—
196	Amenorrhæa. Dysmenorrhæa. Me- norrhagia	—	—	—	—	—	14	—	—
199	Mastitis	—	—	—	—	—	7	—	—
200	Hymen imperforatus	—	—	—	—	—	1	—	—
	Polypus cervicis uteri.....	—	—	—	—	—	3	—	—
201	Corpus luteum ruptum	—	—	—	—	—	2	—	—
XV. <i>Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>									
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	31	11	—	—	9	3	—	—
203	Tendovaginitis	—	—	—	—	5	—	—	—
204	Bursitis. Hygroma	—	2	—	—	2	6	—	—
205	Synovitis. Arthritis.....	4	3	—	—	19	11	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	33	46	—	—	—	1	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica ..	11	22	—	—	2	—	—	—
208	Arthritis deformans	24	7	—	—	16	6	—	—
209	Anchylosis	—	—	—	—	2	2	—	—
210	Pseudarthrosis	1	—	—	—	1	4	—	—
211	Corpus liberum in articulo	—	—	—	—	8	—	—	—
212	Pes varus.....	—	—	—	—	—	1	—	—
	» planus	—	—	—	—	2	1	—	—
	» excavatus	—	—	—	—	1	—	—	—
	Luxatio coxæ congen	—	—	—	—	—	6	—	—
	Exostoses	—	—	—	—	5	2	—	—
	Osteocondritis dissic.	—	—	—	—	1	—	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	3	1	—	—	32	21	3	—
	Megaxiphoidium	—	—	—	—	1	—	—	—
	Dålig amputationsstump	—	—	—	—	3	—	—	—
216	Oresorberat suturmaterial	—	—	—	—	1	—	—	—
	Deformatio digiti	—	—	—	—	4	15	—	—
	Unguis incarnatus	—	—	—	—	3	—	—	—
	Coxa vara	—	—	—	—	2	—	—	—

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
XVI. Hudens sjukdomar.									
217	Erythema multiforme et nodosum ..	—	13	—	—	—	—	—	—
218	Urticaria	1	8	—	—	—	—	—	—
221	Zoster.....	2	2	—	—	—	—	—	—
222	Eczema	2	3	—	—	—	—	—	—
223	Psoriasis	1	—	—	—	—	—	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	—	—	—	—	5	20	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	—	—	—	—	—	2	—	—
232	Carbunculus	—	—	—	—	4	1	—	—
236	Scabies	1	—	—	—	—	—	—	—
	Atheroma	—	—	—	—	1	1	—	—
	Ulcus radiologicum	—	—	—	—	—	2	—	—
	Ulcus chronicum	—	—	—	—	1	—	—	—
XVII. Öronsjukdomar.									
243	Otitis media purulenta	2	1	—	—	—	—	—	—
247	Morbus Menièri	6	3	—	—	—	—	—	—
XIX. Svulster.									
301	Fibroma	—	—	—	—	1	1	—	—
302	Lipoma	—	—	—	—	2	5	—	—
303	Chondroma	—	—	—	—	1	—	—	—
305	Myxoma	—	—	—	—	—	1	—	—
306	Angioma	—	—	—	—	—	2	—	—
307	Myoma	—	1	—	—	—	10	—	1
308	Ganglioneuroma	—	—	—	—	2	1	—	—
311	Myelocytoma	2	1	—	1	—	—	—	—
313	Papilloma	—	—	—	—	2	1	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	—	13	—	—	1	26	—	5
315	Sarcoma	—	1	—	1	9	10	2	1
316	Carcinoma	47	37	12	9	53	83	11	16
	» ventriculi	28	19	6	6	23	14	5	3
	» genitalium	—	1	—	—	5	9	—	3
	» mammæ.....	—	2	—	—	1	30	—	—
	» organorum aliorum	—	—	—	—	24	30	6	10
318	Blastoma teratoides	—	—	—	—	1	2	—	—
319	Hypernephroma	—	—	—	—	4	1	2	—
	» renis	3	1	1	—	—	—	—	—
	Adamantinoma	—	—	—	—	—	1	—	—
	Polypus mucosa recti	—	—	—	—	1	3	—	—
	Tumor cerebri	9	5	1	1	—	—	—	—
	» medullæ spinalis.....	1	2	1	—	—	—	—	—
	» thoracis	—	—	—	—	1	—	—	—
	Struma	—	—	—	—	—	6	—	—
XX. Andra sjukdomar.									
322	Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	—	7	—	—	—	—	—	—
323	Morbus Basedowi. Hyperthyreosis	2	17	—	1	1	18	—	2
325	Paralysis agitans	—	2	—	—	—	—	—	—
326	Cysta radices dent.	—	—	—	—	—	1	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1924
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna
patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
1. Hjärnan och huvudskålen.						
Vulnus contus. capillitii ..	5	Sutur	5	—	—	
Fractura basis cranii.....	1	Osteoplastik trepanation enligt Krause	1	—	—	
Contusiones c. suspicione hæmatomæ subduralis ..	1	D:o	—	—	1	2769 Lipembolia.
Epilepsia.....	1	Dubbelsidig vasektomi	—	1	—	
5. Ansiktet, munhålan och svalget.						
Palatochisis	3	Op. enl. Langenbeck.....	3	—	—	
Fistula congen. faciei.....	1	Excision	1	—	—	
Periostit. alveolar. suppur.	5	Incision	4	—	1	1299 Sepsis.
Osteitis mandibulæ	2	Incision + utskrapning ...	2	—	—	
D:o	1	Sekvestrotomi	1	—	—	
Parotitis suppuration.....	2	Incision	2	—	—	
Angina Ludowici.....	1	Incision	1	—	—	
Neuralgia n. trigemini	3	Alkoholinjektion	3	—	—	
Cysta buccæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Cysta red. dent. infect.....	2	Utrymning.....	2	—	—	
Carcinoma buccæ	1	Koagulering med diatermi	1	—	—	
Carcinoma maxillæ.....	2	Underbindning av art. carotis ext. Överkåksresektion. Senare utbränning av metastas med diatermi	1	—	1	2115.
D:o mandibulæ	1	Resektion av corpus mandibulæ. Inläggning av protes	1	—	—	
D:o	1	Koagulering med diatermi i flere repriser. Resektion av halva underkäken. Magfistel.....	—	1	—	
D:o	1	Koagulering med diatermi + körtelutrymning	1	—	—	
Carcinoma linguæ	2	Koagulering med diatermi	2	—	—	
Tumor nasi	1	Provexcision med diatermi	—	1	—	
Tumor gland. submaxill. ...	1	Exstirpation	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
6. Halsen, larynx, trachea och oesophagus.						
Coput. obstipum congen.	1	Lossande av musc. sternocleidomast. fr. proc. mast. Subkutan tenotomi. Gips.	1	—	—	
Lymphoma colli tbc.	24	Exstirpation	24	—	—	
D:o	5	Incision. Utskrapning	5	—	—	
Lymphoma colli carcinomatos	1	Exstirpation	1	—	—	
Lymphoma scarcomatos.	1	D:o	1	—	—	
Carcinoma colli	2	Excision med diatermi	2	—	—	
Sarcoma colli	1	D:o	1	—	—	
Carcinoma tonsillæ	1	Koagulering med diatermi	1	—	—	
Carcinoma hypopharyngis	1	Gastrostomi enl. Kader	—	—	1	1509.
D:o	1	D:o + tracheotomi	—	—	1	1831.
Carcinoma laryngis	1	Gastrostomi enl. Kader	1	—	—	
D:o oesophagi	3	D:o	—	—	3	615, 1959, 2595.
Stenosis oesophagi	1	D:o	1	—	—	
7. Sköldkörteln, parathyreoidea och thymus.						
Struma colloides	3	Ensidig thyreoidektomi	3	—	—	
Struma cystica	3	Enukleation	3	—	—	
Struma Basedowi	3	Ensidig thyreoidektomi	3	—	—	
D:o	1	Ensidig thyreoidektomi + thymektomi	1	—	—	
D:o	3	Dubbelsidig underbindning av art. thyreoid. sup.	2	—	1	1567. Thymus persistens.
D:o	2	Ensidig underbindning av art. thyreoid. sup.	—	—	1	2561/23. Thymus persistens Samma patient.
Adenosarcoma gland. thyreoideae	1	Ensidig thyreoidektomi	1	—	—	
8. Thoraxväggen och thorax.						
Condritis s. osteitis tbc. costæ	2	Revbensresektion	2	—	—	
D:o c. abscess.	1	Tömning av abscess. Utskrapning av sekvester	1	—	—	
Condritis s. osteitis tbc. costæ c. abscess.	2	Revbensresektion. Jodoformparaffin	2	—	—	
Abscessus tbc. thoracis	1	Punktion. Jodoformglycerin	2	—	—	
Osteitis septica costæ	1	Revbensresektion	1	—	—	
Osteitis tbc. costae I c. abscessus + osteitis tbc. clavicular et sterni	1	Partiell resektion av revben, klavikel och sternum	1	—	—	
Empyema pleurae	15	Revbensresektion. Pleurotomi Dränage	14	—	1	1551.
D:o	2	Thoracotomi. Dränage	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Empyema pleuræ	1	Punktion. Utsugning	1	—	—	
Empyema pleuræ c. fistula	5	Thoracoplastik.....	4	—	1	436/23.
Empyema tbc. pleuræ	1	Incision. Tamponad	1	—	—	
Pleuritis exsudativa	1	Punktion. Utsugning	1	—	—	
Ulcus chron. thoracis	1	Koagulering med diatermi	1	—	—	
9. Bröstkörteln.						
Mastitis ac. supp.	4	Incision. Dränage	4	—	—	
Mastitis chron.	1	Exstirpation	1	—	—	
Adenofibroma mammae	3	Exstirpation med diatermi	3	—	—	
Adenoma mammae	2	Proxexcision med diatermi	2	—	—	
Carcinoma mammae	1	D:o	1	—	—	
Tbc. mammae	1	Radikaloperation	1	—	—	
Carcinoma mammae	7	Radikaloperation	7	—	—	
Carcinoma mammae	12	Radikaloperation med diatermi	12	—	—	
D:o	6	Amputation med diatermi..	5	—	1	527.
10. Ryggraden och ryggmärgen.						
Hemiplegia spastica infantum	1	Dubbelsidig resektion av n. obturatorius. Dubbelsidig förlängning av achillesenan. Gips.....	1	—	—	
Spondylitis tbc.	5	Operation enl. <i>Albee</i>	5	—	—	
Spondylitis tbc. c. abscessu	3	D:o	3	—	—	
Spondylitis tbc. c. abscessu	10	Punktion. Utsugning. Jodoformparaffin	10	—	—	
Spondylitis tbc. e. hæmorrhagia	1	Tamponad	—	—	1	2358.
Fractura columnæ vertebræ	1	Gipskôrsett	1	—	—	
D:o	1	Laminektomi	1	—	—	
D:o	1	Operation enl. <i>Albee</i>	1	—	—	
Tumor medullæ spinalis ..	1	Laminektomi. Exstirpation	1	—	—	
Fistula post operat. medullæ spinal.	1	Utskärning med diatermi..	1	—	—	
11. Levern och gallvägarna.						
Ruptura hepatis	1	Laparotomi. Sutur.....	—	—	1	1460.
Cirrhosis hepatis.....	1	Provlaparotomi.....	—	1	—	
Cholelithiasis c. cholecystit ac. vel. chron.	34	Cholecystektomi. Dränage	28	—	6	653. Myocardit, 732. d:o, 1173. d:o, 2171. d:o. 1878. Cholangit. 1063/18.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cholelithiasis c. cholecystit ac. vel. chron.	2	Cholecystendys. Dränage.	2	—	—	
Cholecystitis ac. c. pericholecystit.	1	Punktion av gallblåsan....	1	—	—	
Cholecystitis c. lithias duct. choledochi	3	Choledocholitomi. Dränage.	2	—	1	1205. Cholæmi.]
Cholelithiasis	2	Cholecystektomi + choledochotomi + Dränage ..	2	—	—	
D:o	1	Cholecystendys + adherenslösning. Dränage	1	—	—	
D:o	1	Adherenslösning + punktion av gallblåsan	1	—	—	
Lithiasis duct. choledochi c. cholangit.....	1	Cholecystektomi + choledocholitotomi + choledochusdränage	—	—	1	1953.
Cholecystitis c. peritonitide biliar. sine perforatio vesic. felleæ	1	Cholecystorafi + Cholecystostomi.....	1	—	—	
Cholecystitis c. peritonitide biliar. sine perforatio vesic. felleæ	1	Cholecystektomi. Dränage.	1	—	—	
Pericholecystitis	1	Cholecystektomi	1	—	—	
Carcinoma vesicæ felleæ c. lithias d. choledochi....	1	Choledochotomi. Choledochusdränage	—	—	1	1552/1923.
Carcinoma papillæ Vateri c. ictero	1	Cholecystendys + choledochotomi + choledochusdränage	1	—	—	
Fistula vesicæ felleæ p. operat.	1	Utbränning med diatermi..	1	—	—	
12. Pankreas.						
Pancreatitis ac. c. necros. strat. lipomatos.	1	Laparotomi. Dränage av pankreas. Cholecystostomi	—	—	1	467.
Carcinoma pancreatis	1	Provlaparotomi.....	—	1	—	
13. Mjälten.						
Morbus Banti	1	Laparocentes.....	1	—	—	
14. Magsäcken och duodenum.						
Ulcus ventriculi	9	G.-e. a. a. + E.-a.	7	—	2	1158. Enterit. peritonit. 2122. Emollitio cerebri.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ulcus ventriculi	1	Gastrostomi ..	—	—	1	2600/23. Entero colitis hæmorrhagica ulcerosa.
Ulcus duodeni	4	G.-e. r. p.	4	—	—	
D:o	4	G.-e. a. a. + E.-a.	4	—	—	
Ulcus duodeni c. adhaesion	1	Laparotomi. Adherenslösn.	1	—	—	
Ulcus ventriculi vel duodeni perf.	11	Gastro- eller duodenorafi..	10	—	1	1630.
D:o	2	Duodenorafi + gastrostomi	2	—	—	
D:o	1	Duodenorafi + cækalfistel i senare seance	—	—	1	2583/16. Peritonit.
D:o	2	Gastro- eller duodenorafi. G.-e. a. a. + E.-a.	2	—	—	
Carcinoma ventriculi inextirp.....	8	Provlaparotomi.....	6	—	2	1664. 2780.
D:o	9	G.-e. a. a. + E.-a.	6	—	3	26. 2037. 2084.
D:o	1	G.-e. a. a. + E.-a. Gastrostomi i senare seance....	—	—	1	2146.
D:o	3	G.-e. r. p.	2	—	1	2738.
Carcinoma ventriculi.....	10	Gastropylororesektion ...	8	—	2	514. 1932.
Vulnus sclopet. ventriculi	1	Gastrorafi. Extraktion av kula ur mjälten	1	—	—	
Gastroptosis	1	Provlaparotomi.....	—	1	—	
Strangulatio duodeno meseracica	2	G. e. a. a. + E.-a.	2	—	—	
15. <i>Jejunum, ileum och colon.</i>						
Febris typhoides	1	Invikning och översyning av hotande perforation..	1	—	—	
Colitis ulcerosa	1	Cækostomi + sigmoideostomi	1	—	—	
Colitis chron.	1	Cækalfistel	—	—	1	1213. Cystopyelonefrit.
Ileus strangulatione c. gangrænafet perforatione ilei	1	Lösning av strangulation, tarmresektion	—	—	1	2119. Myocardit.
Ileus strangulatione	5	Lösning av strangulation..	5	—	—	
D:o	1	D:o + cækalfistel	1	—	—	
Ileus biliar. c. perforatione et peritonitide	1	Jejunotomi + extraktion av gallsten + översyning av perforation+ jejunalfistel	1	—	—	
Suspicio ilei	1	Cækalfistel	—	—	1	700. Marasmus senilis. Enteriti. ac.
Ileus paralyticus	1	Cækalfistel	1	—	—	
Ileus chron. post operat. (tbc. cæci?).....	1	Ileo-transversostomi	1	—	—	
Ileus ex metastas. carcinom. uteri	1	E.-a.	1	—	—	
Volvolus	1	Tunntarmsresektion + ileo-transversostomi	—	—	1	2819.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Volvolus	1	Laparotomi + lösning	1	—	—	
Fistula ilei	1	Slutning	1	—	—	
» cæci	1	D:o	1	—	—	
» vel anus præternat flexur. sigmoid.	3	D:o	3	—	—	
D:o	1	Vidgning	1	—	—	
Coprostasisc. ulcer. de ca-bit. perf. flex. sigmoid. ..	1	Invikning och översyning av perforation, temporär anus iliacus, dränage ..	1	—	—	
Vulnus perf. jejuni (corp. alien.?) c. peritonit. diffus	1	Appendektomi. Punktion av gallblåsa. Dränage	—	—	1	781.
Vulnus sclopet. thoracis, diaphragmatis, coli trans-versi.....	1	Laparotomi + slutning av perforation i diafragma och colon	—	—	1	2842.
Ruptura jejuni subcutan. ...	1	Jejunorafi	1	—	—	
Corpus alien. coli	1	Colotomi + extraktion	1	—	—	
Carcinoma cæci	3	Resektion av cæcum och colon ascendens. Ileotrans-versostomi	1	—	2	871. 2252.
Carcinoma cæci inexistip. D:o	2	Ileo-transversostomi	2	—	—	
Carcinoma flexur. hepatis perf. c. peritonit.	1	Provlaparotomi.....	—	1	—	
Carcinoma coli	1	Ileo-colostomi. Dränage ..	—	—	1	1606.
D:o	1	Cækalfistel.....	—	—	1	1147.
Carcinoma coli descend. ...	1	Provlaparotomi.....	—	1	—	
D:o c. ileo	1	Resektion	—	—	1	2775.
Carcinoma flexur. sigmoid. Cæcinfistel. Colo-colostomi i senare seance	1	Resektion	1	—	—	
Carcinoma coli pelvin	1	Anus præternaturalis.....	1	—	—	
Epiploitis	2	Exstirpation av appendix epiploicus	2	—	—	
Gangræna omenti torti	1	Exstirpation av omentflik	1	—	—	
16. Appendix vermiformis.						
Appendicitis ac. vel sub- acut. vel chron. et acut.	106	Appendektomi. Sutur	106	—	—	
Appendicit. ac. gangr.	89	D:o	89	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf.	6	Appendektomi. Dränage..	6	—	—	
Appendicit. ac. gangr. c. abscess	48	Appendektomi. Dränage..	45	—	3	393. Abscess. hepatis. 2605. Bronchopneumoni. 1150. Peritonit.
D:o	9	Tömning och dränage	8	—	1	28.
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. diffus.	20	Appendektomi. Dränage..	19	—	1	1856.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. diffus.	4	Appendektomi. Dränage + Witzelfistel i anslutning till operationen eller senare på grund av paralytisk ileus.....	1	—	3 684. 1276. 2 77.
Appendicitis chron.....	23	Appendektomi. Suture	23	—	
Vid laparotomi för andra åkommor.....	20	D:o	20	—	
Tbc. appendicis et cæci ...	1	D:o	1	—	
Pseudomyxoma appendicis	1	D:o	1	—	
17. Bräck.					
Hernia inguinalis (hos män)	108	Radikaloperation enl. <i>Bassini</i>	108	—	Dubbelvändiga räknade som två operationer.
D:o	37	Radikaloperation enl. <i>Schultén</i>	37	—	
D:o	6	Radikaloperation enl. <i>Girard</i>	6	—	
Hernia inguinalis recidiv (hos män)	2	Radikaloperation enl. <i>Bassini</i>	2	—	
D:o	1	Radikaloperation enl. <i>Schultén</i>	1	—	
Hernia inguinalis incarcerata (hos män)	7	Herniotomi + Radikaloperation enl. <i>Bassini</i>	7	—	
D:o	8	Herniotomi + Radikaloperation enl. <i>Schultén</i>	7	—	1 1122. Cholecystit + Bronchopneumoni.
D:o	1	Herniotomi.....	—	—	1 1452. Peritonit.
Hernia inguinalis incarc. c. gangr. intest.....	1	Herniotomi + tunntarmsresektion + Radikaloperation enl. <i>Bassini</i>	1	—	
Hernia inguinalis (hos kvinnor)	11	Radikaloperation	11	—	
Hernia inguinalis incarcerata (hos kvinnor)	2	Herniotomi. Radikaloperation	2	—	
Hernia inguinalis incarcerata c. gangr. intest. et peritonit	1	Herniotomi. Tarmresektion. Tarmfistel. Dränage	—	—	1 2811. Myocardit.
Hernia cruralis	14	Radikaloperation enl. <i>Fabricius-von Frey</i>	14	—	
Hernia cruralis incarc.	11	Herniotomi. Radikaloperation enl. <i>Fabricius-von Frey</i>	11	—	
D:o	1	Herniotomi. Radikaloperation enl. <i>Reich</i>	1	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
Hernia cruralis incarc. c. gangr. intest.	2	Herniotomi. Tunntarmsresektion. Radikaloperation	1	—	2561.
D:o	1	Laparotomi. Herniotomi. Invikn. av gangränös tarmvägg. E.- av Suture	1	—	
Hernia crural incarc.	1	Herniotomi. Invagination av mesenterialnekros. Radikaloperation. Senare Witzelfistel och ileo-ileostomi på grund av ileus	1	—	
Hernia cruralis irreponibel c. fistula intestini tenuis	1	Slutning av tarmfistel. Radikaloperation	1	—	
Debilatis canal. inguinal ..	1	Förstärkning av inguinalkanalen	1	—	
Hernia umbilicalis	5	Radikaloperation	5	—	
Hernia umbilicalis incarc. ...	2	Herniotomi. Radikaloperation	2	—	
Hernia umbilicalis incarc. c. myoma uteri	1	Herniotomi. Radikaloperat. Exstirpation av myom ..	—	—	2349. Bronchopneumoni.
Hernia linæ albæ	3	Radikaloperation	3	—	
Hernia ventralis	2	D:o	2	—	
Hernia ventralis incarc. ...	1	D:o	1	—	
Hernia ventralis in cicatrice	3	D:o	3	—	
18. <i>Rectum och anus.</i>					
Prolapsus recti et uteri ..	1	Rektopexi. Salpinectomia bilat. Ventrofixatio uteri	1	—	
Ruptura perinei et sphincte. ani inveterat.	1	Suture av sphincter ani. Perineorafii	1	—	
Fissura et contractura ani	12	Dilatation forcée	12	—	
Abscessus ad anum	6	Dilatation forcée. Klyvning in i rectum.	6	—	
Abscessus ad anum	24	Incision. Dränage	24	—	
Fistula ani	8	Dilatation forcée. Exstirpation av fistel	8	—	
D:o	9	Klyvning.	7	—	
D:o	2	Operation enl. <i>Witehead</i> ..	2	—	
Tumores hæmorrhoidales ..	57	Dilatation forcée. Exstirpation	57	—	
D:o	1	Dilatation forcée. Koagulering med diatermi	1	—	
Polypus recti	2	Exstirpation med diatermi	2	—	
Carcinoma recti inoperabilis	6	Anus præternaturalis	6	—	
D:o	3	Utbränning med diatermi	3	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Carcinoma recti inoperabilis	2	Utbränning med diatermi Anus præternaturalis	2	—	—	
Carcinoma recti	1	Abdomino-perinæl exstirpation. Anus iliacus	—	—	1	1611.
Carcinoma recti c. ileo....	1	Cækalfistel. Ileumfistel ..	—	—	1	2761.
19. Bukvägg och peritoneum.						
Contusio abdominis	1	Provlaparotomi.....	1	—	—	
Ruptura in cicatrice post. operatione	1	Sutur	1	—	—	
Myxofibrosarcoma musc. obliq. abilom.	1	Exstirpation	1	—	—	
Sarcoma retroperitonelis ..	1	Provlaparotomi.....	—	1	—	
Peritonitis liber. gohorrh....	2	Provlaparotomi.....	2	—	—	
Peritonitis tuberculosa	6	Laparotomi. Jodoformparaffin	5	—	1	2168.
D:o	1	Laparotomi. E.-a. Jodoformparaffin	—	—	1	1998.
D:o	1	Laparocentes.....	1	—	—	
Adhæs. intraperitonealis ..	3	Laparotomi. Lösning	3	—	—	
Sigmoiditis c. phlegmone retroperitonealis	1	Incision. Dränage	—	—	1	243.
Abscessus subphrenicus ..	1	Revbensresektion. Dränage	1	—	—	
Pelveoperitonitis	6	Kolpotomi. Dränage.....	5	—	1	2268. Peritonit.
Abscess. fossæ Douglasi p. peritonit. purul. vel abscess. operat.....	8	Dilatation forcée. Proctotomi	8	—	—	
D:o	1	Kolpotomi	1	—	—	
20. Njurar och ureterer.						
Ren mobilis	2	Provlaparotomi.....	2	—	—	
Tbc. renis	13	Nefrektomi.....	13	—	—	
D:o	1	Explorativ friläggning ...	1	—	—	
Nephrolithiasis.....	1	Pyelolithotomi	1	—	—	
Ureterolithiasis	3	Ureterolithotomi	3	—	—	
Hypernephroma	1	Nefrektomi	—	—	1	1403. Embolia art. pulm.
Hypernephroma inoperab.	1	Provincision	1	—	—	
Hydronephros. c. lithiase..	1	Nefrektomi.....	1	—	—	
Pyonephrosis	3	Nefrektomi.....	3	—	—	
D:o	1	Nefrotomi med diatermikniv	—	—	1	728/19. Anuri (enkelnjure)
Perinephritis.....	2	Incision. Dränage.....	1	—	1	2392.
21. Urinblåsan.						
Lithiasis vesicæ urinariæ..	2	Sectio alta. Stenextraktion	2	—	—	
Carcinoma vesicæ urinariæ	2	Sectio alta. Koagulering med diatermi.....	2	—	—	
Papilloma vesicæ urinariæ	1	Endovesikal koagulering med diatermi.....	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar	
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död		
22. Prostata.							
Hypertrophia prostatae	3	Transvesikal prostatektomi	1	—	2	476. Enterit. ac. Pneumoni. 924. 1462. 1911. 517.	
D:o	7	Epicystostomi	6	—	1		
D:o	7	Dubbelsidig vasektomi	7	—	—		
Hypertrophia prostatae c. hæmorrhagia	1	Sectio alta + utskaffning av blodkoagel + blåstamponad	—	—	1		
Prostatitis acuta	2	Underbindning av vas deferens	2	—	—		
Prostatitis subchron. c. periprostatitis et peritonitis ac.	1	Appendektomi, sedan tarmfistel + dränage	—	—	1		
Carcinoma prostatae	2	Epicystostomi	2	—	—		
D:o	1	Transvesikal prostatektomi	1	—	—		
23. Urinröret och penis.							
Epispadia	2	Plastik	2	—	—		755. Uræmia, 916. d.o.
Phimosis	2	Operation enl. <i>Schloffer-Roser</i>	2	—	—		
D:o	1	Circumcisio	1	—	—		
Strictura urethræ	3	Epicystostomi	1	—	2		
Strictura urethræ c. fistulis	2	Excision av fistlar	2	—	—		
Abscessus periuretralis....	1	Incision	1	—	—		
Carcinoma penis	1	Proxexcision med diatermi	1	—	—		
D:o	1	Koagulering med diatermi. Utrymning av körtlar....	1	—	—		
24. Testikel, bitestikel, sädessträng, sädesblåsa, scrotum.							
Epididymitis non specifica	4	Epididymektomi	4	—	—		
Epididymitis suppurat.	2	Incision	2	—	—		
Epididymitis tbc.	3	Epididymektomi	3	—	—		
D:o	6	Ablatio testis	6	—	—		
Epididymitis tbc. c. abscessu	1	Punktion. Utbränning med diatermi	1	—	—		
Gangræna scroti	1	Sekundärsutur	1	—	—		
Hydrocele testis	19	Operation enl. <i>Winkelmann</i> eller <i>von Bergmann</i>	19	—	—		
D:o	1	Ablatio testis	1	—	—		
Hydrocele funiculi	2	Exstirpation	2	—	—		
Spermatocele	2	Exstirpation	2	—	—		
Carcinoma testis	1	Ablatio testis	1	—	—		
Sarcoma testis	1	D:o	1	—	—		

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
25. Kvinnliga genitalorganen.						
Hymen imperforatus	1	Incision	1	—	—	
Bartholinitis ac.	1	Incision. Dränage	1	—	—	
Bartholinitis chron.	1	Exstirpation.	1	—	—	
Salpingo-oophoritis ac. vel subac. vel chron.	23	Ensidig eller dubbelsidig salpingektomi eller salpingooforektomi	22	—	1	2153/23. Sepsis.
D:o	1	Salpingooforektomi + cækal-fistel	1	—	—	
Salpingitis ac. c. peritonitide	1	Provlaparotomi	1	—	—	
Salpingitis ac.	5	D:o	5	—	—	
Endometritis vel metro-pathia hæmorrhag.	17	Skrapning	17	—	—	
Dysmenorrhœa	2	Dilatation av cervix	2	—	—	
Septichæmia puerperalis ..	1	Provlaparotomi	1	—	—	
Abortus	6	Instrumentell utrymning ..	6	—	—	
Graviditis tubar. rupt. c. hæmorrhagia	11	Ensidig salpingektomi eller salpingooforektomi	11	—	—	
Graviditas tubar. rupt. c. kystoma ovarii	1	Ensidig salpingektomi + dubbelsidig salpingooforektomi	1	—	—	
Myoma uteri	5	Supravaginal uterus amputation	5	—	—	
D:o	1	Skrapning	1	—	—	
Polypus cervicis uteri	2	Exstirpation med diatermi	2	—	—	
Lipoma vulvæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Carcinoma vulvæ	7	Excision och koagulation med diatermi	6	—	1	1167.
Corpus luteum rupt.	1	Ooforektomi	1	—	—	
Cysta dermoides ovarii	1	Exstirpation	1	—	—	
Cysta dermoides ovarii c. ileo	1	Exstirpation + bridlösning	1	—	—	
Cysta dermoides ovarii carcinomatosa rupta	1	Exstirpation + excision av peritonealinfiltration	1	—	—	
Cysta ovarii infect.	1	Salpingooforektomia bilat. Dränage	—	—	1	1540. Peritonit.
Kystoma ovarii	14	Exstirpation	13	—	1	1301. Embolia art. oulm.
Kystoma ovarii torta	5	D:o	4	—	1	2772. D:o
Carcinoma ovarii	1	D:o	1	—	—	
Carcinoma ovarii c. ileo ..	1	Exstirp. Tunntarmsfistel ..	—	—	1	1886.
Carcinoma ovarii c. metastas. peritonei	1	Cækal-fistel	—	—	1	1076.
Carcinoma ovarii c. ascitide	1	Laparocentes	1	—	—	
Teratoma ovarii	1	Exstirpation	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Sarcoma ovarii et uteri....	1	Salpingooforektomi. Supravaginal uterus amputation	1	—	—	
Cysto- et proctocele	3	Colporafi + perinorafi	3	—	—	
<i>26. Pelvis.</i>						
Tumor pelvis c. stenosis colipelvin	1	Cækal fistel	—	—	1	1213.
Cysta sacralis infecta	5	Incision. Utskrapning	5	—	—	
D:o	2	Exstirpation	2	—	—	
D:o	1	Utbränning med diatermi.	1	—	—	
<i>27. Extremiteterna.</i>						
Pes plano-valgus bilat contract.	1	Korrektionsgips	1	—	—	
Pes excavatus	1	Operation å fotvalvet enl. <i>Steinkler</i> . Osteotomi å tarsus. Öppen senförlängning av Achillessenan. Gips.....	1	—	—	
Exostosis	8	Avmejsling	8	—	—	
Hallux valgus	14	Exstirpation av bursa + bortmejsling av exostos	14	—	—	
D:o	6	Bortmejsling av exostos + kilformig osteotomi.....	6	—	—	
D:o	1	Bortmejsling av exostos + genomskäring av kapseln + transplantation av sträcksenan	1	—	—	
D:o	8	Operation enl. <i>Silver</i>	8	—	—	
Contractura dig. man.	2	Plastik	2	—	—	
D:o	1	Exartikulation	1	—	—	
Contractura Dupuytreni ..	1	Exstirpation av palmaraponeuros	1	—	—	
Osteomyelitis sive osteitis ac. vel chron.....	9	Incision. Utskrapning. Dränage	8	—	1	2163.
D:o	5	Uppmejsling. Utskrapning.	5	—	—	
Osteomyelitis sive osteitis ac. vel chron.	1	Uppmejsling. Plombering med jodoformvaselin. Suture.....	—	—	1	497. Sepsis.
D:o	1	Osteotomi + Extension för benförlängning.....	1	—	—	
Osteomyelit. operat.	5	Sekvestrostomi	5	—	—	
Osteomyelitis typhosa	1	Resektion av ena sidan fibula och nedre tredjedelen av andra sidans tibia. Rivanolplombering. Suture	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
Osteomyelit. ac. tali c. septi-copyæmia	1	Exstirpation av talus. Drä-nage	—	—	1 64.
Osteomyelitis typhosa	1	Uppmejsling. Sutur	1	—	—
Osteitis digit.	5	Incision. Utskrapning	5	—	—
D:o	6	Exartikulation eller ampu-tation	6	—	—
Osteit. post. fractur. com- plicat.	2	Sekvestrostomi	2	—	—
Osteochondritis dissecans	2	Arthrotomi. Exstirpation..	2	—	—
Mus articulare	8	Arthrotomi. Extraktion ..	8	—	—
Arthritis chron.	5	Provexcision från ledkapsel	5	—	—
Arthritis deformans cokæ..	1	Bortmejsling av humerus- huvudets broskbeklädnad. Extraktion av fria kroppar.	1	—	—
Arthritis deformans cubiti	1	Resektion av radiushuvudet + inläggning av vaselin	1	—	—
Arthritis chron. art. meta- tarsophalang. c. contrac- tura digitor. pedis. bilat.	1	Förlängning av alla sträck- senorna. Resektion av 3:e och 4:e tåns metatar- salbenshuvud å bägge föt- terna	1	—	—
Mortons disease	1	Resektion av 2:dra och 4:e metatarsalbenshuvudet ..	1	—	—
Arthritis suppurativa.....	2	Arthrotomi. Dränage	2	—	—
Coxitis septica	2	Gips	2	—	—
Arthritis gonorrhoeica.....	2	Punktion. Rivanolinjektion	2	—	—
Synovitis.....	20	Punktion.....	20	—	—
Tendovaginitis suppurativa	4	Incision. Dränage	4	—	—
Hygroma præpatellaris....	2	Exstirpation	2	—	—
Bursitis ac. purul.	7	Incision. Dränage	7	—	—
Lymphadenitis non specific	4	Exstirpation	4	—	—
Clavi	2	Exstirpation	2	—	—
Keloid	1	Excision. Plastik	1	—	—
Unguis incarnatus	4	Radikaloperation enl. <i>König</i>	4	—	—
Synovitis tbc.	7	Punktion. Jodoformparaffin	7	—	—
Osteitis tbc.	6	Uppmejsling. Utskrapning. Jodoformparaffin. Sutur	6	—	—
Abscessus tbc.	6	Punktion. Jodoformparaffin	6	—	—
Tbc. genus.....	3	Provexcision av ledkapsel	3	—	—
D:o	6	Knäledsresektion.....	6	—	—
D:o	5	Gipsning	5	—	—
Coxitis tbc.	3	Gipsning.....	3	—	—
Tbc. pedis	4	Gipsning.....	4	—	—
D:o	1	Amputatio pedis	1	—	—
Tbc. carpi	2	Resektion av carpus	2	—	—
D:o	1	Gipsning.....	1	—	—
Tbc. art. humero-scapul. ..	1	Arthrektomi	1	—	—
D:o	1	Resektion	1	—	—

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Spina ventosa	1	Exartikulation	1	—	—	
Fistula tbc.	4	Utbränning med diatermi..	4	—	—	
Tbc. cutis	1	D:o	1	—	—	
Varices	103	Hög underbindning och exstirpation enl. <i>Trendelenburg—Madelung</i>	102	—	1	Dubbelsidiga räknade som två operationer.
Ulcus anticurvis	1	Koagulering med diatermi	1	—	—	2528. Embolia art. pulm.
Ulcus röntgenolog.	1	D:o	1	—	—	
Ulcus varicosum	1	Hög underbindning av v. saphena magna	1	—	—	
Ulcus anticur.	2	Provexcision	2	—	—	
Thrombosis art. femoral ..	1	Försök till thrombektomi..	—	—	1	631.
Thrombophlebitis.	3	Exstirpation	3	—	—	
Gangræna senilis	8	Aperiostal lårbensamputation	5	—	3	294. 1727. 2255.
Gangræna pedis post fracturam	1	Underbensamputation	1	—	—	
Gangræna pedis	1	Exartikulation av tå	1	—	—	
Gangræna pedis luetica ..	1	Thierschning	1	—	—	
Paralysis musc. tib. postic. post poliomyelit.	1	Sentransplantation	1	—	—	
Laceratio digit. + tetanus..	1	Revision. Tetanusantitoxin	—	—	1	2545.
Laceratio extremitat. sup. D:o	1	Aperiostal amputation	1	—	—	
Laceratio extremitat. inf. .	3	Sutur	3	—	—	
Laceratio digit.	1	Aperiostal amputation	1	—	—	
Dålig amputationsstump ..	1	Exartikulation	1	—	—	
Luxatio coxæ congen. D:o	1	Revision	1	—	—	
Luxatio cubiti	3	Reposition. Gipsning	3	—	—	
Luxatio coxæ	3	Operation enl. <i>Lorentz</i>	3	—	—	
Luxatio talo-crural	1	Reposition. Gips	1	—	—	
Subluxatio os. lunati	1	D:o	1	—	—	
Læsiö traumat. menisc. genus	1	D:o	1	—	—	
Suspicio læcion. menisc. genus	4	Exstirpation av os lunatum	1	—	—	
Ruptura lig. cruc genus ..	4	Exstirpation av menisk ..	4	—	—	
Hæmarthrosis	1	Friläggning av menisk....	1	—	—	
Ruptura supcutan. tend. m. quadricipit.	1	Arthrotomi. Gips	1	—	—	
Ruptura supcutan. tend. Achillei	10	Punktion	10	—	—	
Perineurit. n. ulnar.	2	Sensutur	2	—	—	
Hæmatoma	1	Sensutur	1	—	—	
Corpus alien. p. fractur. operat.	1	Neurolysis	1	—	—	
Fractura claviculæ	3	Incision. Uttömning	3	—	—	
Fractura humeri	12	Extraktion	12	—	—	
D:o	1	Blodig reposition	1	—	—	
Fractura et luxatio humeri	6	Blodig reposition	6	—	—	
	8	Reposition. Skena el. gips	8	—	—	
	1	Reposition. Gips	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fractura compl. humeri ..	2	Blodig reposition.....	2	—	—	
Fractura antibrachii	4	Reposition. Gips	4	—	—	
D:o	2	Blodig reposition.....	2	—	—	
Fractura capit radii	1	Exstirpation av radiushu- vudet	1	—	—	
Fractura olecrani.....	1	Blodig reposition.....	1	—	—	
Fractura radii male sanata	1	Osteotomi	1	—	—	
Fractura compl antibrachii	3	Blodig reposition.....	3	—	—	
Fractura compl. pollicis ..	1	Blodig reposition.....	1	—	—	
Fractura femoris	3	Reposition. Gips	3	—	—	
D:o	7	Extension med Steinmanns spik el. Schmerz' kläm- mare.....	7	—	—	
D:o	3	Blodig reposition.....	3	—	—	
D:o	1	Aperiostal lärbensamputa- tion	1	—	—	
Fractura colli femoris	9	Reposition. Gips	8	—	1	1319. Nefroscleros.
Pseudarthrosis colli femoris	2	Operation enl. <i>Lexer</i>	2	—	—	
Fractura patellæ	2	Blodig reposition.....	2	—	—	
Infractio cartillagin. patellæ	1	Arthrotomi. Excision av brosk	1	—	—	
Fractura anticurris.....	57	Reposition och ingipsning i eller utan narkos	57	—	—	
D:o	27	Blodig reposition.....	27	—	—	
Fractura compl. anticurur...	5	Reposition	4	—	1	2658.
D:o	7	Blodig reposition.....	6	—	1	2764. Fractura cranii.
D:o	4	Extension med Steinmanns spik el. Schmerz' kläm- mare.....	4	—	—	
Pseudarthrosis anticurur. ..	2	Gånggips	2	—	—	
Fractura calcanei	2	Blodig reposition.....	2	—	—	
Fractura tali et calcanei et os. metatars. IV + luxatio pedis.....	1	Blodig reposition.....	1	—	—	
Fractura os. navicular. pedis	1	Exstirpation av os. navicu- lare. Fettvävstransplan- tation	1	—	—	
Pes Varus post fractur. Potti	1	Osteotomi. Gips.....	1	—	—	
Vulnus incis pedic c. teno- chis. et fract. os. metstars I	1	Sensutur. Osteosyntes....	1	—	—	
Vulnus contus anticurur....	1	Sutur. Carelldränage	1	—	—	
Congelatio pedis	2	Amputation	2	—	—	
Ostitis fibrosa tibiæ	1	Uppmejsling. Utskrapning. Tamponad	1	—	—	
Ostitis fibrosa tali	1	Uppmejsling. Utskrapning. Sutur	1	—	—	
Carcinoma cutis	1	Koagulering med diatermi	1	—	—	
Sarcoma cutis	1	D:o	1	—	—	
D:o c. metastas inguinis	1	D:o + körtelutrymning.....	—	—	1	2626. Sepsis.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Sarcoma brachii	1	Excision med diatermi	1	—	—	
Sarcoma anticurris	2	D:o	2	—	—	
Myxosarcoma antibrachii ..	1	Amputation	1	—	—	
Sarcoma manus	1	D:o	1	—	—	
Fibromyoxoma tuber. ischii	1	Exstirpation	1	—	—	
Sarcoma femoris (spicio osteomyelit)	1	Uppmejsling, utskrapning, taponad	—	—	1	2534. Metastas organos. Broncho pneumoni.
<i>28. Småoperationer</i>						
<i>o. s. v.</i>						
Phlegmone, abscess., lymfadenit, lymfangit, panaritium, furunculus etc. . .	63	Incisioner m. m.	62	—	1	1359. Sepsis.
Atheroma	3	Exstirpation	3	—	—	
Ganglion	3	D:o	3	—	—	
Angioma	2	D:o	2	—	—	
Fibroma	3	D:o	3	—	—	
Lipoma	6	D:o	6	—	—	
<i>Ej inskrivna.</i>						
Hernia crural. irreponib. . .	2	Radikaloperation	—	—	2	
Peritonitis tbc.	1	Laparotomi. Lösning av adhärent oment	—	—	1	
Peritonitis suppur. post salpingit. ac.	1	Laparotomi. Spolning. Dränage	—	—	1	

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhuset för år 1924 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
II.		
Corpus alien. corneæ	2	Extraktion.
V.		
Cysta radic. dent.	20	Exstirpation.
Periost. alveol. supp.	143	Incision ev. extraktion.
Caries vel atrophia dent.	127	Extraktion.
Sialolithiasis	3	Extraktion.
Epulis	2	Excision.
Cysta maxillæ	1	Uppmäjpling.
» mandibulæ	1	Utskrapning.
Vulnus. linguæ	1	Kauterisering.
Tumor labii	2	Extirpation.
» nasi	1	»
» buccæ	1	»
» »	1	Extirpation m. diatermi.
Ulcus »	1	Plastik.
Tumor parotis	4	Extirpation.
Granulationssvulst	1	»
Carcinoma nasi	1	Extirpation m. diatermi.
» gingivæ	1	Provexcision.
Visdomstand, ej framkommen	1	Excision av tandkött.
Luxatio mandibulæ	8	Reposition.
Fractura proe. alveol. maxillæ	1	Sutur.
Sekvester i underkäken	1	Extraktion.
Arthrit i käkled.	1	Tandextraktion.
Hæmorrhagia p. extr. dent.	24	Tamp. el. sutur.
Actinomykos	1	Extraktion av tand.
Nævus faciei	5	Exstirpation.
» » tbc.	1	»
Neuralgia n. trigemini	2	Alcoholinjektion.
VI.		
Fistula colli tbc.	1	Extirpation.
Abscess. » »	24	Incision.
» » »	6	Punktion. jodoformparaffin.
» » »	8	Incision.
Lymfomata colli tbc.	9	Extirpation.
» » »	13	Incision. Utskrapning.
» » »	12	Punktion.
Cicatrix »	1	Extirpation.
IX.		
Mastitis ac. suppur.	18	Incision.
» » »	1	Utsugning.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Tumor mammæ	3	Extirpation.
Adenofibroma mammæ	6	»
» »	1	Provexcision m. diatermi.
Cysta mammæ	1	Extirpation.
Mastitis tbc.	1	Provexcision.
Tbc. mammæ	1	Punktion. Jodoformparaffin.
» »	1	Provexcision m. diatermi.
XVIII.		
Tumor. hæmorrhoidales	3	Extirpation.
D:o	2	Reposition.
Fistula ad anum	1	Klyvning.
Contractura ani	1	Dilat. forcée.
Prolapsus »	1	Reposition.
Abscess. ad anum	20	Incision.
Cysta sacralis.....	1	Extirpation.
» » infect	2	Incision.
XXIV.		
Phimosis	1	Schlosser.
»	2	Dorsalsnitt.
Paraphimosis	2	Reposition.
Hydrocele.....	4	Punktion.
Spermatocele	1	»
XXV.		
Bartholinitis	4	Incision.
XXVII.		
Periostit. vel osteit. vel osteoarthritis digit.	40	Incision. Utskrapning.
D:o	5	Exartikulation. Amput.
Tendovaginit. digit.	15	Incision.
» » tbc.	1	Exstirpation.
Digit. disloc.	1	Exartikulation.
» deformat.	1	»
» malleus.....	1	»
Förtjockad sena.....	1	Exision.
Hidroadenit	23	Incision.
Bursit. ac. purul.	11	»
» » »	3	Punktion.
Hygroma bursæ.....	15	Exstirpation.
» »	3	Punktion.
Clavus	9	Exstirpation.
» infect	20	Incision.
Unguis incarnat.....	22	Königs op.
» »	2	Evulsio ung.
» deformat	2	» »
Paronychia	29	Evulsio vel trepanat. ung.
»	1	Incision.
Onychogryphosis	4	Evulsio ung.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Laceratio digit.	59	Amput. el. exartikulation.
»	60	Evulsio ung.
Luxatio humeri	40	Reposition.
» cubiti	8	»
» antibrachii	2	»
» digit.	16	»
Fractura humeri	7	Reposition. Fixation.
» claviculi	15	Reposition. Fixation.
» olecrani	2	»
» radii	81	» Spjåla.
»	6	» Gips.
» antibrachii	28	» Spjåla.
»	5	» Gips.
» compl. »	1	»
» » digit.	7	»
» digit. ..	13	Fixation.
»	1	Blodig reposition.
»	2	Exartikulation.
» anticurris	16	Gips.
»	2	Skena.
» compl. anticurris	1	Reposition. Skena.
» calcanei	1	Gips.
» metatars	2	»
»	1	Skena.
» vel luxatio metacarp.	5	Reposition. Spjåla.
»	2	» Gips.
Synnovit. traumat.	9	Artropunktion.
Tenoschisis	28	Tenoraf. i.
Avslitning av aponeuros	2	Skena.
Hæmatoma subung.	25	Evulsio vel trepanat. ung.
» subcut.	12	Tömning.
Ganglion	21	Extirpation
Exostosis subung.	2	Bortmäjlsling.
» digit.	1	Avmäjlsling.
» os navic. ped.	1	Excision m. diatermi.
Varix ruptæ	1	Underbindning.
Hæmarthrosis	2	Punktion.
Tbc. cubit.	1	Utsugning.
» carpi.	1	Gips.
»	1	Spjåla.
Lymphadenitis tbc. axillæ	1	Extirpation.
Gangræna digit.	1	Exartikulation.
XXVIII.		
Abscess.lymphadenitis,lymphangitis, panaritium, furunculus, carbuncu- lus, vulnera etc.	1039	Incision m. m.
Vulnera	798	Sutur.
Corpora alienum	156	Extraktion.
Atheroma cutis	89	Extirpation.
» infect.	34	Incision. Utskrapning.
Cysta dermoid	1	Extirpation.
Verrucæ	21	»
»	1	» m. diatermi.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Fibroma	18	Exstirpation.
Lipoma	11	»
Angioma	3	»
»	1	» m. diatermi.
Angiofibroma	1	»
Granuloma	1	»
Papilloma	2	»
Fibrosarcoma	1	»
Carcinoma cutis	1	»
Sarcoma	2	»
»	1	» m. diatermi.
Hyperkeratitis	1	»
Tumor utan P. A. D.	2	»
Granulationssvulst	1	»

Olycksfall i arbetet 1,508.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska Sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1924 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	17	7	24	—	—	24
Kontusion (<i>Contusio</i>)	60	4	64	1	—	63
Inträngd främmande kropp	5	1	6	—	—	6
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	18	1	19	—	2	17
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	16	7	23	—	—	23
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>)	13	1	14	—	—	14
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	172	86	258	9	35	214
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	19	2	21	2	13	6
Avskärning av muskel, sena, nerv	1	—	1	—	—	1
Krossning, avhuggn., avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>)	1-2 fingrar	2	2	—	2	—
	3-5 fingrar, hand	1	—	1	—	1
	Ben	1	1	2	—	1
	Andra kroppsdelar	5	—	5	—	5
Förbränning (<i>Combustio</i>)	Fingrar, hand	4	3	7	—	7
	Ansikte	1	—	1	—	1
Förfrysning (<i>Congelatio</i>)	Andra kroppsdelar	5	3	8	2	6
	Fingrar, hand	1	—	1	—	1
Tår, fot	1	—	1	—	1	—
Skada å magsäck eller tarm (<i>Vulnus perforans, Ruptura</i>)	1	—	1	—	—	1
Skada å lever, mjälte, njure, urinblåsa	3	1	4	1	—	3
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	17	6	23	—	—	23
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	10	4	14	3	1	10
<i>Compressio thoracis</i>	1	—	1	—	—	1
Skottskada	4	—	4	—	—	4
Summa för grupp I	379	127	506	18	56	432

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
II. Skadans tillkomstsätt.						
<i>A. Olycksfall i yrkesarbete.</i>						
Vid hushållsgöromål	1	20	21	1	1	19
» hanterande av yxa	1	—	1	—	—	1
» » » kniv	2	—	2	—	—	2
Vid arbetsmaskiner inom industri:						
jord-, sten- och glasindustri	4	—	4	—	1	3
trävaruindustri:						
cirkelsåg	1	—	1	—	1	—
andra maskinella anordningar	2	—	2	—	—	2
metall- och maskinindustri:						
ångmaskiner och transmissioner	1	—	1	—	—	1
elektriska motorer och ledningar	1	—	1	—	—	1
andra maskinella anordningar	7	—	7	1	2	4
varv och skeppsbyggeri:						
ångmaskiner och transmissioner	3	—	3	—	—	3
hissar, lyftkranar etc.	6	—	6	—	2	4
närings- och nyttningsämnesindustri	6	—	6	—	1	5
trämasse- och pappersindustri	2	—	2	—	—	2
grafisk industri	1	—	1	—	—	1
kemisk-teknisk- och belysningsindustri	1	—	1	—	—	1
andra industrier	3	—	3	1	—	2
Genom slag, stöt eller bett av djur	10	—	10	—	1	9
Genom sprängskott	2	—	2	—	1	1
Vid hanterandet av dynamit och andra ex- plosiva ämnen	1	—	1	—	—	1
Genom fall från stege, avsats, ställning; ge- nom halkning, nedstörtande föremål, ras:						
vid jordbruksarbete	2	—	2	—	—	2
» byggnadsarbete	18	—	18	—	2	16
inom trävaruindustri	5	—	5	—	—	5
» andra industrier	49	2	51	2	4	45
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	8	1	9	—	1	8
På- eller överkörning <i>under arbete</i> (jfr under B)						
av järnvägsvagn	4	—	4	—	1	3
» motorfordon	8	—	8	—	—	8
» annat fordon	6	—	6	—	1	5
Vid körning						
av motorfordon	2	—	2	—	—	2
» annat fordon	6	—	6	—	—	6
Vid lossning och lastning av gods o. d.	52	—	52	—	5	47
» militärtjänst, tjänst vid poliskår, brandkår	6	—	6	1	—	5
» sjöfart	12	—	12	—	—	12
<i>B. Olycksfall utom yrkesarbete.</i>						
Under resa med spårvagn	1	—	1	—	—	1
» motorfordon	4	2	6	—	1	5
» annat fordon	9	1	10	1	—	9
Transport	247	26	273	7	25	241

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	247	26	273	7	25	241
Genom på- eller överkörning av spårvagn....	1	1	2	—	1	1
» motorfordon	10	2	12	1	2	9
» annat fordon	7	4	11	1	1	9
Vid sport och gymnastik:						
gymnastik	2	—	2	—	—	2
åkning med motorfordon, velociped	1	—	1	—	1	—
skridskoåkning o. d.	—	2	2	—	—	2
skidåkning, kälkåkning o. d.	5	2	7	—	—	7
lek	3	—	3	—	—	3
Vid slagsmål och överfall	9	1	10	—	—	10
Under rusets inflytande	7	—	7	—	—	7
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.)	1	2	3	—	—	3
Fall, halkning	70	84	154	8	24	122
Nedstörtande föremål, ras	1	—	1	—	—	1
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål.....	2	2	4	—	—	4
Brännskada vid handsktvätt	1	1	2	—	—	2
Under fotbollspel	5	—	5	—	—	5
Vådaskott	1	—	1	1	—	—
Under badning	1	—	1	—	—	1
Förfrysning under fotvandring.....	1	—	1	—	1	—
<i>C. Självordsförsök.</i>						
Med skärande vapen.....	1	—	1	—	—	1
» skjutvapen	3	—	3	—	1	2
Summa för grupp II	379	127	506	18	56	432

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning för år 1924 angående för skador och förgifningar intagna, med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Förgiftning med alkohol	10	—	10	—	—	10
» » antipyrin, veronal, trional, chloral, luminal, medinal ..	7	1	8	—	—	8
» » kolos	1	3	4	—	—	4
» » lysgas	3	1	4	—	—	4
» » alkalier	2	—	2	—	—	2
Summa för grupp I	23	5	28	—	—	28
II. Skadans tillkomstsätt.						
C. Självmordsförsök.						
Med hängning, kvävning	1	—	1	—	—	1
» dränkning	1	—	1	—	—	1
» förgiftning med sömnmedel (veronal, luminal etc.)	7	1	8	—	—	8
Summa för grupp II	9	1	10	—	—	10

Årsberättelse från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets
tuberkulosavdelning för år 1924.

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter
med tuberkulos.

	Män	Kv.	Summa
15—20 år	13	18	31
20—25 »	30	19	49
25—30 »	23	21	44
30—35 »	17	13	30
35—40 »	11	12	23
40—45 »	12	5	17
45—50 »	7	4	11
50—60 »	4	7	11
60—70 »	—	2	2
över 70 »	—	1	1
Summa	117	102	219

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

S j u k d o m	I. Lung- tuberkulos med eller utan komplik.			II. Tuberku- los med an- nan lokali- sation			S j u k d o m	III. Utan tydliga symptom av tuberkulos		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) <i>Antal patienter</i> ..	115	103	218	4	1	5	a) <i>Antal patienter</i> ..	2	6	8
b) <i>Sjukdomsfall.</i>							b) <i>Sjukdomsfall.</i>			
Tbc. pulmonum	115	103	218	—	—	—	Influenza epidemica	—	1	1
» laryngis	7	5	12	—	—	—	Septichämia	—	1	1
» ossium et articular.	1	—	1	—	—	—	Bronchitis ac.	1	1	2
» lymphoglandular.	5	1	6	3	1	4	Pneumonia acuta	—	1	1
» renum	1	1	2	1	—	1	Vitium org. cordis	—	1	1
» intestini	5	9	14	—	—	—	Glomerulo-nephritis	—	1	1
» peritonel	2	1	3	—	—	—	Nephrosclerosis	1	—	1
Polyserositis tuberculosa	1	—	1	—	—	—				
Sänkingsabscess	—	1	1	—	—	—				
Komplikationer.										
S j u k d o m	M.	Kv.	S:a	S j u k d o m			M.	Kv.	S:a	
Paratyphus	1	—	1	Hämoptysis	62	44	106			
Diabetes mellitus	1	—	1	Gastritis chronica	1	3	4			
Epilepsia	1	—	1	Hyperchlorhydria	—	2	2			
Hysteria	—	1	1	Ulcus ventriculi	—	1	1			
Neurasthenia	1	—	1	Nephrosis	4	2	6			
Psykoneurosis	—	1	1	Glomerulo-nephritis ...	1	1	2			
Vitium org. cordis	—	1	1	Pyelitis chronica	—	1	1			
Arterio-cardio sclerosis	—	3	3	Cystitis chronica	2	—	2			
Extra cystolia	1	—	1	Prostatitis	1	—	1			
Bronchitis acuta	4	3	7	Erythema nodosum ...	—	1	1			
Pneumonia croup. ac. ...	—	1	1	Otitis med. ac. perfor. ...	1	—	1			
Broncho-pneumonia ac. ...	—	2	2	» » chron. purul.	1	—	1			
Asthma bronchiale	1	4	5							
Pleuritis Empyema	14	10	24							
Pneumothorax spontan	2	—	2							

Dödsorsaker hos under året avlidna.

Sjukdom	Män	Kvinnor
Tuberculosis pulmonum	15	9
Polyserositis tubercul.	1	—
Pneumonia acuta	—	1
Summa	16	10

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskr. (incl. avlidna)			Behandlingens resultat											
				Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) <i>Lungtuberkulos</i> , st. I	23	39	62	20	35	55	2	—	2	—	—	—	—	1	1
st. II	35	23	58	33	22	55	1	2	3	—	—	—	—	—	—
st. III	58	40	98	36	28	64	6	4	10	—	—	—	15	8	23
Summa	117	102	218	89	85	174	9	6	15	—	—	—	15	9	24
b) <i>Annan tuberkulos</i>	5	1	6	3	1	4	1	—	1	—	—	—	1	—	1

Utförda operationer.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Antal fall
Tuberculosis pulmonum	30	Pneumothorax artificialis.....	242
Pleuritis exsudativa	2	Thoracocentes med tappning	2

JOHN E. ARFWEDSON.

Årsberättelse för år 1924 från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar*.

Under året vårdades å avdelningen 929 inskrivna patienter. Å dessa ha utförts 1,622 operationer. Därvid hava conchotomier och tonsillectomier, vilka oftast utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp såsom lumbalpunktioner, incisioner av halsbölder och furunklar, paracenteser och käkpunktioner ha ej antecknats.

Av inskrivna patienter hava 12 avlidit.

Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 14,213. Av dessa äro 2,752 första besök och 11,461 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 714 registrerade operativa ingrepp.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1924 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
IV.				
Septichæmia	—	1	—	1
Erysipelas	—	3	—	—
Influenza epidemica	1	2	—	—
Encephalit. letarg.	—	2	—	—
Diphtheria	1	1	—	—
Tuberculosis — summa fall	25	8	—	—
» pulmon.	14	1	—	—
» laryngis	7	1	—	—
» pharyngis	1	2	—	—
» cavi nasi	1	2	—	—
» nasi ext.	—	1	—	—
» lymfoglandular	1	1	—	—
Spondylit. tbc.	1	—	—	—
Syphilis cerebri	1	—	—	—
» nasi	—	1	—	—
» congenit.	—	1	—	—
VI.				
Diabetes mellitus	1	—	—	—
VIII.				
Tumor cerebri	—	1	—	1
» cerebelli	1	—	1	—

S j u k d o m	Intagna		Döda	
	mån	kv.	mån	kv.
Paralys n. recurr.....	—	1	—	—
Pares. m. crico-aryten. postic.	—	1	—	—
Pares. n. facial.....	1	—	—	—
Hysteria	—	1	—	—
Neurastenia	3	1	—	—
IX.				
Psychosis.....	—	1	—	—
X.				
Vitium organ. cordis	3	14	—	—
Myocardit. chron.	1	—	—	—
Arteriosclerosis	2	1	—	—
XI.				
Epistaxis	12	12	—	—
Deviatio, luxatio, crista, spin. sept. nas.	149	124	—	—
Abscess. cav. nas.	2	—	—	—
Synechia. nasi med.	1	2	—	—
Rhinit. acut.	2	2	—	—
» chron. simplex	5	8	—	—
» sicca ant. c. perf. sept.	—	1	—	—
» chron. hyperplast.	76	60	—	—
Sin. max. ac.	13	18	—	—
» » chron.	55	82	—	—
» » » operat.	2	—	—	—
Mucocele sin. max.	1	—	—	—
Sin. frontal. ac.	12	8	—	—
» » » c. compl. orbit. + meningit. ac. puru- lenta	1	—	1	—
» » » chron.	2	2	—	—
» » » operat.	—	1	—	—
» » » c. pachymeningit. ext.	—	2	—	—
» » » c. abscess. subperiost.	—	1	—	—
Pyocele sin. frontal.	—	1	—	—
Eihmoidit. ac.	6	—	—	—
» » c. compl. orbit.	2	—	—	—
» » chron.	56	47	—	—
» » » op.	6	2	—	—
Sin. sphenoid. ac.	2	—	—	—
» » » chron.	42	40	—	—
» » » » op.	2	1	—	—
» » » » chron. c. exacerb. + meningit. ac. puru- lenta	1	—	1	—
Pansinuit. ac.	7	4	—	—
» » » chron.	22	32	—	—
» » » ac. c. compl. orbit.	—	1	—	—
» » » ac. c. osteomyelit. oss. front + Meningit. ac. purulenta	1	—	1	—
» » » » chron. op.	1	1	—	—
Sarcoma nasi	1	1	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
Cystis oss. maxill.	2	1	—	—
Stenos. nasopharyngis c. cicatrice	1	—	—	—
Pharyngit. granulos.....	1	4	—	—
Laryngit. ac.	1	1	—	—
» chron.....	5	1	—	—
Tumor. cord. voc.	1	—	—	—
Contus. cart. thyreoid. c. hämatom. laryngis	1	—	—	—
Perichondrit. cartil. arythenoid.	—	1	—	—
» epiglottid	1	—	—	—
Diafragma laryngis congenit.	—	1	—	—
Décanylement difficile	1	—	—	—
Corp. alien. laryngis	—	1	—	—
Stenos. trach.	1	—	—	—
Astma bronchial.	6	3	—	—
Pneumon. croupos. ac.	3	1	—	—
Bronchopneumonia ac.	4	1	—	—
Pleurit. sicca	1	—	—	—
Bronchit. ac.	3	9	—	—
XII.				
Caries dentium	16	12	—	—
Cystis radic. dent.	3	5	—	—
Granulom. radic. dent.	5	3	—	—
Tonsillit. ac.	32	15	—	—
» chron.....	50	81	—	—
Angina Vincenti	1	—	—	—
Hypertrophia tonsill.	12	8	—	—
Keratos. tonsill.	—	1	—	—
Peritons. ac. suppurativa	10	7	—	—
» » » c. oedem. glottid.	2	1	—	—
Sarcoma epipharyngis	—	1	—	—
Vegetat. adenoid.	101	95	—	—
Hæmorrhagia post abrasionem	1	—	—	—
Corpus alien. oesoph.	5	—	—	—
Susp. corp. alien. oesoph.	2	1	—	—
Vulnus oesoph. post. corp. alien.	—	1	—	—
Appendicit. ac.	—	1	—	—
XIII.				
Nephrit. ac.	5	4	—	—
Polyarthrit. rheumat. ac.	1	—	—	—
» » chron.....	1	5	—	—
Rheumatism. muscul. ac.	1	—	—	—
XV.				
Osteomyelit. oss front.	1	1	—	—
XVII.				
Syndroma Menièri	5	5	—	—
Absolut dövhet	4	—	—	—

Sjukdom	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
Nervös hörselnedsättning	2	—	—	—
Kombinerad hörselnedsättning	1	1	—	—
Otosclerosis.....	1	—	—	—
Neurolabyrinthit. toxica	—	2	—	—
Salpingo-tympanit. ac.....	10	2	—	—
» » chron.	50	41	—	—
Exostos. meat. acust. ext.	1	—	—	—
Otit. ext. circumscript.	5	8	—	—
» med. simplex ac.....	2	—	—	—
» » ac. perforat.	34	41	—	—
» » » c. mastoidit.	28	20	—	—
» » » » » + pachymeningit. ext. s.				
» » » » » epiphlebit. sin. sigm. ...	4	5	—	—
» » » » » + tromboflebit. sin. sigm.	1	1	—	—
» » » » » + » » »				
» » » » » et bulb. ven. jugul.	1	—	1	—
» » » » » + labyrinthit. seros.....	1	3	—	—
» » » » » + pares. nerv. facial.	—	1	—	—
» » » » » operat. recid.	2	2	—	—
» » » chron. purulenta c. osteit. s. polyp.	51	68	—	—
» » » » tuberculosa	2	1	—	—
» » » » cholesteatomatos.	11	8	—	—
» » » » » exacerb.	4	2	—	—
» » » » » » c. pachy- meningit. ext. ...	1	—	—	—
» » » » » exacerb. c. epiphle- bit. sin. sigm. ...	1	1	—	—
» » » » » exacerb. c. trombo- flebit. sin. sigm. transvers. et bulb.				
» » » » » ven. jugul.	1	—	1	—
» » » » cholesteatomatos c. fistul. labyrinth...	—	4	—	—
» » » » » c. labyrinthit. ac. pu- rulenta	—	1	—	—
» » » » » + meningit. ac. pu- rulenta	2	—	2	—
» » » » » + meningit. ac. pu- rulenta + pachymeningit. ext. + abscess. subperiost.	1	—	1	—
» » » » op.	17	6	—	—
XVIII.				
Dacryostenos. s. dacryocystit. chron.	4	13	—	—
Dacryocystit. phlegmonos.....	—	2	—	—
» » » c. fistul. sacci lacrym.	—	3	—	—
» » congenit.	—	1	—	—
XIX.				
Cancer — summa fall.....	14	6	—	—
» hypopharyngis	5	1	—	—
» epipharyngis	1	—	—	—
» laryngis	5	—	—	—
» oesoph.	1	2	—	—

S j u k d o m	Intagna		Döda	
	män	kv.	män	kv.
Cancer maxillæ	1	1	1	—
» » op. recidiv	1	1	—	—
» nasi int.	—	1	—	—
Tumor nerv. VIII.....	1	—	—	—
Cystis colli lymphomatos. c. fistul.	1	—	—	—
Lymfadenit. colli.	—	2	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1924 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>Öronsjukdomar med komplikationer.</i>						
Otit. med. acut. c. mastoid.	52	Uppmäjsling	52	—	—	
Otit. med. acut. c. mastoid. + epiphlebit. sin. sigm. sive pachymeningit. ext.	9	Uppmäjsling + friläggning av sinus och dura	9	—	—	
Otit. med. ac. c. epiphlebit. sin. sigm.	1	Uppmäjsling + friläggning av sinus och dura + sinuspunktion	1	—	—	
Otit. med. ac. op. c. trombo- phlebit. sin. sigm.	1	Sinusoperation. Avlägsnande av tromb och sjuk sinusvägg + klyvning och uttamponering av sinus D:o + underbindning av v. jugul. int. ..	—	—	—	Kvarligger.
D:o	1		1	—	—	
Otit. med. ac. op. c. trombo- phlebit. sin. sigm. et bulb. ven. jugul	1	Bulbusoperation enl. Grunert	—	—	1	270. Bronchopneumonier.
Sår efter op. för akut mastoidit.	8	Sekundärsuturer	8	—	—	
Otit. med. ac. op. c. abscess. in cicatrice.....	4	Revision	4	—	—	
Otit. med. ac. c. labyrinthit. seros.	1	Uppmäjsling	1	—	—	
Otit. med. chron. purulenta c. osteit. s. polyp.	50	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik.....	50	—	—	
D:o	25	Konservativ totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik	25	—	—	
Otit. med. chron. exacerb. c. Pachymeningit. ext. ..	1	Konservativ totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik + friläggning av sinus och dura.....	1	—	—	
Otit. med. chron. c. abscess. subperiostal. + epiphlebit. sin. sigm.	1	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik + friläggning av sinus och dura	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Otit. med. chron. + tromboflebit. sin. sigm. transvers. et bulb. ven. jugul. + Pachymeningit. ext. + Meningit. ac. purulenta	1	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik + sinusoperation + underbindning av ven jugul. int...	—	—	1	152.
Otit. med. chron. exacerb. + Exostos. meat. acust.	1	Konservativ totaluppmäjsling med hörselgångsplastik + bortmäjsling av exostos.	1	—	—	
Otit. med. chron. recid. op. c. tromboflebit. sin. sigm.	1	Underbindning av ven jug. int. + klyvning + avlägsnande av tromb och sjuk sinusvägg + tamponering av sinus	1	—	—	
Otit. med. chron. + Meningit. seros.	1	Konservativ totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik + friläggning av sinus och dura.	1	—	—	
Otit. med. chron. op. c. osteit. et c. abscess. epidural. + Meningit. ac. purulenta	1	Revision + labyrintop. enl. Uffenorde	—	—	1	318.
Otit. med. chron. c. polyp.	2	Evulsio polypi	2	—	—	
Otit. med. chron. cholesteatom.	17	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik	17	—	—	
D:o	10	Konservativ totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik	10	—	—	
D:o c. abscess. epidural	1	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik	1	—	—	
Otit. med. chron. cholesteatom. c. pachymeningit. ext. sive epiphlebit. sin. sigm.	2	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik + friläggning av sinus och dura	2	—	—	
Otit. med. chron. purulenta c. osteit. s. polyp. c. fistul. labyrinth.	1	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Otit. med. chron. purulenta c. osteit. s. polyp. c. labyrinthit. ac. purulenta	1	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik + labyrinthutrymning enl. <i>Hinsberg</i>	1	—	—	
Otit. med. chron. cholesteatom. c. fistul. labyrinth.	2	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik.....	2	—	—	
Otit. med. chron. cholesteatom. c. meningit. ac. purulenta.....	2	Totaluppmäjsling utan hörselgångsplastik + friläggning av sinus och dura	—	—	2	70. 777.
Otit. med. chron. op.	12	Revision	12	—	—	
Sår efter op. för kronisk otit.	5	Sekundärsuturer	5	—	—	
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>						
Deviatio, crista, spin. sept. nas.	248	Resect. subm. sept. nas. ..	248	—	—	
Rhinit. chron. hyper. plast	136	Conchotomia inf. duplex...	136	—	—	
» » » »	28	» » » »	28	—	—	
Sinusitis frontal. ac.	4	» » » » media	4	—	—	
» » » » c. compl. orbit. sin.	2	Rad. op. enl. <i>Riedel</i>	2	—	—	
Sinuit. frontal. ac. c. meningit. ac. purul.....	1	» » » »	—	—	1	506.
Sinuit. front. chron.	3	» » » »	3	—	—	
» » » »	2	» » » » <i>Killian</i>	2	—	—	
» » » »	1	» » » » <i>Taptas-Kuhnt</i>	1	—	—	
» » » »	1	Conchotomia med. + ethmoidect.	1	—	—	
» » » » c. compl. orbit.	1	Rad. op. enl. <i>Jansen</i>	1	—	—	
Pyoccele. sin. front.....	1	Endonasalt öppnande av pannhålan	1	—	—	
Ethmoidit. ac.	1	Ethmoidect.	1	—	—	
» » c. compl. orbit.	3	»	3	—	—	
Ethmoidit. chron. polyposive suppurativa	146	»	146	—	—	
Sinuit. sphenoid. ac.	2	Trep. endonasal. sin. sphenoid.....	2	—	—	
» » chron.....	136	Trep. endonasal. sin. sphenoid.....	136	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Sinuit. sphenoid. chron. + meningit. ac. purulenta ..	1	Trep. endonasal. sin. sphenoid.	—	—	1	241.
Sin. maxill. ac.	30	Trep. endonasal. sin. maxill.	30	—	—	
» » chron.	163	Rad. op. enl. <i>Caldwell-Luc.</i>	163	—	—	
» » »	4	» » » <i>Denker</i>	4	—	—	
» » »	3	» » » <i>Boeninghaus</i>	3	—	—	
Sår efter op. för sinuit. maxill. chr.	1	Sekundärsuturer	1	—	—	
Cancer maxill.	1	Underbindning av a. carot. ext. + frimäjsling och exstirpation av tumören + elektrokoagulation	1	—	—	
Cancer oss. maxill. et orbit.	1	Resect. ossis. maxill. + exenteratio orbit. + total utrymning av sil- och kilbenskaviteter samt pannhåla	—	—	1	703. Bronchopneumonier.
Cancer maxill. op.	1	Exenteratio orbit. + upp- mäjsling av pannhålan enl. <i>Riedel</i> + elektrokoagulation	1	—	—	
» » » recid. ..	2	Elektrokoagulation	—	2	—	Samma pat.
Cystis oss. maxill.	1	Exstirpation + plastik mot näsan	1	—	—	
Sarcoma cav. nas.	1	Exstirpation av tumor med diathermikniv + elektrokoagulation	1	—	—	
Tbc. cav. nas.	2	Excision av infiltrerad slemhinna + galvanocaustik	2	—	—	
» » »	3	Galvanocaustik	3	—	—	
Stenos. nasopharyng. luetica	1	Avlossning av bakre gombågarna o. mjuka gommen från bakre pharynxväggen. Genomskärning och excision av ärrmassor. Dilatation och inläggande av protes. ..	—	1	—	
Fractur. oss. nasal. et proc. front. oss. max.	1	Reposition + tamponad + fixationsförband	1	—	—	
Vulnus lacerat. faciei c. fractur. complicat. oss. max. bil. et oss. front. et lacrym. bil. et vomer et nasal. bil. et cartil. sept. nas.	1	Reposition + sekvestrotomi + tamponad + sutur ..	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	död	
Osteomyelit. ac. c. sekvest. oss. front. c. sin. front. ac. + abscess. epidural..	1	Sekvestrotomi + bortmäj-sling av sjukt ben + hjärn-punktion	—	—	1 648.
Sin. front. chron. c. osteo-myelit. oss. front. + Pa-chymeningit. ext. chron.	1	Bortmäj-sling av sjukt pann-ben + friläggning och öppnande av duran över höger pannlob + hjärn-punktion	—	—	1 4. Tumor cerebri.
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget samt matstrupen.</i>					
Granuloma rad. dent.	7	Extract. dent. + excochlea-tio	7	—	—
Cystis rad. dent.	3	Exstirpatio.....	3	—	—
» » »	5	Exstirpatio + plastik mot näsan	5	—	—
Caries dent.	26	Extract. dent.	26	—	—
Hypertrophia tonsill.	24	Tonsillect. duplex. enl. <i>Stu-der</i>	24	—	—
Tonsillit chron.	119	Tonsillect. duplex.	119	—	—
Vegetat. adenoid	187	Abrasio	187	—	—
Tbc. epipharyngis	1	»	1	—	—
Cancer epipharyngis	1	Exstirpation (m. diathermi-kniv) + elektrokoagul.	1	—	—
Cancer hypopharyngis ...	1	Oesophagoscopi	—	1	—
» oesophag.	4	» + excis. probat	—	4	—
» »	2	» + radium-inläggning	2	—	—
» introit. oesoph. et laryngis	1	Tracheostomi.....	—	1	—
Corp. alien. oesoph.	4	Oesophagoscopi + extrak-tion	4	—	—
För diagnos	7	Oesophagoscopi	7	—	—
<i>Sjukdomar i larynx, tra-chea och broncher.</i>					
Corp. alien. laryngis	1	Laryngoscopia directa + extract.	1	—	—
Diaphragma laryngis con-genit.	1	Laryngoscopia directa enl. <i>Haslinger</i> + excisio ...	—	1	—
Diaphragma laryng. cong.	1	Tracheotomia inf. + laryn-gofissur + excision av diafragma + inläggning av protes.	1	—	—

} samma pat.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Perichondrit. cartil. arythenoid	1	Laryngofissur + incision	1	—	—	
Perichondrit. epiglottid. ..	1	Laryngoscopia direkt enl. Haslinger + incision ..	1	—	—	
Tbc. laryngis	5	Laryngoscopia directa enl. Haslinger + galvanocaustik	5	—	—	
» »	3	Galvanocaustik	3	—	—	
» »	1	Excisio probat	—	1	—	
» »	1	Laryngoscopia direct. enl. Brühning + galvanocaustik	1	—	—	
Cancer laryngis	1	Laryngoscopia directa enl. Haslinger + excisio probat.	—	1	—	
»	1	Excisio probat	—	1	—	
Angiofibroma plic. voc.	1	Laryngoscopia directa enl. Haslinger + exstirpatio	1	—	—	
Laryngit. subglott. chr. ..	1	Laryngoscopia directa enl. Brühning	—	1	—	
<i>Andra sjukdomar.</i>						
Dacryocystit. chron. vel dacryostenos.	14	Dacryocystorhinostomia endonasal. enl. West.	14	—	—	
Dacryocystit. phlegmon. c. fistul. sacci lacrym.	2	D:o	2	—	—	
Dacryocystit. op.	5	Revision av op. enl. West.	5	—	—	
Cystis colli lymphomatos. c. fistul.	1	Exstirpatio	1	—	—	
Lymfoma colli suppur	1	Incision	1	—	—	
Tumor cerebelli	1	Translabyrinthär craniotomi med provexcision från cerebellar svulst	—	—	1	434.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1924 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
<i>Sjukdomar i öronen.</i>		
Atheroma auricul.....	2	Extirpatio.
Corp. alien. meat. acust. ext.	6	Extractio.
Otit. ext. circumscript.	44	Incisio.
Otit. med. acut.	64	Paracentes.
Sår efter op. för acut mastoidit....	7	Sekundärsuturer.
Abscess. in cicatric. reg. mast.	1	Incisio.
Otit. med. chron. polypos.....	16	Evulsio polypi.
Sår efter op. för kronisk otit.	5	Sekundärsuturer.
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>		
Furuncul. vestib. nas.	10	Incisio.
Corp. alien. cav. nas.	1	Extractio.
Rhinolithiasis	2	Extractio.
Verruca nasi int.	1	Extirpatio.
Sinuit. maxill. sive suspicio sinuit.	446	Punctio sin. max.
Tbc. cavi nasi.....	1	Galvanocaustik.
Dev. sept. nas.	1	Resect. subm. sept. nas.
Rhinit. chron. hyp.	1	Conchotomia inf. duplex.
Synechia intranasal.....	2	Debridering.
Tumor cav. nas.....	1	Excisio probat.
Fractur. oss. nasal.	1	Reposition.
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget samt matstrupen.</i>		
Papillom. oris.	1	Excisio.
Vegetat. adenoid.	20	Abrasio.
Hypertrophia tonsill.	10	Tonsillect. duplex. enl. <i>Studer.</i>
Peritons. acuta	57	Incisio.
Corp. alien. tonsill.	6	Extractio.
» » hypopharyngis	1	Extractio.
» » oesoph.	3	Oesophagoscopi + extractio.
För diagnos.....	1	Oesophagoscopi.
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>		
För diagnos.....	1	Laryngoscopia direkta.
Tumor plic. voc.	1	Excisio probat.
<i>Andra sjukdomar.</i>		
Tbc. faciei	1	Galvanopunktion.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1924 angående för skador intagna, med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
1. Skadans natur.						
Vulnus lacerat. faciei c. fractura compl. oss. max. bil. + frontal. bil. + vomer et nasal. bil. + Vulnus perforans oculi	1	—	1	—	1	—
Fractur. comminut. et compl. oss. frontal. ..	1	—	1	—	1	—
Fractur. oss. nasal.	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	3	—	3	—	2	1
2. Skadans tillkomstsätt.						
A. Otycksfall i arbete.						
Vid explosionsolycka	1	—	1	—	1	—
» sjöfart	1	—	1	—	1	—
» arbetsmaskin inom industri	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	3	—	3	—	2	1

R. SELLDÉN.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år
1924 angående intagna sjukdomsfall.

S j u k d o m	Intagna	
	män	kvinnor
I.		
Cataracta congenita.....	4	2
Ptosis.....	—	1
Achondroplasia foetalis.....	—	1
XVII.		
Sinuitis frontalis.....	—	1
XVIII.		
Entropium.....	1	—
Symblepharon.....	1	—
Phlegmone palpebræ.....	1	—
Cysta dermoid.....	1	—
Conjunctivitis æstivalis.....	1	—
» acuta.....	2	1
» blenorrhoeica.....	1	—
» trachomatosa.....	—	2
» phlyctænulosa.....	1	—
Keratitis.....	4	3
» parenchymatosa.....	1	2
Ulcus corneæ.....	15	4
» » serpens.....	14	5
Ulcus rodens corneæ.....	—	1
Maculæ corneæ.....	4	2
Herpes.....	1	—
Staphyloma.....	1	2
Scleritis, sclerokeratitis.....	1	7
Iritis, iridocyclitis.....	16	10
Opacitates corp. vitrei.....	—	1
Cataracta senilis.....	20	32
» sec.....	7	10
Luxatio lentis.....	—	2
Glaucoma.....	8	7
Hydrophthalmus.....	1	—
Retinochorioiditis.....	4	2
Ablatio retinae.....	1	2
Myopia gravis.....	—	2
Neuritis retrobulbaris.....	2	—
Panophthalmitis.....	3	1
Atrophia bulbi.....	—	1
Ophtalmoplegia interna.....	—	1
Strabismus convergens.....	3	1
» divergens.....	4	2
Dacryocystitis.....	5	8
Tumor retrobulbaris.....	1	—

Sjukdom	Intagna	
	män	kvinnor
XIX.		
Contusio bulbi	3	1
Ruptura »	4	1
Vulnus corneæ	2	—
» perf. corneæ	18	3
Combustio »	1	—
Corpus alienum in oculo	24	1
Iridocyclitis traumatica	10	1
Cataracta »	15	2

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1924 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven		
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död
Cysta dermoides	1	Exstirpation	1	—	—
Mucocele sin. front.	1	Incision	1	—	—
Symblepharon	1	Operation	1	—	—
Phlegmone palpebræ	1	Incision	1	—	—
Entropium	1	Operation	1	—	—
Ptosis	1	Operation enl. <i>Hess.</i>	1	—	—
Dacryocystitis	9	Exstirpation	9	—	—
»	2	Operation enl. <i>Toti</i>	2	—	—
Conjunct. trachom.	2	Präsning	2	—	—
Keratitis scroph.	5	Galvanocaustik	5	—	—
Ulcus corneæ	13	»	13	—	—
» » serpens	11	»	11	—	—
» » »	1	Conjunctivalplastik	1	—	—
Ulcus rodens	1	Exenteratio bulbi	1	—	—
Vulnus perf. oc. c. prolapsus uveæ	5	Avklippning	5	—	—
» D:o	6	» — sutur.	6	—	—
Ruptura bulbi	1	Sutur	1	—	—
» »	4	E nukleation	4	—	—
» »	3	»	3	—	—
Staphyloma corneæ	6	Iridectomi	6	—	—
Macula corneæ	6	»	6	—	—
Seclusio, oclusio	6	Trepanation enl. <i>Elliot</i>	4	—	—
Glaucoma	4	Iridenceleisis	2	—	—
»	2	Neurectomia opticociliaris	1	—	—
» absolutum	1	E nukleation	3	—	—
» »	3	Starrextaktion	50	—	—
Cataracta senilis	50	Discission	18	—	—
» secundaria	18	Extraktion	2	—	—
» luxata	2	Iridectomi	1	—	—
» complicata	1	Discission	8	—	—
» traumatica	8	Evakuation	8	—	—
» »	8	Discission	10	—	—
» congenita	10	Evakuation	3	—	—
» »	3	Magnetextraktion	25	—	—
Corpus alienum in oculo	25	E nukleation	4	—	—
» » »	4	Evisceration	4	—	—
Panophtalmis	4	E nukleation	11	—	—
Iridocycl. traumat.	11	Glaskropp's utsugn. (z. <i>Nedden</i>)	1	—	—
Opacitat. corp. vitrei	1	Operation	4	—	—
Strabismus convergens	4	»	6	—	—
» divergens	6	»	6	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1924 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Abscessus palpebræ	1	Incision.
Tumor palpebræ	8	Exstirpation.
Atheroma	3	»
Entropium	4	Operation.
Stenosis. candl. lacr.	3	Bowmanns op.
Symblepharon	1	Operation.
Vulnus palpebræ	5	Sutur.
Chalazion	64	Exstirpation.
Dacryocystitis	16	»
» phlegmonosa	3	Petit's operation.
Conjunct. trachomatosa	2	Prässning.
Ulcus corneæ	44	Galvanokaustik.
» » serpens	4	»
» » »	1	Evisceration.
Keratitis fascicularis	2	Galvanokaustik.
Pterygium	4	Operation.
Vulnus scleræ	1	Sutur.
Iridocyclitis traumatica	6	Erukleation.
Glaucoma	2	»
Sarcoma oculi	2	»
Cataracta traumatica	1	Discission.
Exophthalmus	1	Tarsorophi.
Strabismus convergens	2	Operation.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1924 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Slag å ögat (<i>Contusio oculi</i>)	3	1	4	—	2	2
Skada å hornhinnan	16	2	18	—	11	7
Främmande kropp inträngd i ögat	27	1	28	—	19	9
Övriga skador å ögat	29	5	34	—	15	19
Skottskada	2	—	2	—	2	—
Summa för grupp I	77	9	86	—	49	37
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hushållsgöromål	2	3	5	—	2	3
Vid hanterande av yxa	3	1	4	—	2	2
Vid arbetsmaskiner inom industri:						
jord-, sten- och glasindustri	17	—	17	—	12	5
trävaruindustri (cirkelsåg)	2	—	2	—	1	1
metall- och maskinindustri (elektriska motorer och ledningar)	4	—	4	—	3	1
varv- och skeppsbyggeri (ångmaskiner och transmissioner)	10	—	10	—	7	3
närings- och njutningsämnesindustri	2	—	2	—	2	—
kemisk-teknisk- och belysningsindustri	1	—	1	—	1	—
Genom beröring med hett vatten, ånga	2	1	3	—	1	2
» » smält eller het metall, glas m. m.	3	—	3	—	1	2
Genom sprängskott	2	—	2	—	2	—
Vid hanterandet av dynamit och andra explosiva ämnen	1	—	1	—	1	—
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras: vid jordbruksarbete	6	—	6	—	2	4
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	2	—	2	—	—	2
Vid lossning och lastning av gods o. d.	2	—	2	—	1	1
Vid militärtjänst, tjänst vid poliskår, brandkår	1	—	1	—	1	—
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Genom på- eller överkörning av motorfordon	—	1	1	—	—	1
Vid sport och gymnastik: lek	10	2	12	—	5	7
Vid slagsmål och överfall	2	—	2	—	2	—
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	5	1	6	—	3	3
Summa för grupp II	77	9	86	—	49	37

G. ELAM.

Årsberättelse från Allm. och Sahlgrenska Sjukhusets patol.-
anatomiska och bakteriologiska laboratorium år 1924.

I. *Obduktioner.*

Under året ha för sjukhuset utförts 421 obduktioner, fördelade sig efter ålder och kön sålunda:

Ålder	Män	Kvinnor	Summa	%
1—10	2	—	2	0,5
11—20	21	12	33	8
21—30	26	20	46	11
31—40	26	20	46	11
41—50	35	36	71	17
51—60	53	31	84	20
61—70	36	41	77	18
71—80	25	24	49	11,5
81—90	4	9	13	3
Summa	228	193	421	100

Viktigare fynd vid dessa obduktioner.

Akuta infektionssjukdomar.

Septichæmia 21 fall, därav 1 vid phlegmone, 5 vid osteomyelit l. periostit, 1 vid angina tons., 3 vid otit, 1 vid sinusit. frontal, 3 vid enterit, 1 vid pyonefros, 1 vid sekundärinfekterad salpingit. tbc., 2 vid myelit, 1 vid hjärnabscess. I 2 fall genesen okänd.

Erysipelas 5 fall.

Influenza epid. 7 fall, alla med lungkomplikation.

Encephalitis letharg. 2 fall.

Tetanus 2 fall, båda vid vulnus infect.

Kroniska infektionssjukdomar.

Tuberkulos: Lungtuberkulos har i 41 fall framträtt som gravare sjukdom. Efter kön, ålder och vanliga komplikationer fördela dessa sig så:

Ålder	Lung- tuberkulos		Tarm tbc.		Larynxtbc.		Tbc. miliaris		Meningit	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
10—20	3	2	1	—	—	—	2	2	2	3
21—30	9	8	3	3	1	2	1	1	2	2
31—40	5	4	—	1	—	—	1	—	1	—
41—50	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—
51—60	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—
61—70	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—
71—80	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
81—90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	22	19	4	4	1	2	5	5	5	5

Av andra tbc-komplikationer till dessa fall må nämnas: pericardit. tbc. 2 fall, peritonit. tbc. 7 fall, osteit. tbc. 2 fall, tbc. renum 2 fall, ossium 2 fall, hepatitis 1 fall, myelit. 1 fall.

Utän samtidig lungtbc. har tbc. framträtt som gravare sjukdom i följande fall: tbc. renis 4 fall, genitalium 3 fall, peritonei 4 fall, polyserositis tbc. 2 fall, meningit tbc. vid tbc. lymfom 2 fall.

Lues 16 fall, av dessa aortit vid 14 fall, aneurysm vid 2, heparlobatum vid 4, myelit vid 1 fall.

Granuloma Sternberg 1 fall.

Omsättningssjukdomar.

Diabetes mellitus 9 fall, av vilka 7 vid atrophia resp. arteriosclerosis pancreatis, 1 vid cirrhosis pancreatis (*lues*), 1 vid hypoplasi.

Morbus Basedowi 5 fall, alla visande thymus persistens.

Blodsjukdomar.

Anæmia perniciosa 4 fall, 3 visande kroniska colonförändringar, 1 visande kronisk pyelit.

Leuchæmia lymph. 1 fall; *D:o acuta* 1 fall.

Nervsystemets sjukdomar.

Hæmorrhagia cerebri 20 fall, 11 män, 9 kvinnor.

Emollitio cerebri 29 fall, 16 män, 13 kvinnor.

Meningitis non tbc. 10 fall.

Pachymeningitis hæmorrhag. 3 fall, 1 vid otit, 1 vid nefroscleros, 1 vid abusum ethylir.

Encephalitis non epidem. 7 fall.

Abscessus cerebri 1 fall.

Atrophia cerebelli 1 fall.

Commotio aut. laceratio cerebri traumatica 7 fall (fractura cranii i 6).

Lipembolia cerebri 3 fall.
Emollitio medulla spinal. traumatica 1 fall.
Myelitis chronica 2 fall, varav 1 vid lues.

Cirkulationsorganens sjukdomar.

Pericarditis ac. 8 fall. *Synechia pericardii* 12 fall.
Myocarditis fibrosa gravis 16 fall. *Infarktus myocardii* 15 fall.
Cardiopathia kyphoscoliotien 1 fall.
Lipembolia myocardii 2 fall.
Vitium organ. cordis 37 fall, 10 män och 27 kvinnor. Av dessa 13 i mitralis, 18 i mitralis och aorta, 4 i dessa samt tricuspidalis, 2 endast i aorta. *Vitium organicum congenitum* 1 fall, i pulmonalis.
Endocarditis acuta 11 fall, 3 män och 8 kvinnor.
Ruptura aorta 1 fall.
Varix cerebri 1 fall.

Respirationsorganens sjukdomar.

Pneumonia lobaris 23 fall, 16 män och 7 kvinnor. *Bronchopneumonia* 50 fall, 32 män och 18 kvinnor. Av dessa sammanlagda 16 fall i anslutning till operativt ingrepp.
Abscessus pulmonis 3 fall. *Gangræna* 2 fall.
Infarktus pulmonis 6 fall. *Embolia art. pulmonalis* 14 fall.
Bronchiectasiæ graves 4 fall. *Emfysema pulm. grave* 2 fall.
Lipembolia pulmonis 3 fall.
Empyema pleuræ 4 fall.

Digestionsorganens sjukdomar.

Dilatatio oesophagi 2 fall. *Varices oesophagi ruptæ* 1 fall.
Ulcus ventriculi 12 fall.
Ulcus duodeni 4 fall; *diverticulum duodeni* 2 fall. *Strangulatio arter. meseraic. duodeni* 1 fall.
Enteritis gravis 10 fall, *ulcerosa* 5 fall, *uræmica* 4 fall. *Vulnus perforans intestini* 1 fall. *Infarktus intestini* (embolia art. meser.) 3 fall.
Panchreatitis purulenta 2 fall.
Cholelithiasis 10 fall; *cholecystit* 5 fall; *Cholangitis gravis* 5 fall; *hepatitis gravis* 2 fall; *atrofia hepatis rubra* 1 fall. *Cirrhosis hepatis* 7 fall. *Abscessus hepatis* 1 fall (*appendicit*). *Ruptura hepatis* 2 fall.
Peritonitis acuta 40 fall. Utgångspunkt: *ulcus ventr.* 3 fall, *duodeni* 1, *enterit* 3 fall, *vulnus intestini* 1, *infarktus intestini* 1, *hernia* 6, *ileus strangulationis* 1, *appendicit* 10 fall, *diverticulit. sigmoideæ* 1, *cancer ventriculi* 2 fall, *coli* 1, *cholecystit* 1 fall, *panchreatit* 2, *prostatitis purul.* 1 fall, *perinefritisk abscess* 1, *salpingit* 2 fall, *infekterat ovarial kystom* 2, *cancer uteri* 1 fall.

Urinorganens sjukdomar.

Glomerulonephritis acuta 2 fall, *chronica* 20 fall.
Nefrosis acuta (grav) 8 fall, *chronica* 11, varav 3 med amyloid.
Nefrosclerosis 32 fall.
Hydronefros 7 fall, *pyelit och pyonefros* 32. *Stricturæ urethræ* 1 fall.
Ren unus congen. 1 fall, *ren cysticus congen.* 2 fall.
Nephrolithiasis 6 fall, *Infarktus renis* 1 fall, *Ruptura renis* 1, *vesicæ*
 1 fall.
Hypertrophia prostatæ 8 fall, *abscessus* 3.

Svulster.

Cancer 62 fall, fördelande sig efter ålder och kön sålunda:

Ålder	Män	Kvinnor
20—30	—	1
31—40	1	—
41—50	3	4
51—60	11	9
61—70	11	14
71—80	5	2
81—90	—	1
Summa	31	31

Av dessa cancer: *ventriculi* 19, *maxillæ* 2, *hypopharyngis* 1, *oesophagi* 5, *coli* 7, *recti* 4, *panchreatis* 2, *hepatis* 1, *ves. felleæ* 2, *choledochi* 2, *mammæ* 6, *uteri* 2, *vaginæ* 1, *ovarii* 4, *prostatæ* 3, *pulmonis (bronchiale)* 1.

Sarcoma 8 fall, varav 1 från *duræ*, 4 från *vertebra*, 1 från *uterus*, 1 från *ovarium* och 1 från *femur*.

Av sarcomen förekom det från *ovariet* utgående samtidigt med en cancer i *ventrikeln*; av *cancrarna* påträffades i ett fall en *ventriculi* jämte en *choledochi* med olika histologisk byggnad.

Kystoma ovarii 4 fall. *Myoma uteri* 2 fall. *Papilloma ves. urmarie* 1 fall. *Adenoma gl. thyreoidea* 2 fall. *Hypernefroma malignum* 2 fall. *Glioma cerebri* 1 fall. *Ponsvinkeltumör* 1 fall, *Osteoma duræ spinalis* 1 fall.

II. Histologiska undersökningar.

För Sahlgrenska sjukhuset..... 992 fall
 För andra sjukvårdsinrättningar etc. 1,345 »

III. *Bakteriologiska, serologiska och cytologiska undersökningar.*

För Sahlgrenska sjukhuset:

Tbc	227 st.
Difteri	102 »
Typhus	320 »
Diverse bakt. unders.....	1,231 »
Vidal	530 »
Wassermann.....	2,462 »
Vaccinframställning	120 »
	<hr/>
S:a	4,992 st.

För andra sjukvårdsinrättningar etc.:

Tbc	322 st.
Difteri.....	3,847 »
Typhus	1,230 »
Div. bakt. unders.	982 »
Vidal	435 »
Wassermann.....	5,283 »
Vaccinframställning	114 »
	<hr/>
S:a	12,213 st.

C. O. FORSELIUS.

Prosektor.

Årsrapport från Röntgenavdelningen år 1924.

I. Röntgenundersökningar.

	1922	1923	1924
Antal undersökta patienter	4,295	4,543	6,245
» diarieförda radiogram	13,852	14,502	18,738

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av nedanstående tabell:

Kroppsdelen	Negativt fynd	Fraktur och luxation	Inflammatorisk förändring (även lues)	Tuberkulos	Tumör	Konkremet eller främmande kropp	Deformiteter
Skelett och ledgångar.....	855	972	458	154	139	54	274
Respirationsorgan.....	215	—	291	904	32	—	1
Näsans bihålor	68	—	178	—	15	—	1
Cirkulationsorgan.....	51	—	65	—	—	—	37
Digestionsorgan.....	442	—	290	—	126	9	168
Gallblåsa	—	—	27	—	—	—	—
Urinorgan	188	—	4	8	5	51	27
Tänder	—	—	136	—	—	—	—
Summa	1,819	972	1,449	1,066	317	114	508

Patienterna fördela sig på följande sätt:

Från medicinska avdelningen	1,472
» kirurgiska	1,545
» tuberkulos-	97
» ögon-	16
» öron-	66
» röntgen-	132
» stadens och sjukhusets polikliniker.....	1,880
» » sjukhus	268
Andra patienter	769
Summa	6,245

II. Röntgen- och Radiumbehandling.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter år 1924.

Röntgenbehandlingar hava givits i ett antal av 8,345 enkeldoser.

Radium- » » » » » » » » 225 »

Antalet behandlade patienter utgjorde 1,200, därav

Å sjukhuset intagna 189 (radiologiska avdeln.) + 126 (övrige sjukhus- patienter)	315
Från stadens och sjukhusets polikliniker	392
Andra patienter	493

Summa 1,200

B. Uppgift på å radiologiska avdelningen intagna patienter 1924.

Diagnos	Vårdade	Diagnos	Vårdade
Tuberculosis lymphogland	2	Carcinoma pharyngis	1
» cutis, lupus	5	» tonsillaris	2
Lymphogranulomatosis (Sternberg)	1	» mandibulæ	1
Leucæmia	2	» lab. major.	3
» lymphatica	1	» recti	5
Favus	4	» penis	2
Eczema chron.	5	» vesicæ	2
Psoriasis	1	» pelvis	1
Sycosis barbæ	4	» vaginæ	2
Hæmangioma	14	» vulvæ	5
Angiocavernoma	2	» colli uteri	25
Sarcoma lymphogland	1	» corporis uteri	6
» auris	1	» ovarii	4
» maxillaris	1	» mammæ	11
» gingivæ	1	Tumor utan p.-a. d.	8
» pelvis	1	Metro- et menorrhagia	9
» cruris	1	Morbus Basedowii	3
» uteri	1	Struma	2
» organ. alior.	3	» maligna	1
Carcinoma cutis	16	Hyperthyreosis	2
» palpebræ	4	Dysthyreosis	2
» labii	11	Tumor cerebri	1
» orbitæ	1	Leucoplacia	1
» linguæ	4	Endothelioma lymphoangiomatosum	1
» gingivæ	2		

C. Uppgift på behandlade sjukdomsfall 1924.

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
<i>Tuberkulos etc.</i>		<i>Sjukdomar i andra organ.</i>	
Tbc. lymphogland.	275	Astma bronchiale	10
» cutis, lupus	22	Ulcus ventriculi	4
» cranii	1	Tonsillitis chron.	2
» miliaris	2	Crises gastricae	1
» peritonæi	4	Ulcus simplex	1
» nasi	2	Nihil.....	1
» tendovaginit.	2	Leucoplacia	2
» epididym. et testis	1		
» abscess. cutan.	2	<i>Gynekologiska sjukdomar</i> (utom maligna tumörer).	
» colli uteri	1	Myoma uteri.....	9
» arthrit.	3	Dysmenorrhea	5
Lymphogranulomatos. (Sternberg)	2	Metro- et menorrhagia	18
Keratitis	1		
Spina ventosa	1	<i>Hud- och hårsjukdomar.</i>	
Pleuritis exsudativa	8	Tricophytia	4
Actinomycosis	3	Eczema chron.	94
Ostitis fibrosa	3	Psoriasis.....	8
		Acne, furunculosis	19
<i>Blodsjukdomar.</i>		Pruritus	16
Anæmia	2	Hyperhidrosis	1
Leucæmia myeloides	8	Neurodermatitis	8
» lymphat.	3	Hidroadenitis	17
» acuta	1	Impetigo	1
Polycythæmia	4	Sycosis non parasitaria, folliculi- tis et dermatomycosis	18
Splenomegalia	2	Mycosis fungoides	4
		Favus	7
<i>Sjukdomar i endokrina organ.</i>		<i>Benigna tumörer.</i>	
Morbus Basedowi	22	Verrucæ	60
Dysthyreosis.....	16	Clavus.....	1
Hyperthyreosis	4	Nævus.....	6
Struma	4	Keloid	7
» maligna	7	Angioma.....	5
		Papilloma	6
<i>Sjukdomar i nervsystemet.</i>		Hæmangioma	36
Sclerosis amyotrophica. lateralis...	2	Xanthelasma	3
» disseminata.....	28	Fibroma	1
Syringomyelia	2	Perniosis	3
Myelitis	1		
Neuritis	3	<i>Maligna tumörer.</i>	
Neuralgia	1	Carcinoma lymphogland	2
Tumor hypofyseos	10	» palpebræ	10
» cerebri	4	» labii	21
Lues spinalis	1	» linguæ	7
Paralysis agitans	1	» maxillæ	7
Tabes dorsalis	1		

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
Carcinoma cutis	34	Carcinoma organ. alior.	5
» faciei	1	Hypernephroma renis	2
» nasi	1	Sarcoma orbitæ	1
» gingivæ	3	» cutis	5
» laryngis	1	» lymphogland.	5
» epipharyngis	2	» faciei	1
» mandibulæ	2	» gingivæ.....	1
» tonsillæ.....	3	» conjunctivæ.....	1
» vertebræ	1	» thyreodeæ	1
» orbitæ	4	» pharyngis.....	1
» colli	8	» maxillæ	1
» prostatæ	1	» colli.....	4
» oesophagi	1	» uteri	4
» vesicæ	2	» ovarii	2
» vulvæ	4	» pelvis	4
» vaginæ	2	» testis	1
» lab. major.	3	» hepatis	1
» recti	9	» organ. alior.	19
» penis	2	Angiosarcoma vulvæ	1
» auris	3	Fibrosarcoma	3
» mammae	75	Epithelioma	1
» colli uteri	31	Melanosarcoma.....	1
» uteri	15	Tumor utan p.-a. d.	30
» ovarii	5	Kystoma ovarii	2
» pelvis	4	Endothelioma lymphoangiomatos.	1

HENNING ODQVIST.

Göteborgs Barnsjukhus.

Å kirurgiska avdelningen år 1924 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
1	Encephalocele.....	—	1	—	—
	Spina bifida.....	1	1	—	—
	Cheiloschisis	2	1	—	—
	Cheilognatopalatoschisis.....	1	3	—	—
	Cheilopalatoschisis	1	—	—	—
	Palatoschisis	3	—	—	—
	Polydactylia	3	1	—	—
	Ectopia vesicæ	1	—	1	—
	Hypospadia	3	—	—	—
	Retentio testis	13	—	—	—
	Atresia ani	2	2	—	—
5	Luxatio coxæ congen.....	4	9	—	—
	Pes equino-varus congen.....	12	6	—	—
	Pes plano-valgus	3	1	—	—
	Torticollis congen.	2	2	—	—
	Cysta dermoid	—	1	—	—
	Vitium cordis congen.....	1	—	1	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	67	27	3	—
22	Erysipelas	6	4	—	1
24	Diphtheria	7	2	—	—
25	Morbilli.....	8	3	—	—
28	Pertussis	7	2	—	—
33	Typhus abdominalis	2	1	—	—
34	Paratyphus	—	1	—	—
42	Tuberculosis	58	77	2	8
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	1	—	—	—
	» cerebri. Meningitis tuberc.	1	4	1	4
	» ossium et articularum	33	48	—	2
	» lymphoglandularum	14	17	—	—
	» urogenitalis	2	—	—	—
	» cutis	3	2	—	—
	» miliaris acuta	—	1	—	—
	» organorum aliorum.....	3	2	1	2
44	Syphilis hereditaria	1	3	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	—	1	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
67	Diathesis urica. Arthritis urica	1	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	1	1	1	1
95	Paralysis pedis	1	—	—	—
	» extrem. inf.	1	2	—	—
98	Epilepsia	1	—	—	—
101	Morbus Little	1	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	1	—	—
120	Hämofili	2	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124 }	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.				
	Epistaxis	3	2	—	—
	Deviatio sept.	1	2	—	—
	Ethmoidit. ac.	—	1	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	6	3	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	1	—	1	—
	Bronchopneumonia acuta	8	—	4	—
136	Abscessus pulmonum	1	—	1	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	17	7	3	2
<i>XII. Matmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis. Noma	2	8	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	29	12	—	—
149	Abscess. retropharyng.	1	—	—	—
153	Gastritis acuta	—	1	—	—
	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	14	4	—	—
158	» chronica	2	—	2	—
159	Appendicitis	26	36	1	2
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	2	2	1	—
161	Hernia umbilicalis	12	17	—	—
	» inguinalis	55	11	—	—
	» abdominalis	1	—	—	—
	» in cicatrice	2	1	—	—
	» incarcerat.	1	—	—	—
	» crural.	—	1	—	—
	Abscessus ad anum	6	3	—	—
164	Fissura ani	2	1	—	—
167	Polyp. recti	—	1	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	2	2	—	—
170	Prolapsus recti	3	4	—	—
171	Peritonitis acuta	—	2	—	—
	» chronica	—	3	—	—
172	Observationsfall	7	11	—	—
	Helminthiasis	2	2	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta.....	6	1	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	—	1	—	—
177	Nephrolithiasis	—	1	—	—
180	Cystitis	1	1	—	—
184	Stenosis urethræ	2	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
188	Phimosis. Paraphimosis	20	—	—	—
189	Hydrocele	11	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
200	Torquatio adnexæ.....	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum.....	1	1	—	—
203	Tendovaginitis	—	1	—	—
205	Synovitis. Arthritis	13	5	—	—
208	M. Perthes	4	—	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	20	15	1	—
214	Rachitis.....	10	7	—	—
215	Deformitas (ej rachit., ej tbc.).....	—	1	—	—
216	Exostosis	2	—	—	—
	Ganglion	1	1	—	—
	Luxatio vertebræ	—	1	—	—
	Contract. m. flexor crur. dxt.	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
222	Eczema	4	6	—	—
228	Impetigo	2	—	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	1	4	—	—
	Vaccina faciei.....	1	1	—	—
	Pediculosis	—	2	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
241	Morbi meatus auditorii externi	3	2	—	—
243	Otitis media catarrhalis	9	1	—	—
	Otitis media purulenta	32	30	—	—
	Mastoiditis	12	17	—	—
248	Meningitis acuta	1	1	1	1
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis phlyctænulosa	4	2	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
XIX. <i>Svulster.</i>					
302	Lipoma	1	—	—	—
303	Chondroma	—	1	—	—
306	Angioma	2	9	—	—
315	Sarcoma	1	—	—	—
	Atherom	1	—	—	—

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1924 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Encephalocele	1	Radikalop.	1	—	—	
Hemiparesis dxt.	1	Trepanation	1	—	—	
Fractura compl. c. impressione	2	Trepanation + avlägsnande av ben + sutur	1	—	1	1041/1924.
Fractura basis cranii c. compr. cerebri	1	Decompressiv trepanation + upplyftning av ben ..	1	—	—	
Cysta dermoid reg. occip.	1	Exstirpation + sutur	1	—	—	
Osteit. tbc. tecæ cranii	3	Härdelimination + carbol-etsning + sprittvättning + sutur	3	—	—	
Exophthalmus pulsans oc. dx.	1	Underbindning av carotis interna	—	1	—	
III.						
Otit. med. ac. c. mastoidit.	2	Antrotomi + jodoformparaffin + dränage	2	—	—	} 542/1923. Empyema pleura + Morbilli.
» » » » »	3	Antrotomi + sutur	2	—	1	
» » » » »	4	Paracentes	4	—	—	
» » » » »	4	Paracentes	4	—	—	
Otit. med. tbc.	21	Uppmäjsling + sutur	20	—	1	501/1924.
Otit. med. tbc.	2	Radikalop.	2	—	—	Bronchopneumoni.
Mastoidit. ac. op. non sanata	1	Revision	1	—	—	
Osteit. meatus accust. ext.	1	Uppmäjsling	1	—	—	
V.						
Labium leporinum	1	Plastik enl. <i>Mirault</i>	1	—	—	
Cheilognatopalatoschisis ..	2	Rep. av mellankäke + läppplastik	2	—	—	
Cheiloschisis	3	Op. enl. <i>Hagedorn</i>	3	—	—	
» op.	1	Revision	1	—	—	
Palatoschisis	4	Plastik enl. <i>Langenbeck</i> ..	4	—	—	
» op.	1	Revision	1	—	—	
Periostitis supp. alveolare	1	Extractio dentis	1	—	—	
D:o	3	Incision	3	—	—	
Periostitis supp. mandib. ...	2	Incision	2	—	—	
Osteomyelitis mandib. c. granuloma apic. dent. ...	4	Uppmäjsling + utskrapn.	4	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frist eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fistulæ c. periostit. supp. mandib.	1	Excision av fistel + sutur	1	—	—	
Osteitis tbc. margo inf. oc. dxt.	1	Sekvestrotomia + utskrapn.	1	—	—	
Tbc. cutis faciei	1	Excision + sutur	1	—	—	
Veg. adenoides.....	35	Abrasio	35	—	—	
Hypertrofia tonsillarum	16	Tonsillotomia bilat.....	16	—	—	
D:o	22	Tonsillectomia bilat.	22	—	—	
Peritonsillitis	1	Incision	1	—	—	
Hordeolum oc. dxt.	1	Incisio	1	—	—	
Cysta mandib.	1	Exstirpation + tamp.	1	—	—	
Osteomyelit. tbc. mandib...	1	Incision + utskrapning + karboltvättning + part. sutur	1	—	—	
Tumor faciei.....	1	Exstirpatio.....	1	—	—	
VI.						
Torticollis cong.	4	Myotomi enl. <i>Lange</i> + öppen tenotomi + korrektion	4	—	—	
Cysta colli cong.	1	Exstirpation	1	—	—	
Fibrolipoma	1	D:o	1	—	—	
Lymfoma tbc. colli.....	8	Exstirpation + sutur.....	8	—	—	
D:o	5	Utskrapning + sutur	5	—	—	
D:o cum abscess.	1	Punktion + jodoformparaffin	1	—	—	
Abscessus chron. colli ant.	1	Exstirpation + sutur.....	1	—	—	
Lymfadenit. supp. sept. colli.	11	Incision + tamponad.....	11	—	—	
VIII.						
Lymfadenitis supp. sept. axill.	1	Incisio	1	—	—	
Lymfoma tbc. axill.	2	Exstirpation + sutur.....	2	—	—	
Empyema pleuræ	19	Resectio costæ + pleurotomia + dränage.....	17	—	2	} 208/1924. } 624/1924.
Empyema pleuræ chron. ..	1	Resectio costæ + revision + dränage.....	1	—	—	
D:o	3	Punktion.....	3	—	—	
Flegmone thoracis	1	Incisiones	1	—	—	
Fibroma pariet. thoracis ..	1	Exstirpatio	1	—	—	
Corpus alien.	1	Extraktion	1	—	—	
X.						
Spondylit. tbc.	9	Fri bentransplantation enl. <i>Albee</i>	9	—	—	
Fractura et luxatio vertebra	1	Laminectomia explor.	—	1	—	
Hygroma proc. spin. vert...	1	Exstirpation	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XV.						
Invaginatio ileo-coecal.	1	Laparotomi + desinvagination	1	—	—	
Ileus adhæsiva post. peritonit. tbc.	2	Lösning av hinder	2	—	—	
Ileus adhæsiva post. tbc. — lymfogland. mesent.	1	Delning av brid.	1	—	—	
Corpus alien. parietis et cavi abdom. c. hernia et abscessu	1	Extraktion av vispsticka + herniotomi + radikalop. för bukväggsbräck	1	—	—	
XVI.						
Appendix sana	1	Appendectomia en passant	1	—	—	
Appendicitis susp. + enteritis ac.	3	Appendectomia + sutur ..	3	—	—	
Appendicit. ac.	23	D:o	23	—	—	
D:o + peritonit.?	1	Appendectomi + dränage..	1	—	—	
Appendicit. subac.	1	Appendectomi + sutur....	1	—	—	
Appendicit. ac. gangr.	11	D:o	11	—	—	
D:o	1	Appendectomi + omentresection + sutur	1	—	—	
D:o	3	Appendectomi + dränage..	3	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf.	1	D:o	1	—	—	
Appendicit. ac. perf. c. pelveoperitonit. supp.	1	Appendectomi + uttorkning + dränage.....	—	—	1	123/1924.
Appendicit. ac. gangr. c. abscess.	11	D:o	11	—	—	
Appendicit. ac. gangr. c. abscess.	1	Appendectomi + salpingectomi + dränage	1	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. abscess.	8	Appendectomi + drän.	8	—	—	
Appendicit. ac. c. peritonit. supp. circumscrip.	8	D:o	8	—	—	
Appendicit. ac. gangr. peritonit. diff.	1	D:o + spolning	1	—	—	
Appendicit. ac. ulcerosa c. peritonitis. supp. diff. ..	1	Appendectomi + spolning + drän.	—	—	1	1118/1924.
Peritonit. circumscrip.	1	Incision + drän.	1	—	—	
Suspicio perfor. intestini ex. typho abdom.	1	Laparotomia explor.	1	—	—	
XVII.						
Hernia inguin. mob.	21	Radikalop. enl. Czerny....	20	—	1	{ 108/1924. Meningit. ac. pur.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Hernia inguin. mob.	20	Radikalop. enl. <i>Girard</i>	20	—	—	
D:o	15	Lat. förskjutn. enl. <i>Kocher</i>	15	—	—	
Hernia inguin. incarcerat.	4	Herniotomi radikalop. enl. <i>Girard</i>	4	—	—	
Hernia incip.	1	Op. enl. <i>Czerny</i>	1	—	—	
Hernia inguin. mob. cong.	1	Radikalop. enl. <i>Schultén</i> ..	1	—	—	
D:o	1	D:o + appendectomi en passant	1	—	—	
Hernia inguin. mob.	5	Exstirpation av bråcksäck	5	—	—	
Hernia cruralis	2	Radikalop.	2	—	—	
Hernia inguin. mob. cong. c. retentio testis	2	Radikalop. enl. <i>Åkerblom-Schultén</i>	2	—	—	
Hernia umbilical. mob. ..	13	Radikalop. enl. <i>Spitzky</i>	13	—	—	
D:o	10	Radikalop.	10	—	—	
Hernia in cicatrice post laparotomiam	1	Radikalop.	1	—	—	
XVIII.						
Atresia ani	1	Plastisk operation	1	—	—	
Stenosis cong. ani	1	D:o	1	—	—	
Prolapsus recti	2	Fri fascietransplantation ..	2	—	—	
D:o	4	Op. enl. <i>Ekehorn</i>	4	—	—	
Abscessus ad anum	2	Klyvning in i rectum.	2	—	—	
Polyp. ani	1	Exstirpation (<i>Paquelin</i>) ..	1	—	—	
Condylomata acuminata ..	1	Abrasio	1	—	—	
XIX.						
Lymfomata supp. inguin. reg. supra vesicalis	1	Incision + tolett + drän.	1	—	—	
Abscess. m. rectus abdom.	1	Incision + tamp.	1	—	—	
Peritonitis circumscr.	1	Laparotomi + drän.	1	—	—	
Peritonit. supp. diff.	1	Laparotomi + spolning + appendectomi en passant + drän.	1	—	—	
Peritonit. adhæsiv. diff. ...	1	Witzels fistel	—	—	1	472/1924.
Peritonit. tbc.	1	Laparotomi. explor.	—	—	1	518/1924.
Cysta ovarii torquata	1	Salpingoophorectomia	1	—	—	
Ruptura hepatis	1	Laparotomia + tamp.	—	—	1	478/1924.
XX.						
Lithiasis pelvis renis	1	Pyelo-litho-tomia	1	—	—	
Tbc. renis dxt.	1	Exstirpatio renis	1	—	—	
D:o	1	Revision	1	—	—	
op.	1	Incision + drän.	1	—	—	
Perinephritis supp.	1					

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XXIII.						
Hypospadiæ penis	1	Op. enl. <i>Beck</i>	1	—	—	
Phimosis	21	Circumcisio	21	—	—	
D:o	2	Dorsalsnitt	2	—	—	
XXIV.						
Retentio testis	12	Op. enl. <i>Åkerblom-Schultén</i>	12	—	—	
Hydrocele testis	4	Op. enl. <i>Winckelmann</i>	4	—	—	
D:o	1	Punktion	1	—	—	
Hydrocele funiculi	2	Radikalop.	2	—	—	
D:o	2	Extirpation	2	—	—	
Periorchitis	1	Op. enl. <i>Winckelmann</i>	1	—	—	
XXVII.						
Luxatio coxæ cong.	2	Neddragning i Lorenz II läge	2	—	—	
Pes equino-varus cong. ...	3	Manuell korr. + gips.	3	—	—	
D:o	4	Öppen senförlängning + neddragning av calcaneus + korr.	4	—	—	
D:o	3	Tenotomi av achillessenan enl. <i>Bayer</i>	3	—	—	
Pes equino-varus paralyt.	1	Arthrodes art. talo-cruralis	1	—	—	
D:o	1	Öppen förlängning av achillessenan + sentransplantation + korr.	1	—	—	
Pes equin. spast.	1	Öppen förlängning av achillessenan enl. <i>Wulpus</i> + korr.	1	—	—	
Pes equino-valgus paralyt.	1	Muskeltransplantation enl. <i>Biesalsky</i>	1	—	—	
Defectus cutis	2	Hudtransplantation enl. <i>Thiersch</i>	2	—	—	
Contractura coxæ (coxitis tbc.)	3	Korr. i narkos + gips. ...	3	—	—	
Contractura coxæ p. polyomyelit.	1	Avmäjsling av spina iliaca ant. sup. + extensionsgips.	1	—	—	
Deformitas rachit. anticurur.	8	Osteotomia tibiæ + osteoklasia manual. fibul. + korr.	8	—	—	
Osteoarthrit. coxæ sin. cum sekvester	1	Sekvestrotomia	1	—	—	
Osteomyelit. sept. ac. op. femoris	1	D:o	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Osteomyelit. sept. ac. femoris	1	Resectio femoris + sutur	1	—	—	
D:o	3	Uppmäjpling + karboletsning + tamponad	3	—	—	
D:o c. fistel	1	Utskrapning + revision av fistel	1	—	—	
Osteomyelit. sept. ac. tibiæ	1	Uppmäjpling + sutur	1	—	—	
Osteomyelit. sept. ac. tibiæ c. sekvester	1	Sekvestrotomia	1	—	—	
D:o	1	D:o + drän.	1	—	—	
Osteomyelit. sept. ac. metatarsale II	1	Utskrapning + sutur	1	—	—	
Osteomyelit. sept. ac. calcan.	1	Uppmäjpling + sutur	1	—	—	
Osteomyelit. sept. chron. humeri	1	Uppmäjpling + plombering med jodoformvaselin	1	—	—	
Osteoperiostit. sept. femoris	1	Uppmäjpling	1	—	—	
Osteoperiostit. sept. tibiæ	1	Revision	1	—	—	
Osteomyelit. chron. fistul. os. il.	1	Incision + drän.	1	—	—	
Osteit. fem. sin. c. abscess.	1	Sekvestrotomi + drän.	1	—	—	
Osteit. os. ilium dx.	1	Uppmäjpling + drän.	1	—	—	
Arthrit. sept. art. cubiti ..	1	Arthrotomi + drän.	1	—	—	
Arthrit. sept. art. genu....	2	D:o	2	—	—	
Arthrit. chron. gen.	1	Provexcision	1	—	—	
Bursitis præpat.	2	Incision + tamponad	2	—	—	
Flegmone reg. gen. dxt. p. osteomyelit. sept. op....	1	D:o	1	—	—	
Flegmone crur. sin.	1	D:o	1	—	—	
Arthrit. tbc. fungo-caseosa et fistulæ gen. dx.	1	Arthroectomia	1	—	—	
Coxitis. tbc. c. fistul.	1	Utskrapning + tamp.	1	—	—	
Abscess. intramusc. crur...	1	Incision + utskrapning + jodoformparaffin + sutur	1	—	—	
Abscess. tbc. reg. inguin.	1	Incision + jodoformtamp.	1	—	—	
Fractura hum. supra cond. D:o	1	Blodig rep. + gips.....	1	—	—	
complic.	1	Rep. + särtoilet + gips.	1	—	—	
Fractura supracondyl.	2	Korr. + osteosynthes + gips.	2	—	—	
Fractura epicondyl. med...	1	Osteosynthes	1	—	—	
Fractura antibrachii	1	Blodig reposition.....	1	—	—	
Fractura radii	1	D:o	1	—	—	
Tendovaginit. supp. sept. dig. II. man. sin.	1	Incision	1	—	—	
Fractura femoris	1	Korr. + gips.	1	—	—	
D:o	5	Spiksträck enl. <i>Schmerz</i> ..	5	—	—	
D:o compl.	1	D:o	1	—	—	
Fractura patellæ	1	Cerclage	1	—	—	
Fractura anticrur. compl.	1	Osteosynthes (catgut) + gips.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Vulnus lacerat. plant. ped.	1	Toilett + sutur	1	—	—	
Spina ventosa	2	Uppmäjpling + utskrapn.	2	—	—	
Exostosis tibiæ dx.	3	Bortmäjpling av exostos ..	3	—	—	
Hæmarthrosis genu	1	Punktion	1	—	—	
Syndactylia man. dx.	4	Op enl. <i>Lager</i> och <i>Didot</i> ..	4	—	—	
D:o	1	Op. enl. <i>Thiersch</i>	1	—	—	
XXVIII.						
Abscess. Phlegmone	24	Incisio	22	—	2	{ 1122/24. Vi- tium org. cord. cong. 1019/24. Septicopy- æmia.
Lymphadenit. sept.	6	D:o	6	—	—	
D:o	1	Exstirpatio	1	—	—	
Hæmangioma	6	D:o	6	—	—	
Cavernom. in cicatrice	1	D:o	1	—	—	
Ganglion	2	D:o	2	—	—	
Ulcus chron.	1	D:o	1	—	—	
Atheroma	1	D:o	1	—	—	
Clavi. infect. plant. ped. ...	1	Excision	1	—	—	

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1924
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Fractura et luxatio septi nasi	1	Reposition + tamp.
Sinuitis maxillæ	2	Punktion + utspolning.
Phlegmone septi nasi	1	Incision.
Otit. med. ac.	44	Paracentes.
Otit. externa circ.	4	Incision.
Epistaxis	1	Etsning med kromsyra.
Veg. ad.	491	Abrasio.
Hyp. tons.	295	Tonsillotomi.
D:o	175	Tonsillectomi.
Angina phlegmonosa	3	Incision.
Anchyloglosson	6	Klipp.
Fren. linguae	3	D:o
Cysta dermoides	6	Exstirpation.
Angioma	1	Excision.
Hæmatoma	2	Punktion.
» infectum	3	Incision.
Fibroma cutis	1	Exstirpation.
Hæmangioma	6	D:o
Atheroma	2	D:o
» infect.	1	Incision + utskrapning.
Ganglion	3	Exstirpation.
Verruca	11	Utskrapning.
Verruca pendulum	1	Exstirpation.
Keloid	1	Excision.
Tuberculid	1	Utskrapning.
Lymphangioma linguae	3	Exstirpation.
Fibrolipoma linguae	2	D:o
Hordeolum	6	Incision.
Calazion	3	» + utskrapning.
Fractura supracondyl.	8	Rep. + gips.
Fissura	1	Skena.
Fractura antibrachii	34	Rep. + gips.
D:o	3	Gips.
Fractura radii	11	Rep. + gips.
Fractura diafys. ulnæ	2	D:o D:o
Fractura antierur.	5	D:o D:o
Epifysiolysis radii dxt.	1	Rep. + skena.
Fractura phalang. I	3	Spjåla.
Fractura tibiæ	18	Gips.
Fractura femoris	1	D:o
Luxatio pollicis.	5	Reposition.
» radii	6	D:o
» cubiti	6	D:o
Vulnus contus.	194	Sutur.
» incis.	63	D:o
» combust. c. lymfangit.	1	Revision.
» morsum	8	Sutur.
» laceratum.	18	Excision + sutur.
Amputatio traumatica dig.	2	Sutur.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Abscisio apic. dig.	13	Revision + sutur.
» tendin.	5	Sensutur.
Corpus alien.	36	Extraktion.
» » c. abscess.	2	Incision + extraktion.
Caries dentis c. periostit. alveolar. .	8	Incision.
D:o	20	Extraktion.
D:o	8	Extraktion + incision.
D:o c. fistulæ	1	Extraktion + utskrapning.
Caries dentis	24	Extraktion.
Granuloma apicis dentis	1	Extraktion av tand.
Hæmorrhagia post. ext. dent.	1	D:o
Fractura proc. alveolar.	1	Revision.
Osteitis dig.	1	Incision + evulsio.
Phlegmone	10	Incision.
Tendovaginitis dig. c. lymphangit. .	1	D:o
Vulnus infect. c. lymphangit.	11	Revision.
D:o	25	D:o
Furunculus	14	Incision.
Carbunculus	6	D:o
Lymphangitis sept.	33	D:o
D:o	2	Punktion.
D:o c. fistulæ	1	Slevoperation.
Lymphoma tbc.	3	Incision + tamponad.
D:o	5	» + utskrapning.
D:o	7	Excision.
D:o	1	Punktion.
Mastitis ac. neonatorum	1	Incision.
Granuloma umbilicalis	9	Exstirpation.
Abscessus umbilicalis	1	Incision.
Abscessus ad anum	7	D:o
Contractura ani	2	Dilatation.
Athresia ani	1	Sondering.
Phimosis	2	Vidgning.
Paraphimosis	3	Vidgning + rep.
Abscess.	75	Incision + tamponad.
Paronychia	4	Evulsio unguis.
Panaritium	1	D:o
D:o	11	Incisio.
Congelatio	2	Uppklippning av blåsor.
Synovitis tbc.	1	Punktion.
Parotitis sept.	1	Incision.
Morbus Kienboeckl	2	Exstirpation av lunatum.
Hæmatoma subperiostale	1	Punktion.

Kirurgiska polikliniken har under 1924 besökts av 3,251 patienter. Å kirurgiska avdelningen har under 1924 anlagts 329 gipsförband och tagits 56 gipsavgjutningar.

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1924 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	21	5	26	—	—	26
Kontusion (<i>Contusio</i>)	24	2	26	—	—	26
Inträngd främmande kropp	2	2	4	—	—	4
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	2	—	2	—	—	2
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	—	1	1	—	—	1
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	37	22	59	—	1	58
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	6	1	7	—	—	7
Förbränning (<i>Combustio</i>): Ansikte	22	13	35	4	—	31
Skada å lever, mjälte, njure, urinblåsa	1	—	1	1	—	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	17	6	23	—	—	23
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	5	—	5	—	—	5
Direkt skada å hjärna eller ryggmärg	3	1	4	1	1	2
<i>Corpus alien. intestini</i>	3	2	5	—	—	5
Förgiftning med lysol, karbolsyra, kreolin ..	1	—	1	—	—	1
» » andra syror eller alkalier ..	2	1	3	—	1	2
Andra förgiftningar	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	147	56	203	6	3	194
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Övriga skador	—	1	1	—	—	1
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa med fordon	4	2	6	—	—	6
Genom på- eller överkörning av järnvägsvagn ..	1	—	1	—	—	1
» spårvagn	1	—	1	—	—	1
» motorfordon	26	3	29	1	—	28
» annat fordon	6	1	7	—	—	7
Vid sport och gymnastik:						
gymnastik	2	—	2	—	—	2
åkning med motorfordon, velociped	—	1	1	—	—	1
skridskoåkning o. d.	3	1	4	—	—	4
skidåkning	1	1	2	—	—	2
lek	29	5	34	—	1	33
Fall, halkning	32	17	49	—	1	48
Transport	105	32	137	1	2	134

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
Transport	105	32	137	1	2	134
Nedstörtande föremål, ras	3	1	4	—	—	4
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål.....	8	5	13	—	—	13
Obstetrisk skada	1	1	2	—	—	2
Olyckor i hemmet	26	17	43	5	1	37
Hundbett	2	—	2	—	—	2
Elektrisk ström	2	—	2	—	—	2
Summa för grupp II	147	56	203	6	3	194

ALLAN LIND.
Bitr. läkare.

Uppgift från *medicinska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus
för år 1924 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
	Palatoschisis	1	3	—	—
2	Debilitas cong.	11	15	1	2
4	Melæna neonatorum.....	—	2	—	—
5	Hernia	5	1	—	—
	Megacolon congenitum (Hirschsprung)	1	—	—	—
	Phimosis	2	—	—	—
	Anomalia sit. cordis.....	1	—	—	—
	Mutismus	—	1	—	—
	Chryptorchismus	1	—	—	—
	Myopia	1	—	—	—
	Hyperopia	—	1	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	13	9	2	2
22	Erysipelas	—	2	—	—
23	Scarlatina	1	—	—	—
24	Diphtheria	6	—	—	—
25	Morbilli	17	19	1	1
26	Rubeola	3	2	—	—
27	Parotitis epidemica	—	1	—	—
28	Pertussis	24	10	3	—
29	Influenza epidemica.....	8	5	—	1
31	Varicellæ	8	9	—	—
33	Typhus abdominalis.....	5	5	—	1
34	Paratyphus	1	1	—	—
36	Dysenteria	1	1	1	—
	Paradysenteria	1	1	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta	2	—	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	5	1	—	—
41	Tetanus	1	—	—	—
42	Tuberculosis	137	155	15	14
	» pulmonum.	25	20	—	2
	» cerebri. Meningitis tuberc.	13	10	9	7
	» ossium et articulorum	4	3	—	—
	» lymphoglandularum	81	107	—	—
	» renum	—	1	—	—
	» urogenitalis	1	—	—	—
	» cutis	6	2	—	—
	» peritonei et intestini	5	7	1	—
	» miliaris acuta	5	6	5	5
44	Syphilis hereditaria	4	2	1	—
55	Tænia.....	3	5	—	—
57	Febris.	1	—	—	—
	Ascariasis	—	1	—	—
	Vaccina.....	—	1	—	—
	Omphalitis	1	1	—	1

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
V. <i>Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia.....	62	56	—	3
	Anæmia aplastica.....	—	1	—	1
60	Leuchæmia.....	—	1	—	1
	Purpura.....	3	2	—	—
	Splenomegalia.....	1	1	—	—
64	Hæmophilia.....	1	—	—	—
65	Scorbutus infantilis (Morbus Barlow).....	1	—	—	—
	Lymphadenitis septica acuta.....	8	8	—	—
VI. <i>Åmnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus.....	9	8	—	—
	Diabetes renalis.....	1	—	—	—
70	Dystrophia adiposigenitalis.....	1	—	—	—
	Vomitus acethonæmicus.....	1	1	—	—
VIII. <i>Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis.....	3	1	1	—
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri.....	1	2	—	—
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli.....	6	7	—	—
84	Hemiplegia.....	—	1	—	—
	Encephalopathia.....	2	—	—	—
	Hydrocephalus.....	3	2	—	—
	Sclerosis cerebri.....	1	—	1	—
	Pachymeningitis hæmorrhagica interna.....	—	1	—	—
	Aplasia nuclei hypoglossi et facialis.....	1	—	—	—
	Paraplegia spastica infantilis.....	—	1	—	—
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis (Werdnig-Hoffmann).....	1	—	—	—
94	Polyneuritis.....	1	—	—	—
95	Paresis n. facialis.....	1	1	—	—
	» » abducent.....	1	2	—	—
	» » phrenic.....	1	—	—	—
96	Spasmophilia.....	27	6	—	—
	Convulsiones.....	9	6	—	—
	Chorea.....	3	3	—	—
98	Epilepsia.....	11	4	—	—
99	Hysteria.....	—	1	—	—
100	Neuropathia.....	44	60	—	—
101	Debilitas cerebri.....	3	—	—	—
	Psychopathia.....	6	3	—	—
	Enuresis.....	5	1	—	—
IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>					
109	Idiotia mongoloides.....	6	3	—	—
110	Imbecillitas.....	13	7	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	4	—	1	—
112	Endocarditis acuta	7	6	—	—
	Myocarditis acuta	—	2	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	11	9	—	1
	Synechia pericardii	3	—	—	—
	Vitium cordis congenitum	1	6	—	—
120	Tumores hæmorrhoidales	1	—	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121—\	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	6	5	—	—
124/					
125	Laryngitis acuta	4	1	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	73	58	2	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chr.	3	3	—	—
130	Bronchiectasia	2	3	—	—
131	Asthma bronchiale	18	7	—	—
134	Pneumonia acuta	83	63	6	16
136	Abscessus pulmonum	1	2	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	49	36	—	—
	Hydrothorax	—	2	—	—
<i>XII. Matmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis	3	6	—	—
144	Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	67	63	—	—
	Abscessus retropharyngealis	—	1	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica.	33	21	—	—
	Parotitis septica	1	—	—	—
	Pylorospasmus	7	1	1	—
	Vomitus habit.	1	2	—	—
152	Prolapsus recti	1	1	—	—
153	Fissura ani	1	—	—	—
	Enterocolitis acuta	30	15	1	1
	Dyspepsia	38	33	—	—
	Cholera infantum	6	9	3	2
158	Enterocolitis chronica	2	3	—	—
	Infantilismus intestinalis	1	1	—	—
159	Appendicitis	1	—	—	—
160	Ileus. Invaginatio	—	1	—	—
	Atrophia	3	3	—	—
	Hypotrophia	5	4	—	—
163	Hypertrophia hepatis	—	2	—	—
165	Hepatitis	—	2	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	8	12	—	—
171	Peritonitis acuta	1	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	34	17	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica.				
	Morbus Brighti	2	4	1	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	7	38	—	3
177	Nephrolithiasis	—	1	—	—
180	Cystitis	1	11	—	—
	Albuminuria	2	—	—	—
	Albuminuria orthostatica	3	3	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
189	Balanitis	1	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	4	—	—
<i>XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
205	Arthritis	2	1	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	5	3	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	—	1	—	—
	Coxa vara	—	1	—	—
	Kyphoscoliosis	1	—	—	—
	Fractura femoris	—	1	—	—
213	Osteomyelitis	1	2	—	—
214	Rachitis	77	43	—	—
	Oxycephalia	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema nodosum	19	23	—	—
218	Urticaria Strophulus	12	11	—	—
220	Pemphigus neonatorum	—	1	—	—
221	Zoster	1	—	—	—
222	Eczema	26	24	—	—
228	Impetigo	9	4	—	—
229	Acne	—	1	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	1	7	—	—
234	Tricophytia	—	1	—	—
	Ichtyosis	—	1	—	—
	Alopecia	—	1	—	—
	Dermatitis exfoliativa	—	1	—	—
	Erythrodermia desquamativa	7	1	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
241	Otitis externa	1	1	—	—
243	Otitis media catarrhalis	77	49	—	—
	Otitis media purulenta				
	Mastoiditis	4	2	—	—
245	Labyrinthitis	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XVIII. Ögonsjukdomar.					
258	Conjunctivitis, catarrhalis	1	—	—	—
	Conjunctivitis phlyctænulosa	4	3	—	—
263	Keratitis phlyctænulosa	1	—	—	—
273	Iritis, iridocyclitis	1	1	—	—
300	Neuritis n. optici	1	—	—	—
XIX. Svulster.					
315	Sarcoma renis	1	—	—	—
	Hämangioma	—	2	—	—
	Tumor cerebri	1	1	—	1
XX. Andra sjukdomar.					
	Komjölksidiosynkrasi	1	—	—	—
	Oedema Quincke	—	1	—	—
322	Myxoedema. Hypothyreosis	—	1	—	—
326	Pluriglandulär endokrin rubbning	1	1	—	—

Medicinska polikliniken besöktes under året av 3,288 nyinskrivna patienter.

HARALD BELFRAGE.

Bitr. läkare.

Göteborgs Epidemisjukhus.

Å Epidemisjukhuset (överläkare D:r Hj. Wennerberg) ha under år 1924 vårdats 967 patienter, av vilka under året intagits 933.

Sjukdomarna ha fördelats enligt följande tabell:

	Kvarliggande från		Intagna under		Summa vårdade		Avförda år 1924				Kvarliggande till	
	1923		1924		1924		friska		döda		1925	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Nervfeber	—	1	61	62	61	63	49	48	6	8	6	7
Skarlakansfeber	7	5	89	61	96	66	89	56	—	—	7	10
Difteri	6	4	71	83	77	87	68	77	6	2	3	8
Strypsjuka (utan difteri) ..	—	—	14	3	14	3	14	3	—	—	—	—
Angina	—	1	49	88	49	89	49	88	—	—	—	1
Epid. hjärnhinneinflammation	—	1	6	2	6	3	1	1	5	2	—	—
Sömnssjuka	—	—	4	3	4	3	4	3	—	—	—	—
Barnförslamning	—	—	5	2	5	2	3	2	2	—	—	—
Dysenteri	—	—	2	9	2	9	1	8	1	1	—	—
Annan sjukdom	4	5	126	193	130	198	116	183	14	14	—	1
Summa	17	17	427	506	444	523	394	469	34	27	16	27

Frånräknas de till 1925 kvarliggande, äro mortalitetssiffrorna:

för samtliga sjukdomar.....	924	vårdade,	61	döda =	6,60	%
» nervfeber	111	»	14	» =	12,61	%
» skarlakansfeber.....	145	»	—	» =	0,00	%
» difteri	153	»	8	» =	5,23	%
» croup (utan difteri)	17	»	—	» =	0,00	%
» angina.....	137	»	—	» =	0,00	%
» epid. hjärnhinneinflammation	9	»	7	» =	77,78	%
» sömnssjuka	7	»	—	» =	0,00	%
» barnförslamning.....	7	»	2	» =	28,57	%
» dysenteri	11	»	2	» =	18,18	%
» annan sjukdom	327	»	28	» =	8,56	%

Av difteripatienterna hava 6 haft croupsymptom, av dessa ha 2 eller 33,33 % avlidit. För de rena svalgdifterierna är mortaliteten alltså 4,08 %.

Samtliga patienter med croupsymptom utgjorde 23 med 2 dödsfall = 8,70 %.

Å 18 av dessa har ej något operativt ingrepp utförts, å övriga 5 har operativt ingrepp gjorts, varav i 3 fall endast intubation och i de 2 övriga fallen både intubation och tracheotomi. Av de enbart intuberade avledo 2 eller 66,66 % och av dem å vilka båda operationerna företagits ingen eller 0,00 %. Totalmortaliteten utgjorde 40 % för de opererade.

Uppgift från Göteborgs epidemisjukhus för år 1924 angående
intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
III. <i>Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
19	Septichæmia et pyoseptichæmia puerperalis	—	1	—	1
IV. <i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	1	—	—	—
22	Erysipelas	2	1	—	—
23	Scarlatina	89	61	—	—
24	Diphtheria	71	83	6	2
25	Morbilli	21	20	4	1
26	Rubeola	5	9	—	—
27	Parotitis epidemica	3	5	—	—
28	Pertussis	4	8	—	1
29	Influenza epidemica	19	58	1	4
31	Varicellæ	3	2	—	—
33	Typhus abdominalis	52	48	6	8
34	Paratyphus	9	14	—	—
36	Dysenteria	2	9	1	1
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta	5	2	2	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	6	2	5	2
42	Tuberculosis pulmonum. Tuberculosis laryngis	6	7	1	1
	» cerebri. Meningitis tuberc.	2	4	1	1
	» lymphoglandularum	1	—	1	—
44	Syphilis hereditaria	1	1	—	—
57	Febris. Febricula	5	5	—	—
	Lymfadenitis	3	6	—	—
VIII. <i>Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	3	—	1	—
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	4	3	—	—
84	Hemiplegia	1	—	—	—
94	Neuritis. Neuralgia	1	3	—	—
100	Neurasthenia	—	1	—	—
X. <i>Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
112	Endocarditis acuta	1	1	1	—
113	Vitium organicum cordis	1	3	—	—
	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	2	—	—	—
XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124}	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	1	—	—	—
125— 127}	Morbi laryngis	3	4	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	3	6	—	—
131	Asthma bronchiale	1	—	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	3	4	1	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
134	Bronchopneumonia acuta	16	21	1	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	2	4	—	—
139) 142}	Pseudocroup	14	3	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis. Noma.....	2	5	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	50	88	—	—
153	Gastritis acuta	1	—	—	—
	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	1	1	—	1
158	» chronica	1	2	—	1
163	Icterus. Icterus catarrhalis	3	3	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta.....	4	2	—	1
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Mor- bus Brighti	—	2	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	1	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum.....	1	—	—	—
206	Polyarthrits rheumatica acuta	2	—	—	—
214	Rachitis.....	3	2	—	—
216	Spondylitis	2	4	1	3
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	4	6	—	—
218	Urticaria	—	1	—	—
222	Eczema	—	1	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media purulenta	19	12	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	3	5	—	—

Årsberättelse från Göteborgs Barnbördshus år 1924.

1. Under året intagna och avförda.

Grupp	I n t a g n a										A v f ö r d a			
	Under 20 år	20-30 år	30-40 år	Över 40 år	Ogifta	Giftna	Änkor och frän- skilda	Först- föder- skor	Omfö- derskor	Summa intagna	Summa avförda	Därav		
												döda	till sjuk- hus	
A	163	1704	952	157	562	2400	14	1141	1835	2976	2984	12	9	
B { a	9	81	63	13	—	—	—	—	—	166	168	2	—	
{ b	(Pat. intagna å Gynecolog. avdeln.)										351	346	2	—

Grupp A anger kvinnor intagna för förlossning.

» B » » » av annan orsak.

Kvarligg. d. $\frac{1}{1}$, A: 55;

B: { a: 2.
 b: 5.

» d. $\frac{31}{12}$, A: 47, därav oförlösta 0; B: { a: 0.
 b: 10.

2. Fosterlägen.

Nackbjudning: 2530. Hjässbjudning: 26. Pannbjudning: 5. Ansiktsbjudning: 10. Sättes- och fotbjudning: 127. Tvär- och snedläge: 7. Obestämt läge: 30. Förlösta före inkomst: 12. Bland obst. läge: Kejsarsnitt 12. *Summa fosterlägen: 2,728.*

3. Dödsorsaker bland på anstalten avlidna kvinnor.

N:o 228: *Myocarditis chron. + Hydronefros*. N:o 384: *Embolia arter. pulmon.* N:o 626: *Intoxicatio gravid. (+ nefrit chron.)*. N:o 750: *Piacenta prævia total.* N:o 979: *Embolia arter. pulmon. post cæctio cæsar.* N:o 1406: *Vitium organ. cordis (aortafel)*. N:o (1425) 1208: *Hæmorrhagia p. abort (m. IV) (inkom moribund)*. N:o 1855: *Embolia arter. pulmon + tbc. pulm.* N:o 2594: *Intoxicatio gravid. (acut. gul leveratrofi)*. N:o 2631: *Vitium organ. cordis.* N:o 2517: *Sepsis p. abort infect. (duplex m. V)*. N:o 311 (Gyn.): *Marasmus p. polyarthrit. chron. + bronchit purulenta (metrorrhag.)*. N:o 312 (Gyn.): *Parametrit ac. supper. p. abort c. periton. diffusa post. oper.* N:o I (oförl.): *Ulcus ventriculi c. hæmorrh. ad. ventr. (grav. m. IX)*. N:o CXLVI (oförl.): *Toxicos in grav. (m. VII) + nefrit chron.* N:o 409: *Tbc. disseminata pulm. peritonei et meningit tbc. + abort m. V.*

4. Sjukdomar och oregelbundenheter hos intagna barnaföderskor.

	Antal fall		Antal fall
Albuminuria	210	Parametritis. Pelveoperito-	
Nephropathia gravidarum	91	nitis	2
Eclampsismus	31	Sepsis puerperalis p. part.	1
Eclampsia {	3	» » » abort	2
	4	Trombophlebitis v. saphenæ	36
	1	» v. iliac. et cruralis	11
Nephritis	10	Lymfangitis mammæ	19
Graviditets-toxicos	1	Mastitis	9
Accidentell blödning	2	Bacteriuria	2
Ulcus puerp.	2	Angina tonsillar.	4
Neuroretinitis albuminurica	2	Salpingo-oophor p. p.	1
Pyelitis, pyelonephritis	58	Parotit, epidemic.	1
Cystitis	7	Tuberculosis pulmonum ...	35
Hydramnion	5	Syphilis	25
Mola hydatidosa	2	Gonorrhœa	3
Placenta prævia totalis	3	Condylom. accuminata	1
» » partialis	8	Anæmia	2
Mola hydatidosa destruens	1	Epilepsia	4
Lågt sittande placenta	1	Psychosis	2
Graviditas extra membran	1	Scleros en plaque	1
Ablatio placentæ præmatura	17	Vitium organicum cordis...	23
Pelvis justo minor	21	Varices (permagna)	2
Myoma uteri	9	Inflam. näsans bihålör	2
Sarcoma uteri myomat	1	Pneumonia acuta	5
Polyp cerv. uteri	1	Bronchitis	14
Ca. periton e ca. coll.	1	Empyema pleuræ	1
Prolapsus funiculi	11	Pleuritis ac.	1
Hotande ruptura uteri	2	Embolia pulm.	9
Ruptura perinei completa	6	Influenza	5
Inversio uteri	1	Icterus catarrhal.	2
Retentio placentæ totalis ...	12	Gastrit. chron.	1
» » partialis	9	Enterocolit.	2
Retentio velamentorum	9	Diabetes mellitus	2
Hæmorrhagia (gravis) sub		Polyarthrit rheumat.	1
et post partum 600 cm ³	110	Osteomyelit. chron.	1
Abortus mensium 1-3	199	Erysipelas	1
» » 4-7	70	Exema mercurial	5
Missed abortion	10	» acut.	4
Partus præmaturus	147	Tumor. hæmorrh. permgn.	2
Lochiometra	17	Ulcus varicos anticurur	1
Hæmatoma vaginæ et vulvæ	2	Trombosis cerebri	1
Febris resorptionis in partu		Encephalit. letharg.	1
(abortu)	6	Hernia inguin.	1
Febris resorptionis in puerp.	19	Myxödema	1

5. **Digivning.**

Antal mödrar (under året intagna), vilkas barn fått endast moderns mjölk	2572
D:o, vilkas barn fått moderns mjölk + konstgjord föda	22
D:o, oförmögna till digivning på grund av sjukdom	15
vårtornas beskaffenhet .	3
dålig mjölkavsöndring .	2
Summa mödrar	2614

6. **Förlossningsoperationer.**

Operation	Antal fall	Anledning
Kejsarsnitt, abdominalt	11	5 ggr för bäckenförträngn. 3 » » Plac. prævia part. 2 » » » total. 1 » » Sarcoma som förl. hind.
Kejsarsnitt, vaginalt	1	1 » » försummat tvärläge
Nedtagning av fot + utdragning	10	4 » » sek. värksvagh 1 » » nefropatia gravidar 2 » » prolapsus funiculi 1 » » primär värksvagh. 1 » » eclampsism (2. tvillingen)
Nedtagning av en fot	1	1 » » plac. prævia
Inre vändning på fot	3	1 » » » 2 » » tvärläge
D:o med utdragning	19	7 » » tvärläge 1 » » plac. prævia 4 » » fosterasfyxi 1 » » pannbjudning 1 » » huvud- och fotbjudning (2. tvillingen) 2 » » primär värksvagh. 2 » » prolapsus funiculi 1 » » ablatio præm. plac.
Utdragning på säte, manuel	7	4 » » fosterasfyxi 3 » » sek. värksvagh
» » » instrumental	1	1 » » »
» » » fot	1	1 » » prolapsus funiculi
Utdragning med tång	165	75 » » hot. fosterasfyxi 58 » » sek. värksvagh 11 » » prim. värksvagh 5 » » eclampsi 4 » » eclampsism 2 » » pelv. justo minor 2 » » ablatio plac. (båda dött foster) 3 » » vitium org. cordis 1 » » plac. prævia partial. 2 » » oregelb. bjudning 2 » » prolapsus funiculi

Operation	Antal fall	Anledning
Utdragning med tång efter deln. av cervix	5	{ 3 ggr för fosterasfyxi
Utdragning med tång å efterföljande huvud	1	{ 2 » » primär värksvaghet
		{ 1 » » fosterasfyxi
		{ 3 » » Pelv. justo minor (+ foster)
Borring och utdragning med kranioklast	5	{ 1 » » vitium org. cordis (+ foster)
		{ 1 » » ablatio præm. plac. (+ foster)
Huvudets avtagande och fostrets utdragn.	3	3 » » försummat tvärläge
Utpressning av efterbörden ur livmoderhålan under de 3 sista hav.-mån.	7	
Inre lossande och uttagande av efterbörden	14	Retentio plac. total c. hæmorrh.
Uttagande av kvarhållen moderkaksbit ...	9	» » partial c. »
Abortoperation	187	Mens. I—III
»	22	» IV—VII
»	10	Missed abortion
Skrapning för mola hydatidosa	2	Mola destruens
» + uterus exstirpation	1	{ 6 ggr för bäckenförträngning
		{ 1 » » ablatio plac. præm.
		{ 2 » » vit. org. cordis
		{ 7 » » eclampsism
		{ 3 » » nefropat. gravidar
		{ 2 » » nefrit chron.
		{ 1 » » influenza c. broncho-pneum.
		{ 1 » » enterocolit
		{ 1 » » periton. chron. ad-hæs.
		{ 1 » » tbc. pulm.
		{ 4 » » fosterasfyxi
		{ 2 » » sek. värksvaghet
		{ 2 » » nefrit. chron.
		{ 3 » » vitium org. cordis
		{ 5 » » tbc. pulm.
		{ 4 » » »
		{ 1 » » epilepsi
		{ 1 » » » man o. barn
		{ 1 » » »
		{ 1 » » »
		{ 7 Ruptura perinæ total.
		{ 1 Abort m. V (missad)
		{ 58 Inversio uteri
		{ 1 Mastit ac. suppur.
		{ 7 Mastit ac. suppur.
		{ 10 { 8 ggr för eclampsism
		{ 2 » » eclampsi

7. På anstalten födda barn.

<i>Summa levande födda</i>	2657	<i>Summa dödfödda</i>	72
Levande födda, fullgångna	2533	Dödfödda, fullgångna	41
Av dem mankön	1300	Av dem mankön	15
» » kvinnkön	1233	» » kvinnkön	26
Levande födda, ofullgångna	124	Dödfödda, ofullgångna	30
Av dem mankön	50	Av dem mankön	16
» » kvinnkön	74	» » kvinnkön	40

Summa enkelbörder 2697. Summa tvillingbörder 31. Summa trillingbörder 0.

8. På anstalten avlidna barn.

	Efter naturlig förlossning	Efter utdragn. på säte el. fot	Efter tång- förlossning	Efter annan operation	Summa	Anmärkn.
Under 1:a levnadsdygnet	15	—	1	—	16	Därav 12 Debil. congen.
» 2:a »	5	—	1	—	6	» 3 »
» 3:e »	4	—	3	—	7	» 5 »
Övriga	10	—	2	—	12	» 9 »
Summa	34	—	7	—	41	

9. Dödfödda samt dödsorsaker bland på anstalten avlidna barn.

	Antal fall		Antal fall
<i>Dödfödda.</i>		<i>Dödsorsaker</i>	
Döda före födelsen.....	50	bland på anstalten avlidna barn.	
» under födelsen av kvävning	20	Missfoster och bildningsfel	5
» under födelsen av annan orsak.....	1	Ofullgångenhet	21
		Melæna neonatorum	1
		Ostillbar navelstr. blödning	1
		Hæmorrhagia cerebri.....	6
		Medfödd syphilis.....	1
		Bronchitis acuta.....	2
		Vitium congenitum cordis	3
		Encephalit. hæmorrh.....	1
Summa dödfödda	71	Summa avlidna barn	41

10. Levande utskrivna barns sjukdomar under vistelsen å anstalten.

	Antal fall		Antal fall
Icterus neonatorum	3	Fractura brachii	4
Kephalhämatoma	16	» claviculae	2
Melæna neonatorum	1	Pneumonia	2
Syphilis	3	Hernia inguin. congen. ...	2
Impetigo	2	Sepsis (navel infect)	1
Blenorrhæa gonorrhœica ...	2	Phlegmone capillitii	1
» non gonorrhœica	29	Hernia lin. alba	2
Paresis brachii (Erb.)	2	Hydrocele testis	2
Otit media acut	1	Mastit ac. suppur	2

11. Missbildningar.

	Antal fall		Antal fall
Monstrum	1	Pes varus	3
Acrania	1	» valgus + mongolism.	1
Cheilognathopalatoschisis .	3	Polydactylia	1
Spina bifida	5	Syndactylia	1
Mongolismus	2	Atresia ani	1
		Hypospadiæ glandis	3
		Medfödd blindhet	1

12. Sjukdomar hos på anstalten vårdade, men där icke förlösta kvinnor.

	Antal fall		Antal fall
Graviditas	78	Appendicitis	1
Abortus imminens	15	Emesis	2
Avlupen abort	1	Hyperemesis	5
Albuminuria	5	Cholecystit ac. c. icter	2
Neophropathia gravidarum	4	Enterocolit ac.	2
Nephritis	2	Tbc. pulm.	5
Eclampsismus	2	Trombophleb. extrem. infer.	1
Eclampsia gravid (m. VII)	1	Bronchitis ac.	1
Pyelitis	13	Lues	1
Cystitis	3	Obstipatio	1
Hæmorrhag. in gravid.	11	Cancer cav. periton (f. un-	
Menometrorrhagia	1	dersökn.)	1
Suspicio plac. prævia	5	Bakteriuria	1

13. Sjuk- och obduktionsberättelser till dödsfallen.

1. N:o 228. H. M. E., ogift, 30 år. Inkom den 28/1, död den 2/2. Klin. diagn.: *Vit. org. cordis* (hjärtkollaps). I-para. S. m. 15/3 (fullgången). Sista tiden under gravid. haft inkompensationssymptom. Vid ink. måttliga ödem. Urin sp. alb. Blodtryck 150. Den 30/1 förlöstes patienten med tångextraktion efter något fördröjt förlossningsarbete. Efter partus uttalade tecken på hjärtkollaps (puls 130). Företagen vene-sektion och kraftig stimulans förbättrar ej tillståndet. Mors 2/2 (3 dgr efter partus).

P. A. D.: *Myocarditis chron. + Hydronefros + Bronchopneumonia.*

2. N:o 384. E. L. A., ogift, 23 år. Inkom den 17/2, förlöst den 18/2, död den 25/2. Klin. diagn.: *Embolia arter. pulmon.* I-para. Fullgången normal partus. Puerperiet de sista dagarna subfebrilt, i övrigt intet objektivt. 25/2 vid uppstigning plötslig svår dyspnæ, hastigt inträdande medvetlöshet och efter några minuter mors under bilden av stor lungemboli.

Sektionen: — — — i högra hjärtkammaren en lillfingertjock 4 cm. lång tromb. av äldre datum, samt i bägge arter. pulmon. trombmassor.

P. A. D.: *Embolia pulm. bilat.*

3. N:o 626. A. K. V., gift, 37 år. Inkom den 19/2, död samma dag (3 tim. e. ink.). Klin. diagn.: *Toxicatio gravid.* VII-para. S. m. 12/6. Under grossessen intet anmärkningsvärt. Hastigt insjuknande med häftiga diarréer och kräkningar några timmar före inkomsten. Ej fosterrörelser sista dygnet. Inga blödningar. Vattnet gått före ink. Vid ink. blek, medtagen. Dålig, hastig puls. Inga fosterhjärtljud. Ingen urin erhålles. Efter 30 min. förlöst från dött foster (v. 2400, längd 48 cm.). Med efterbörden, som kom samtidigt med fostret, 800 kbcm. gamla blodlevrar och moderkakan synes ha varit avlöst omkr. halva sin yta. Pat. tillstånd uselt efter förlossn. Koksalt. Blödde ytterligare 300 kbcm. Inre undersökn. uterus: inga rester — uterus ej atonisk. Tillståndet försämrats (stimulans och koksalt). Mors 2¹/₂ tim. efter förlossn.

Sektionen: *Toxicatio gravidar (hæmorrhagia multiplices + degen. myocardi et hepatis + œdema pulm. + nefrit chron. parenchymatosa;* från uterus intet patol.).

4. N:o 750. H. T. M., gift, 30 år. Ink. den 3/4, död s. d. (5. t. e. ink.). Klin. diagn.: *Placenta prævia.* V-para. Ofullgången (m. VIII). Upprepade ymniga blödn. sedan 14 dagar och sista dygnet ständig rikl. blödn. med åtfölj. kräkningar och kollapstillstånd. Vid ink. uselt allm. tillstånd, afebril. puls 100. Ingen blödning. Levande foster i sätesbjudning. Då pat. 1¹/₂ tim. e. ink. åter får ymnig blödning göres I. u. Modermunnen »dricksglasvid» helt täckt av placenta. Genom moderkakan nedtages en

fet, trots dragning blödning, varför extraktion göres, en mindre cervix-ruptur uppstod. Sutureras fullständigt. Under ingreppet sammanlagt blödn. på 850 kbcm. Tillståndet försämrats trots stimulans och NaCl. och mors 5 tim. efter förlösn. under bilden av acut anæmi. Klin. diagn.: *Placenta prævia totalis c. anæmia acut.*

Sektionen: Allm. bilden av förblödning (från uterus och cervix intet anmärkningsvärt).

5. N:o 979. R. L. A. S., gift, 29 år. Inkom den 24/4 (sectio cæcarea 28/4) död den 16/5. Klin. diagn.: *Embolia arter. pulm.* II-para. S. m. 10/8 (3 veckor till fullgångenhet), grav. u. a. Sedan 10 dagar före ink. måttlig ständig blödning. Den 24/4 på morgonen ymnig sådan (uppskattad till 1½ liter). Vid ink. rel. medtagen, fet, blek, ingen blödning, inga värkar. Hämtade sig bra under 3 dagar. På diagn. *placenta prævia* (total?) förlöstes pat. gen. klassiskt kejsarsnitt utan nämnvärd påverkan eller blodförlust från medelstort levande fullg. foster. (*Plac. prævia partial.*) Puerperiet de första dagarna stört av bronchit. 8. dagen e. op. plötsligt symptom på lungemboli, hastig puls och blodblandat sputum (dock intet subjektivt), ett par dagar senare håll i v. sida. Förbättring. Den 17/5 på kvällen går pat. hastigt till mors under bilden av en ny stor lungemboli.

P. A. D.: Trombosis ven. hypogastr. sin cum. embolia arter. pulm. bilat. + infarct pulm. sin. myodegen. cordis.

6. N:o 1406. A. G. V., gift, 30 år. Inkom den 16/6, död den 24/6. Klin. diagn.: *Vitium org. cordis.* I-para. S. m. 10/10 (ofullgången). Vårdad upprep. gånger för polyarthrit rheum. + vitium org. cordis. Uttalade dyspnöiska besvär senare delen gravid. Partus duplex præmatur. 2 tim. e. inkomsten (ena fostret † strax e. partus, anencephali v. 1400, det andra v. 1900 utan anmärkning). Dagen efter partus hastigt insättande grava inkomensationssymptom. Över hela cor. starka systol och diastol blåsljud. Hastig celer-puls. Trots hjärtonica ständigt sjunkande hjärtkraft och på 8. dagen efter partus mors.

Sektionen: Endocarditis chron. fibrosa med stenosis och insuffic. i valv. aortæ, cor. bovimun., staslefer.

7. N:o 1208. H. F., gift, 35 år. Inkom den 24/5 kl. 4 e. m., död samma dag (2 tim. e. ink.). Klin. diagn.: *Hæmorrh. post abort.* VI-para. Gravid mens. IV. Riklig blödning sedan 2 dagar i hemmet. Vid ink. ytterligt utblödd, nästan pulslös och pågående ymnig blödning. Omedelbart utskaffas manuellt ett delvis i cervix sittande abortägg. Blödningen står, men trots stimulans och NaCl. subcutant mors 2 tim. e. ink.

Sektionen: Anæmia excessiva (post hæmorrh. ex. abort). (I övrigt intet från inre organ.)

8. N:o 1855. M. C. V., gift, 30 år. Inkom d. 9/8, död d. 20/8. Klin. diagn.: *Tbc. pulm.* + *Embolia arter. pulm.* IV-para, fullgången. Periodvis vårdad å sanator. för dubbelsidig apex. tbc. Vid ink. cor. u. a. Pulm. gamla spetsförändr. Okomplicerad partus inkomstdagen och efterförloppet de första dagarna utan anmärkning. På 6. dygnet 38°. Inga klin. tecken i övrigt på trombos. På 7. dygnet häftigt insättande hållsmärtor och på 10. och 11. dygnet någon hostretning samt blodtillblandn. till sputum. Den 20/8 på e. m. (10. dygnet) hastigt insättande dyspnoe och cyanos, usel puls och efter en timme mors under bilden av lungemboli.

P. A. D.: (Gamla tbc. förändr. båda lungspetsarna) + *Embolia cordis et arter. pulmon.* (trombrester i v. hypogastrika).

9. N:o 2594. H. J. A., gift, 35 år. Inkom den 11/11, förlöst den 12/11, död den 13/11. Klin. diagn.: *Eclampsii*. II-para, fullgången. Vid ink. uttalad eclampsism — subjektiva symptom — ödem och blodtryck 220, urin: Heller + sed: 12/11 eclampsianfall, åderlåtning (400), senare under dagens lopp kraftiga värkar, upprepade krampanfall. Tångförlöstes från dött foster på e. m. s. d. Efter partus ytterligare tvenne anfall, det sista övergående i långvarigt comatöst tillstånd, som ledde till mors den 13/11 kl. 8 e. m. Sektionen och mikroskopisk undersökning av lever och njure visar » — — — att bilden i sin helhet närmast kan betecknas som en ofullständig gul leveratrofi jämte någon glomerulo — nefrit.»

10. N:o 2631. H. M. O., gift, 36 år. Ink. den 16/11, förlöst s. d., död 20/11. Klin. diagn.: *Vitium org. cordis. incompens + part. præm.* VI-para, ofullgången. Remitterad från Sahlgr. sjukh. tbc.-avd., där patienten vårdats för inkomenserat vitium. Två tim. efter ink. part. efter rel. ringa förlossn.-arbete. Hela tiden svår dyspnæ. Från part. den 16/11 alltjämt tilltagande inkomensationssymptom, sämre och sämre puls samt tecken på lungödem och den 20/11 mors.

P. A. D.: *Endocarditis chron. fibrosa (stenosis ostium venos. sin. et dxt. + insuffic. valv. venos. sin.) + hypertrofia et dilatat. cordis + — — —*.

11. N:o 2517. E. K. L., ogift, 25 år. Ink. den 28/10, död 16/11. Klin. diagn.: *Sepsis post. abort infect (duplex m. IV-V)*. O-para, s. m. slutet av juli, 24/10 blödning, 4 dgr senare ymnig sådan, samtid. värkar och frossbrytn. Vid ink. påverkat a. t., blek, puls 130 (urin album + coli), inga blödn. Dagen e. ink. utskaffn. i vagina nedfött macererat foster. (Intet intrauterint ingrepp). Den 30/10 avgår ett 2. foster spontant. Den 31/10 måste, på grund av ymnig blödning, de kvarvarande moderkakorna, som delvis äro lösta, manuellt utskaffas, varefter uterus spolats med 50 % spritlösn. Den 10/11 finnes antecknat. Tillståndet dubiöst, oupphörliga frossbrytningar, temp. hög, remitter. feber. Bimanuellt, stort, hårt in-

filtrat i h. parametriet. Under den typiska bilden av stormande sepsis går pat. den 17/11 till mors, (caseosan, polyvalent streptococserum o. a. försökt).

P. A. D.: Sepsis puerper. p. abort + parametrit suppurat.

12. N:o 311. *Gynek. avd. A. O.*, ogift, 57 år. Ink. 13/11, död 20/11. Klin. diagn.: *Metropatia hæmorrh. + bronchit. purulenta. Virgo.* Tidigare vårdad för arthrit chron. defromans + nefrit chron. å Sahlgr. sjukh. Haft ett par små blödningar från u. l. Vid ink. a. t. uselt, fullständig atrofi all muskulatur — marantisk och kan ej röra sig själv. Abrasio mucosæ uteri ger intet utbyte. På några dagar exacerberar den variga bronchiten, kan ej expectorera. Mors den 20/11.

Sektionen: Bronchitis diffusa excessiv. + hyperæmia mecanica hepatis + myomata uteri.

13. N:o 312. *Gynek. avd. I. M. L.*, ogift, 22 år. Ink. 31/10, död 19/11. Klin. diagn.: *Parametr. p. abort inf. - appendicit ac.? - + Peritonit ac. diffus postoporat.* 0-para. Remitt. till gynek. avd. från epidemisjukhuset, där pat. varit intagen för suspect typhus, s. m. 6/8, d. 20/10 måttlig blödn. från u. l. Vid ink. varig flytning fr. uterus samt svullnad i båda adnexområdena, temp. omkr. 38°. Svullnaden i adnexområdena går så småningom tillbaka, dock alltjämt subfebril. Den 14/11 stigande remitt. feber, ökad ömhet vid McB. och en resistens palpabel här. På misstanke abscederande appendicit göres 17/11 appendixsnitt. Stor omentflik, inflammator. omvandlad och fastlödd cæcalpolen, exstirperas tillsammans med tämligen oförändrad appendix. I omentet suspecta variga smältningar. Hela högra bakre bukväggen, långt upp retrocæcalt samt ned mot lilla bäckenet starkt oematöst ansvälld. Bäckenorganen palp. u. a. Dränage lägges ned mot iliocæcal-trakten. Dagen efter op. hastigt insättande kollapstillstånd med frossbrytning och temp. 40°, svåra smärtor i hela buken och ut i korsryggen och på natten till 19/11 (1½ dygn efter oper.) går pat. till mors.

Sektionen: Visade parametrit suppurat c. abscess. retrocæcale et periton purulenta diffus. + Degeneratio myocardii + bronchopneumonia bilat.

14. N:o I (oförlöst). *B. S. F. H.*, gift, 40 år. Ink. den 8/1, död den 9/1. Klin. diagn.: *Ulcus ventr. hæmorrh. c. anæmia ac.* X-para, fullgången. Haft upprepade blodkräkningar sista tiden. Förlossn.-arb. ej börjat. Inkom i uselt allm. tillstånd, trots hæmostatica gick pat. till mors under bilden av acut anæmi d. 9/1 (11 timmar efter ink., oförlöst).

P. A. D.: Ulcus ventr. c. hæmorrh. adventr. c. anæmia excessiv.

15. N:o CXLVI. *A. K. J.*, gift, 34 år. Ink. d. 30/10, död oförlöst den 2/11. I-para, gravid mens VII. Vid ink. måttliga allmänna ödem (särskilt i ansiktet), urinen Heller + sediment., rikl. cylindrar. enst. röda

och vita blkr. Bltr. 170 cor. intet säkert patol. Venesektion göres inkomstdagen, blodtrycket går ned något och tillståndet är ej anmärkningsvärt dåligt. Inga urämiska eller eclamptiska symptom. 3. dagen på kvällen temp. 38°, pulsen blir hastigt usel och pat. får svår dyspnæ, blodtrycket stiger (185 mm.). Stimuleras. Natten rel. lugn. På morgonen den 2/11 plötsligt sämre, pulsen ej palpabel och på kort stund mors.

Sektionen: »— — — njurarna visa mikroskopiskt kronisk nefrit med akut excacerbation, levern måttlig, acut hepatit — — —. Bilden i sin helhet torde väl gå tillsammans med en toxicos hos kronisk nefrit-patient».

16. N:o 409. A. M. K. P., 18 år, ogift. Ink. 20/2, död den 24/5. Klin. diagn.: *Abort mens V infect. + salpingo-oophor. bilat. p. abort. + Tbc. pulmon. ambor. + sepsis (tbc.)*. Spontan abort mens V strax efter ink. Dagen efter hög febril, hög remitterande feber, så småningom stor pyosalpinx på v. sida, tömmes genom inc. genom bukväggen. Ingen förbättring. Börjar hosta, d. 4/4 över stora områden båda lungbaserna dämpning, bronchialandning och hårda rassel. Vänstra pyosalpinx minskar, ökande resistens höger adnexområde. Ständig remitt. feber och försämring av a. t. Under bilden av sepsis tbc. går pat. till mors omkr. 3 mån. e. ink.

Sektionen: *Tbc. disseminata pulmon. hepatis. lienis renum et peritonei + tbc. caseosa diffusa uteri + meningitis tbc.*

Sammanställning av 10 fall av placenta præv. partial samt 3 fall av placenta præv. total.

4 voro	I-para	(resp. 28, 29, 38 och 43 år)
4 »	II- »	(» 29, 29, 33 och 41 år)
1 var	IV- »	(32 år)
1 »	V- »	(30 år)
1 »	VI- »	(33 år)
1 »	VIII- »	(41 år)
1 »	X- »	(47 år)

8 voro fullgångna, 5 ofullgångna. I två fall (1419, 2230) spontan partus efter hinnsprängning. I ett fall (750) låg fostret i sätesbjudning — gjordes nedtagning av fot samt extraktion — pat. inkom fullständigt utblödd, gick till mors några timmar efter förlossningen. I ett annat fall (1695) gjordes nedtagning av fot — likaledes sätesbjudning. I ett fall (1521) vändes och extraherades ett foster mens VII och i ännu ett fall (212) spontan partus efter vändning på fot. I ett fall (1566) dött foster i försummat tvärläge, gjordes decapitation. I fem fall har klassiskt kejsarsnitt gjorts (979, 997, 1280, 1931, 2708).

Indikation för ingreppen var ymnig blödning vid ofullständigt öppnad förlossningsväg. I två av fallen (2708, 1931) ha pat. varit höggradigt utblödda. I ett fall (2708) har oper. gjorts å 43-årig förstföderska. Av samtliga fall ha två av mödrarna dött — ett fall (750) inkom moribund — förblödning. Det andra fallet — ett av kejsarsnittsfallen (979) — avled på 18:de dagen efter ingreppet i lungemboli. Fostren ha i fyra av kejsarsnittsfallen utskrivits levande. I ett fall förlöst genom klassiskt kejsarsnitt (1931) var fostret dött före operationen (oper. på vital indic.). I fyra kejsarsnittsfall förlöpte puerper. normalt — med en vårdtid 12—14 dagar. I ett fall (1931) 29 dagars sjukhusvistelse på grund av varig endometrit (I. u. utanför anstalten). Det femte fallet (979) gick som ovan nämnts till mors i lungemboli.

Mortaliteten för mödrarna 15,4 %, reduc. mortal. fostren 20 % [2 foster senaborter (1521, 1566). Ett foster dött före klassiskt kejsarsnitt (1931)].

Sammanställning av 67 fall av Placenta prævia

	Placenta prævia total	Placenta prævia partial	Resultat för mödrarna		Resultat för fostren		
			Lev. utskr.	Döda utskr.	Levande födda		Dödfödda
					Lev. utskr.	Döda utskr.	
Spontan partus	—	5	5	—	2) 3) 4	1)	—
Spontan partus efter hinnsprängning	—	6) 9	9	—	8) 9) 6	5) 1	4) 7) 2
Nedtagning av fot + spontan partus	1	3	4	—	12) 13) 2	10) 1	11) 1
Vändning på fot + spontan partus	14) 17) 2	20) 20	22	—	8	15) 18) 2	16) 19) 21) 22) 23) 13
Hinnsprängning senare Forceps	—	24) 1	1	—	1	—	—
Vändning + Extraction	1	25) 7	7	26) 1	2	30) 1	27) 28) 29) 31) 5
Extraction på fot	—	32) 3	2	35) 1	—	34) 1	33) 36) 2
Vagin. Kejsarsnitt. Vändn. + Extract.	—	37) 1	1	—	—	38) 1	—
Abdominalt kejsarsnitt	39) 4	39) 40) 8	11	42) 1	41) 11	—	43) 1
Oförlöst före ingrepp	1	—	—	1	—	—	44) 1 (ofullg.)
Decapitation	—	1	1	—	—	—	45) 1
Summa	9	58	63	4	34	8	26
	67		67		34		

Mortalitet för mödrarne [se anm. 39) 30)] † 5 av 67 = 7.46 %
 » » fostren † 34 av 68 = 50 %

å Göteborgs barnbördshus under åren 1918—1924.

A n m ä r k n i n g a r

- 1) Vit. cong. cordis. (Vikt 2,000 gr.).
- 2) Vikt 3,500 gr.
- 3) » 3,620 »
- 4) Föreliggande pulslös navelsträng.
- 5) Ej viabelt (850 gr.).
- 6) Exæresis placenta. Thrombophlebitis + Embolia pulmon.
- 7) Foster macererat (3,250 gr.).
- 8) Vikt 2,630 resp. 3,220 gr.
- 9) » 2,800 » 4,330 »
- 10) Död 4½ tim. e. partus (2,120 gr.).
- 11) » före inkomsten (1,970 gr.).
- 12) Vikt 2,440 gr.
- 13) » 2,270 »
- 14) I fallet plac. præv. total. Exæresis placenta + Uterustamponad.
- 15) Sektionen: Bronchit. capillaris.
- 16) En med komplikation av prolapsus funiculi, 2 övriga ofullg.
- 17) I fallet præv. total. Exæresis partis placenta på 17:de dygnet.
- 18) Avled efter 5 tim. (2,190 gr.).
- 19) Ett foster under 2,000 gr. Vid ett annat prolapsus funiculi. Det tredje asfyktiskt kunde ej upplivas (2,100 gr.).
- 20) I ett fall med dött foster. Eclampsi + Exæresis placenta.
- 21) Vikt 2,800 gr.
- 22) Därav ett fall tvillingar. Vikt 1,600 och 1,610 gr. Inviabla död u. förlossn. Ett fall död 45 m. pp. Vikt 1,650 gr. De två andra fallen döda u. förlossn. Vikt 2,650 gr. resp. 2,300 gr.
- 23) Vikt 4,130 gr. Död u. förl.
- 24) Tångindikation: värksvagh.
- 25) Extraction på grund av temperaturstegring över ett dygn efter vändning. Cervixruptur. Thrombos + Emboli. Död 19 dgr. e. partus.
- 26) I ett fall Exæresis placenta + Uterustamponad.
- 27) Båda döda före inkomsten.
- 28) Vikt 2,740 gr.
- 29) » 3,980 »
- 30) » 2,000 » Död 6 tim. e. partus.
- 31) Ofullg. VI mån. Vikt 750 gr.
- 32) Exæresis placenta.
- 33) Vikt 1,220 gr. Död före partus.
- 34) » 1,030 » » 6 tim. e. partus.
- 35) Död 5½ tim. e. ingreppet. Förbl. u. ingrepp.
- 36) » u. förl. Vikt 2,220 gr.
- 37) Tbc. pulm.
- 38) Död 1 tim. e. partus. Vikt 1,300 gr.
- 39) Ymnig blödn. oförberedda mjukdelar.
- 29) » » » » »
- 30) Alla med » » » » »
- I ett fall lungabscess, död 3 veckor e. utskr. å Sahlgr. sjukhuset. Räknas som död i mortalitetssiffran.
- 40) I ett fall med bentromb + lungemboli.
- 41) Vikt 3,030 gr.
- 42) Död i lungemboli 3 veckor e. op.
- 43) Död före op. Vikt 4,050 gr.
- 44) Avled med modern under narkosen före utförande av vändning (luftemboli?).
- 45) Vikt 800 gr. Död före ink. Tvärläge.

Översikt över mortaliteten vid fallen av Graviditets-

År	Eclampsismus								1918—1924	1918	1919
	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1918—1924			
Antal fall	13	11	12	12	21	24	30	123	10	3	
Mortalitets-% för mödrar	—	9,09	—	—	—	—	—	0,8	20,0	—	
Mortalitets-% för foster och barn	35,7 5 † av 14	14,28 2 † av 14	25,0 3 † av 12	22,0 2 † av 9	19,0 4 † av 21	16,5 4 † av 24	40,0 12 † av 30	25,6 32 † av 124	36,3 4 † av 11	66,7 2 † av 3	

År	Eclampsia puerper.							1918—1924	
	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924		
Antal fall	7	7	5	3	3	3	1	29	
Mortalitets-% för mödrar	—	—	—	—	—	33,3	—	3,4	
Mortalitets-% för foster och barn	12,5 1 † av 8	— 0 † av 7	— 0 † av 6	— 0 † av 3	— 0 † av 3	— 0 † av 4	— 0 † av 1	— 1 † av 32	3,1

Mortaliteten för mödrar † i eclampsi under åren 1918—1924 = 8,69 % el. 10 † av 115.

Mortaliteten för foster (barn), vars mödrar dött i eclampsi under åren 1918—1924 = 29,76 % el. 36 † av 121.

toxikos å Göteborgs barnbördshus åren 1918—1924.

Eclampsia gravidarum						Eclampsia parturient							
1920	1921	1922	1923	1924	1918—1924	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1918—1924
9	10	5	7	3	47	10	5	2	4	7	7	4	39
11,1	10,0	40,0	—	33,3	14,9	10,0	—	—	—	14,28	—	—	5,1
66,7 6 † av 9	60,0 6 † av 10	60,0 3 † av 5	14,3 1 † av 7	66,6 2 † av 3	50,0 24 † av 48	27,2 3 † av 11	40,5 2 † av 5	— 0 † av 2	25,0 1 † av 4	28,57 2 † av 7	37,5 3 † av 8	— 0 † av 4	26,34 11 † av 41

Graviditetstoxikoser							
1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1918—1924
40	26	28	29*) (30)	36*) (37)	41**) (43)	38***) (39)	238 (243)
7,5	3,8	3,57	3,4 (6,4)	8,33 (10,8)	2,44 (6,97)	2,63 (5,1)	4,62 (6,54)
29,8 13 † av 44	20,7 6 † av 29	31,03 9 † av 29	34,6 (37,0) 9 (10) † av 26 (27)	25,0 (27,0) 9 (10) † av 36 (37)	18,6 (22,2) 8 (10) † av 41 (43)	36,84 (38,4) 14 (15) † av 38 (39)	27,75 (29,0) 68 (73) † av 245 (250)

*) Under vardera av dessa år tillkommer ett fall av vid sektion ställd diagnos på graviditetstoxikos. Moder och barn avledo.

**) Tillkommer ytterligare 2 fall av vid sektion ställd diagnos på graviditetstoxikos. Mödrar och barn avledo.

***) Tillkommer ytterligare 1 fall av vid sektion ställd diagnos på graviditetstoxikos. Moder och barn avledo.

Sammanställning av 30 fall Eclampsism.

- 1) 20 voro I-para, 14 fullg. samt 6 ofullg.
 2) 4 » II- » 2 » » 2 »
 3) 6 » plurip., 4 » » 2 »

1) 8 av de fullg. (585, 967, 978, 1460, 1723, 1904, 2487, 2742) förlöstes spontant. I ett fall efter venesektion. I tre fall (1662, 1860, 2529) foriceps på indic. sek. värksvaghet, samt i ett fall (847) på indic. primär värksvaghet. I ett fall (2557) gjordes hinnstick på grund hydramnion samt vitium org. cordis — och i ännu ett fall (2975) vändning och extraction. Av ofullgångna I-para förlöstes två (394, 1476) spontant efter venesektion — i fyra fall gjordes partus arte præm. (476, 1936, 2779, 2879), då tillståndet försämrades trots diet venesektion samt narcotica.

2) de 2 fullgångna av II-para (1306, 2544) förlöstes spontant, i ett av dem venesektion. De 2 ofullgångna (1407, 2942) förlöstes likaledes spontant, i ett fall venesektion.

3) av de fullgångna förlöstes en III-para (339), en VI-para (233) spontant, det ena efter venesektion. De båda andra förlöstes med tång, det ena (89) på grund sek. värksvaghet — det andra (2720) på indic. hotande asfyxi. De 2 ofullgångna, en III-para (2915) samt en IV-para (2097), förlöstes spontant, hos det senare ablatio plac. præm. med dött foster. Alla mödrarna utskrevos levande. Ett fall (1306) kvarlåg två månader e. partus på grund trombosor med lungemboli. Ett fall (1904) kvarlåg i fyra veckor för feber i puerper. Ännu ett fall 3½ vecka för mastit. De övriga fallen hade en medelvårdtid av 9 dagar. Av fostren utskrevos 18 levande. 5 foster döda före inkomsten. Två foster döda före förlossn., 2 under, samt 3 efter partus (ett på grund av acut bronchit, de 2 andra på grund av ofullgångenhet).

Sammanställning av 19 fall av missförhållande mellan fosterhuvudet och bäckenet.

- 1) 7 fall av allmänt förträngt bäcken.
- 2) 9 » » platt förträngt bäcken.
- 3) 1 » » rel. bäckenförträngning.
- 4) 2 » » snedförträngt bäcken.

Inom grupp 1) voro 4 I-para, 1 II-para, 1 III-para samt 1 IV-para.

Av I-para voro alla fullgångna. I ett fall (671) anlades utgångstång på ind. sek. värksvaghet efter 3 dygns förlossn.-arb., lev. barn. I ett annat fall (2178) förlöstes pat. efter 2 $\frac{1}{2}$ dygn med »hög tång» på indic. primär värksvaghet och ett fall (791) förlöstes från levande barn med »halvhög tång» på indic. hot. fosterasfyxi. Det fjärde fallet (128) förlöstes genom perfor. och cranioclasia å dött foster efter 3 $\frac{1}{2}$ dygns förlossn.-arbete.

I samtliga fall puerperiets förlopp normalt.

II-para (692) förut endast aborterat — var fullgången — förlöstes med utg. tång efter 41 timmars förlossn.-arbete på indic. sek. värksvaghet. Barnet dött på 3:dje dygnet efter partus i hæmorrh. cerebri (vikt 3,780 gr.). Puerper. u. a.

III-para (1755) fullgången — intet lev. barn förut — genomgått en tångförlossn. samt en perforation. Nu förlöstes pat. med klassiskt kejsarsnitt. Moder och barn ut friska efter 14 dagar.

IV-para (33) ofullgången — genomgått två spontana, förlängda förlossningar — lev. barn — samt en med under förlossn. dött foster — nu spontan partus arte præm. 9 timmar efter hinnsticket. Barn (vikt 2,690) och moder ut friska efter 8 dgr.

Inom grupp 2) voro 2 I-para, 3 II-para, 1 III-para, 1 V-para, 1 VI-para samt 1 X-para.

Av I-para båda fullgångna, var en (545) 43 år gammal, förlöstes med klassiskt kejsarsnitt. Moder och barn ut friska e. 13 dgr. Det andra fallet (923) förlöstes med utg. tång (indic. stig. temp. och sek. värksvaghet) efter 40 tim. förlossn.-arb. Puerper. febrilt de 10 första dagarna. Barn (vikt 4,000) och moder ut friska.

Av II-para voro två fullgångna och en ofullgången (14) förlöstes nu liksom föregående gång (år 1919) medelst klassiskt kejsarsnitt — allt väl moder och barn. En av de fullgångna (622) hade förut genomgått vändning med perfor. å efterfölj. huvud — förlöstes nu med klassiskt kejsarsnitt. Barn och moder ut friska efter 13 dgr. Det 3:dje av dessa fall (2840) hade förut aborterat. Inkom efter 4 dygns värkar, varefter flera tångförsök utanför anstalten gjorts. Några timmar efter inkomsten måste på döende foster under inträdande symptom på uterus ruptur perforation och cranioclasia göras. Puerper. förlöpte afebrilt.

III-para (732) fullgången. Första gången perfor. efter 5 dygn. 2:dra

gången liksom nu klassiskt kejsarsnitt, båda gångerna med lyckligt resultat. Puerper. u. a.

V-para (2022) ofullgången. Genomgått tvenne förlängda, spontana förlossningar — en perforation — samt sista partus arte præm. Hinnstick göres och efter 9 tim. förlossn. spontan partus. Barn (vikt 2,650) liksom modern ut på 7 dagen.

VI-para (742) ofullgången — dött barn under de två första förlossn., de tre följande part. arte præm. — lev. barn. Nu gjordes hinnstick och efter 4 dygn (prim. värksvag.) dog fostret under utdrivningsskiftet, (fostrets vikt 3,800 gr.). Modern ut frisk efter 7 dygn.

X-para (437) tångförlöst från lev. barn 1 gång samt 1 gång med dött foster — 3 ggr spont. förlossn. lev. barn. En gång vändning dött barn. De tre sista ggr liksom nu partus arte præm. — alla med lev. barn (vikt 2,400—2,800 gr.). Puerper. u. a.

Grupp 3) ett fall av rel. bäckenförtr. (872) ofullgången III-para. Båda föreg. förlossn. spontana förlängda. Enda uppgift om föregående foster är att de »skulle haft mkt omformade huvuden med stora tryckmärken». Nu partus arte præm. efter 23 tim. förlossn. duration. Lev. barn — vikt 2,890. Puerp. u. a.

Grupp 4) omfattar två fall, en I-para samt en VI-para. Å I-para (429) — fullgången — gjordes efter 2 dygns förlossn.-arb. efter tångförsök perforation och cranioclasia å dött foster. Puerp. afebrilt. VI-para (1026) — som barn poliomyelit — visande stora måttskillnader å de båda bäckenhalvorna — var ofullgången — 1 gång förlöst från dött foster med perfor. (prol. funiculi) de övriga fyra ggr part. arte præm. — med 3 lev. barn. Nu gjordes likaledes part. arte præm. — spont. förlossn. e. 13 tim. lev. barn (vikt 2,100). Puerper. afebrilt.

Mortaliteten för mödrarna 0, för fostren 26,4 %.

Uppgift från Barnbördshusets Gynekologiska avdelning för år 1924
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
III. <i>Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus.....	—	12	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	13	—	—
17	Hæmorrhagia post partum	—	1	—	—
19	Septichæmia et pyoseptichæmia puerperalis	—	4	—	1
	Pelvis justo minor	—	1	—	—
	Retentio placentæ	—	3	—	—
IV. <i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
29	Influenza epidemica	—	1	—	—
42	Tuberculosis	—	4	—	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	—	2	—	—
	» renum	—	1	—	—
	» urogenitalis	—	1	—	—
46	Gonorrhœa	—	2	—	—
	Endomet., Salping., Peritonit. gonorrhœica	—	2	—	—
V. <i>Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	—	1	—	—
VIII. <i>Nervsystemets sjukdomar.</i>					
94	Neuritis. Neuralgia	—	2	—	—
99	Hysteria	—	1	—	—
100	Neurasthenia	—	2	—	—
IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>					
103	Amentia	—	1	—	—
104	Dementia præcox. (Hebephreni, Katatoni).....	—	1	—	—
106	Insania epileptica	—	1	—	—
X. <i>Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	—	2	—	—
116	Phlebitis	—	10	—	—
119	Thrombosis. Embolia.....	—	4	—	—
XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>					
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	—	2	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chr.	—	1	—	1
134	Bronchopneumonia acuta	—	1	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ.....	—	1	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		mån	kv.	mån	kv.
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
158	Enterocolitis chronica	—	1	—	—
159	Appendicitis	—	10	—	—
161	Hernia	—	2	—	—
162	Fissura et contract. ani	—	3	—	—
171	Peritonitis chronica	—	4	—	—
172	Abscessus pelvis	—	2	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	—	1	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chron. Morbus Brighti	—	1	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	—	11	—	—
181	Lithiasis vesicæ	—	1	—	—
184	Polypus methræ	—	1	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	15	—	—
192	Vulvitis. Vaginitis. Kraurosis	—	7	—	—
193	Endometritis	—	27	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	79	—	—
195	Parametritis	—	3	—	—
196	Amenorrhoea. Dysmenorrhoea. Menorrhagia	—	55	—	—
198	Fistula rectogenitalis	—	1	—	—
199	Mastitis	—	11	—	—
200	Sterilitas	—	2	—	—
	Cervix l. corpus polyp	—	13	—	—
201	Perforerad uterus	—	1	—	—
	Hæmatome lab. maj	—	2	—	—
	Torquet. tubæ in gravid.	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
232	Carbunculus	—	1	—	—
	Condylomata acum.	—	1	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>					
307	Myoma	—	29	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	—	11	—	—
316	Carcinoma	—	17	—	—
	» ventriculi	—	1	—	—
	» genitalium	—	16	—	—
318	Blastoma teratoides	—	2	—	—
319	Cysta ovarii	—	6	—	—
	» parovarialis	—	2	—	—

Uppgift från Göteborgs barnbördshus' Gynekologiska avdelning för år 1924 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad död	
<i>9. Sjukdom i bröst-körteln.</i>					
Mastit suppurat.	10	Incision	10	—	—
<i>16. Appendix vermiform.</i>					
Append. chron.	8	Appendectomy	8	—	—
» ac.	2	»	2	—	—
Frisk appendix	14	» i samb. med annan op. ...	14	—	—
<i>17. Bråck.</i>					
Hernia inguinal.	1	Rad. op.	1	—	—
» umbilical.	1	» »	1	—	—
<i>18. Rectum och anus.</i>					
Fissura et contr. ani	3	Dilatation forcée	3	—	—
Hæmorrhoides	1	Exstirpation	1	—	—
<i>19. Bukvägg och periton.</i>					
Pelveoperitonit. chron.	3	Lap. + lysis	3	—	—
»	1	» + » + ventrof. uteri	1	—	—
Abscess. pelvis.	2	Kolpotomia post.	2	—	—
Parametritis supp.	1	Incision per laparot.	—	—	1 † i sepsis puerp.
<i>23. Urinröret och blåsan.</i>					
Polypus urethræ	1	Exstirpatio	1	—	—
<i>25. Kvinnliga könsorg.</i>					
Ca. vulvæ recid.	1	Excision	1	—	—
Ca. lab. maj.	1	Provecision	—	1	—
Ca. vaginæ.	1	»	—	1	—
Prolaps. uteri et vaginæ ..	3	Kolpoperineoraphia	3	—	—
» » » » ..	2	» + kolporaphia ant.	2	—	—
» » » » ..	5	» + » »	5	—	—
		+ amp. cerv.	5	—	—
					S:ma 15 op. för prolaps.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Prolaps. uteri et vaginæ ..	4	Kolpoperineoraphia + kolporaphia ant. + amp cerv. + interpos. uteri (enl. Wertheim)	4	—	—	
» » » » ..	1	Lap. + salping ect. bil. + ventrofix uteri	1	—	—	
Cervix-polyp	8	Exstirpatio	8	—	—	
Corpuspolyp	5	Abrasio	5	—	—	
Endometritis	24	»	24	—	—	
Metropathia. Menorrhagia ..	39	»	38	—	1	† bronchit. chr. pur.
Placentarpolyp	2	»	2	—	—	
Abort	10	»	10	—	—	
Dysmenorrhæ	8	Dil. + Abrasio	8	—	—	
Sterilitas	3	» + »	3	—	—	
» (Suspect salpingit)	1	» + » + lap. explor.	1	—	—	
Myoma cervic. uteri	1	Enucleatio pr. vag.	1	—	—	
» polyp. uteri	1	Exstirpatio	1	—	—	
» corp. uteri	8	Abrasio	8	—	—	
» » »	13	Amputatio uteri supravag.	13	—	—	S:ma 25 op. för myom.
» » »	1	Exstirp. uteri total	1	—	—	
» » subseros uteri	1	Lap. + enucleatio	1	—	—	
Arterioscleros uteri	1	Exstirp. uteri total	1	—	—	
Ca. cervic. uteri	1	Provexcision	—	1	—	
» » »	1	Abrasio explorat	—	1	—	
» » »	2	Exstirp. uteri total	2	—	—	
» » »	1	Totalexstirp. (Wertheim) ..	1	—	—	
» » » + total-polaps ..	1	Vaginal uterus exstirp. + kolpoperineorrphia	1	—	—	
Ca. corpus uteri	1	Exstirp. uteri total	1	—	—	
Suspect malign. tumor	1	» » »	1	—	—	Ostillbar uterin blödn.
Graviditas tubaria	5	Salpingectomia	5	—	—	
» »	5	Salpingo-oophorectomia ..	5	—	—	
» » tub. + salpingit	1	» » + salpingect.	1	—	—	
Torquat. tubæ in gravid. ...	1	Salpingo-oophorect.	1	—	—	
Retroflexio ut. grav. fix. ...	1	Lysis + ventrofix	1	—	—	
Pyosalpinx s. pyov.	2	Salpingo-oophorect.	2	—	—	
Salpingo-ooph. chron.	11	Salpingectomia	11	—	—	
» »	9	Salpingo-oophorect.	9	—	—	S:ma 37 op. för adnex-inflam.
» »	10	» » + salpingect.	10	—	—	
Retroflexio uteri fix.	1	Salpingo-oophorect. + ventrofix. uteri.	1	—	—	
Salpingit tbc.	2	Salpingo-oophorect. + salpingect.	2	—	—	
Oophorit. chron.	2	Oophorectomia	2	—	—	
Kystoma ovarii	9	Ovariectomia	9	—	—	
Cysta parovarial	2	Parovariotomia	2	—	—	
» dermoid. ovar.	2	Ovariectomia	2	—	—	
» folliculi ovar.	5	» s. excisio	5	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
Ca. ovarii	2	Ovariectomia	2	—	—
» »	1	Amput. uteri supravag. medt: adnex	1	—	—
Vit. organ. cordis	1	Abort prov.	1	—	—
Epilepsi	1	» » + steril. op...	1	—	—
Nephrit. chron.....	1	Resect. tub. (steril. op.)...	1	—	—
Pelvis justo minor	1	D:o	1	—	—
28. Smärre operationer.					
Bartholinit acuta	2	Incision	2	—	—
» chron.	1	Excision av körteln	1	—	—
Condylomata ac.	1	Exstirp.	1	—	—
Hæmatoma lab. maj.	1	Incision	1	—	—
Cysta fornic. vag.	1	Exstirp.	1	—	—
Blodtransfusion (Cham-braun)	1	Anæmia sec.	1	—	—
Carbunculus	1	Incision	1	—	—

L. LINDQUIST.

Överläkare.

E. HASSELSTRÖM.

Amanuens.

H. BENCKERT.

Bitr. läkare.

Majornas sjukhus.

År 1924 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia	—	1	—	1
22	Erysipelas	1	—	1	—
25	Morbilli	1	1	—	—
29	Influenza epidemica	4	4	1	1
42	Tuberculosis	11	9	2	1
	» pulmonum	8	7	2	1
	» lymphoglandularum	2	1	—	—
	» intestini	—	1	—	—
	» organorum aliorum	1	—	—	—
44	Syphilis acquisita	—	3	—	—
	Oxyuriasis	1	—	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
58	Anæmia	5	1	—	—
	Purpura	1	—	—	—
	Hypertrophia lienis	2	—	—	—
66	Lymfadenitis sept.	3	1	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.					
67	Diathesis urica. Arthritis urica	1	—	—	—
68	Diabetes mellitus	1	2	—	—
69	Adipositas universalis	1	1	—	—
70	Glycosuria	1	—	—	—
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.					
73	Morphinismus	—	1	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.					
	Hydrocephalus	—	1	—	—
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri	1	6	1	1
88	Tvärsnittsläsion	1	—	—	—
94	Neuritis nervi ischiad.	11	1	—	—
	» » occipital.	—	1	—	—
98	Epilepsia	2	2	—	—
99	Hysteria	—	1	—	—
100	Neurasthenia	4	12	—	—
101	Lumbago	6	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		mån	kv.	mån	kv.
IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>					
104	Dementia præcox. (Hebephreni, Katatoni)	1	—	—	—
106	Insania epileptica	1	—	—	—
110	Imbecillitas	—	1	—	—
X. <i>Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	1	—	—	—
112	Endocarditis acuta	1	—	—	—
	Myocarditis acuta	1	—	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	7	6	—	2
	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis.....	7	4	1	—
115	Arteriosclerosis. Atheromatosis. Atherosclerosis. En- darteriitis	10	5	1	—
116	Phlebitis	—	2	—	—
118	Varix	1	1	—	—
120	Aneurysma	—	1	—	—
XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124 }	Ethmoiditis chr.....	1	—	—	—
125— 127 }	Sinusitis max. chron.	1	1	—	—
	Laryngitis chron.	1	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	9	7	—	—
129	Tracheitis chronica. Bronchitis chron.	6	2	—	—
130	Bronchiectasia	1	—	—	—
131	Asthma bronchiale	2	—	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	4	7	—	—
	Bronchopneumonia acuta	3	4	—	1
135	Pneumonia fibroplastica chronica	1	1	—	—
136	Abscessus pulmonum	1	—	—	—
138	Emphysema alveolare pulmonum	5	1	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	2	2	—	—
XII. <i>Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis	1	2	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	3	—	—	—
145	Peritonsillitis acuta	—	1	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	1	1	—	—
147	Pharyngitis chronica	1	—	—	—
	Karies dent.	1	1	—	—
149	Angina Vincenti	1	—	—	—
	Dyspepsia	—	1	—	—
153	Gastritis acuta	1	—	—	—
	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	1	1	—	—
154	Gastritis chronica	—	3	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	2	1	—	—
158	Enterocolitis chronica	5	1	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
161	Hernia	1	1	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	3	1	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	1	—	—	—
	Obstipatio	2	4	—	—
170	Inanition	—	2	—	—
171	Peritonitis acuta	—	2	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	3	2	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chron. Morbus Brighti	2	2	1	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	5	—	—
177	Nephrolithiasis	—	1	—	—
180	Cystitis	3	1	—	—
184	Albuminuria orthostat.	1	1	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
185	Hypertrophia prostatae	4	—	1	—
189	Balanitis	1	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
192	Vulvitis	—	1	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	8	4	—	—
203	Tendovaginitis	1	—	—	—
205	Synovitis. Arthritis	1	—	—	—
206	Polyarthrititis rheumatica acuta	2	—	—	—
207	Polyarthrititis rheumatica chronica	1	2	—	—
208	Arthritis deformans	—	2	—	—
	Spondylitis deform.	1	—	—	—
214	Rachitis	1	—	—	—
216	Hallux valgus	1	—	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
218	Urticaria	1	—	—	—
222	Eczema	5	5	—	—
223	Psoriasis	1	1	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	—	4	—	—
228	Impetigo	4	1	—	—
229	Acne	1	—	—	—
232	Abscessus	1	2	—	—
233	Gangræna	1	—	—	—
	Hidroadenitis	1	—	—	—
	Pityriasis	2	—	—	—
	Ichtyosis	—	1	—	—

**Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å intagna patienter.**

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Abscessus	2	Incision	2	—	—	
Lymphadenitis	1	»	1	—	—	
Imbecillitas	1	Lumbalpunktion	—	1	—	Undersökn.
Carbunculus	1	Incision	1	—	—	Klorætylrus.
Vulnus necrot.	1	» , utskrapning	1	—	—	
Ischias	1	Lumbalpunktion	1	—	—	Undersökn.
Epilepsia	2	»	2	—	—	»
Muskelatrofi	1	»	1	—	—	»
Tandkaries	3	Tandextraktion	3	—	—	»

Utförda operationer å polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkningar
Vulnus lacert.	3	Sutur	
» contus.	17	»	1 lokalanæstesi.
» incis	15	»	
Abscessus	12	Incision	
Furunculus	3	»	
Panaritium	2	»	
Mastitis supp. ac.	1	»	
Hidroadenitis ac.	1	»	
Periostit alveolar.	2	Tandextraktion	
Karies dent.	5	»	
Corp. alien. cavi nasi ..	1	Extraktion	
» » digitor.	3	»	Lokalanæstesi.
» » conchæ	1	»	
Laceratio digiti.	1	Revision	Klorætylrus.
Luxatio humeri	1	Reposition	

Dessutom under årets förra hälft 51 smärre, ej specificerade operationer ss. incisioner, suturer o. dyl.

Polikliniken har under år 1924 besökts av 379 patienter med tillsammans 2,530 besök.

Uppgift angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
1. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	3	—	3	—	—	3
Kontusion (<i>Contusio</i>)	2	—	2	—	—	2
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	1	1	2	—	1	1
Förbränning (<i>Combustio</i>): Andra kroppsdelar	1	—	1	—	—	1
Förgiftning med therpentinolja	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	8	1	9	—	1	8
2. Skadans tillkomstsätt.						
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Genom på- eller överkörning av fordon	1	—	1	—	—	1
Vid sport och gymnastik: lek	3	—	3	—	—	3
Fall, halkning	3	1	4	—	1	3
Tagit therpentinolja (1 matsked) » mot förkyln.»	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	8	1	9	—	1	8

Holtermanska sjukhuset.
År 1924 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		män	kv.	män	kv.
	<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>				
42	Tuberculosis	2	2	—	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	2	2	—	—
44	Syphilis hereditaria	—	4	—	—
	» acquisita	145	44	—	—
	Därav primaria	30	3	—	—
45	Ulcus molle	32	—	—	—
	Bubo	28	—	—	—
46	Gonorrhoea	281	89	—	—
	Urethritis gonorrhoeica acuta	279	75	—	—
	» chronica	—	3	—	—
	Epididymitis	90	—	—	—
	Prostatitis	45	—	—	—
	Perimethritis	21	—	—	—
	Strictura urethrae gonorrhoeica	3	—	—	—
	Proctitis	—	50	—	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholin gonorrhoeica	—	23	—	—
	Cervicitis gonorrhoeica	—	50	—	—
	Salping. gonorrhoeica	—	8	—	—
	Conjunctivitis gonorrhoeica	2	—	—	—
	Lymphadenitis	20	—	—	—
	Rheumatismus	16	1	—	—
51	Malaria	1	—	—	—
	<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>				
78	Bismuthismus	1	—	—	—
	<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>				
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	1	—	—	—
94	Neuritis. Neuralgia ischiad.	2	—	—	—
	<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>				
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.	—	2	—	—
	<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>				
143	Stomatitis. Noma	1	—	1	—
154	Gastritis chronica	1	—	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	1	—	—	—
157	Neurosis ventriculi	—	1	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	3	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta.....	1	—	—	—
180	Cystitis	1	—	—	—
182	Urethritis	3	1	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
	Retentio testis	1	—	—	—
	Hydrocele testis.....	2	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	2	—	—	—
188	Phimosi. Paraphimosi	1	—	—	—
189	Condyloma acuminat.	4	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
189	Condyloma acuminat.	—	2	—	—
193	Endometritis	—	1	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	1	—	—	—
218	Urticaria	8	4	—	—
220	Pemphigus	—	1	—	1
221	Zoster	1	—	—	—
222	Eczema	49	47	—	—
223	Psoriasis	19	4	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	—	4	—	—
228	Impetigo	16	14	—	—
230	Folliculitis	—	1	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	1	2	—	—
232	Dermatitis acuta	12	6	—	—
233	Dermatitis herpetiform	1	2	—	—
234	Trichophytia	3	—	—	—
235	Favus.....	2	1	—	—
236	Scabies	84	42	—	—
	Lichen ruber planus	2	—	—	—
	Prurigo	8	7	—	—
	Pityriasis rosea	2	4	—	—
	Pityriasis versicolor.....	—	1	—	—

Årsberättelse från Hemmet för lungotssjuka för år 1924.

Omsättning, underhållsdagar m. m.

Antal patienter								Underhållsdagar för samtl. vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Längsta Högsta antalet någon dag under året vårdade	Vårdtid (dagar) för de under året																
											utskrivna (utom avlidna)						avlidna										
Samliga under året intagna		Härv för- sta kånge- n vårdade		Utskrivna (frånsett avlidna)		Avlidna		14,798	40	52	26	längsta		kortaste		medel-		längsta		kortaste		medel-					
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.					m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
24	64	20	58	17	46	7	21									206	209	4	2	114	62	160	272	14	7	108	78

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	Män	Kv.	Summa
5—10 år	—	1	1
10—15 »	2	7	9
15—20 »	3	12	15
20—25 »	3	12	15
25—30 »	2	11	13
30—35 »	5	13	18
35—40 »	2	5	7
40—45 »	4	3	7
45—50 »	1	1	2
50—60 »	2	2	4
Summa	24	67	91

De utskrivna patienternas sjukdomar ävensom avlidna.

S j u k d o m	Under året			
	utskrivna		avlidna	
	m.	kv.	m.	kv.
a) <i>Antal patienter</i>	24	67	—	—
b) <i>Sjukdomsfall.</i>				
Tbc. pulmonum	20	59	7	19
» laryngis	1	4	—	—
» renum	4	6	—	—
» intestini	5	6	5	6
» peritonei	1	—	—	—

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskr. (incl. avlidna)			Behandlingens resultat											
				Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) Lungtuberkulos, st. I	—	10	10	—	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
st. II	5	6	11	4	5	9	1	1	2	—	—	—	—	—	—
st. III	19	51	70	7	20	27	2	5	7	3	5	8	7	21	28
Summa	24	67	91	11	35	46	3	6	9	3	5	8	7	21	28

Utförda operationer.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Antal fall
Tuberculosis pulmonum	4	Pneumothorax artificialis	4

P. GUSTAF CARLSTRÖM.

Årsberättelse för år 1924 från Sjukvårdsanstalten
å Källtorp.

	Män	Kv.	S:ma
<i>Samtliga under året vårdade:</i>	250	255	505
härav kvarliggande från 1923	94	87	181
<i>Intagna:</i>	156	168	324
härav 1:a gången vårdade	83	98	181
en eller flera gånger förut vårdade	73	70	143
<i>Utskrivna: (excl. avlidna)</i>	136	159	295
avlidna	18	14	32
<i>Kvarliggande till 1925:</i>	97	81	178

Beträffande de under året inskrivna patienternas ålder och civilstånd
meddelas:

	Män	Kv.	S:ma
<i>Ålder:</i>			
Under 12 år	21	14	35
Mellan 12—15 år	4	4	8
» 16—20 »	22	37	59
» 21—25 »	32	38	70
» 26—30 »	25	23	48
» 31—35 »	23	25	48
» 36—40 »	14	16	30
» 41—45 »	8	10	18
» 46—50 »	4	1	5
Över 50 år	3	—	3
Summa	156	168	324
<i>Civilstånd:</i>			
Ogifta	103	121	224
Gifta	50	45	95
Änkling, änka eller fränskild	3	2	5
Summa	156	168	324

Kurtidens längd vid sjukhuset utgjorde i medeltal:

för manlig patient	222 dagar
» kvinnlig »	194 »
» samtliga »	207 »

Resultatet av behandlingen för de under året utskrivna:

	I Stadiet				II Stadiet				III Stadiet				Tillsammans			
	m.	kv.	s:a	%	m.	kv.	s:a	%	m.	kv.	s:a	%	m.	kv.	s:a	%
Friska = utan väsentligt sjukdomssymptom (A, AB)	17	19	36	26.4	—	—	—	—	—	—	—	—	17	19	36	11.6
Förbättrade (B)	40	57	97	71.4	45	32	77	89.6	24	23	47	47.-	109	112	221	68.6
Oförbättrade (C)	—	3	3	2.2	1	6	7	8.2	5	11	16	16.-	6	20	26	8.-
Försämrade (D)	—	—	—	—	—	1	1	1.1	2	4	6	6.-	2	5	7	2.-
Avlidna (E)	—	—	—	—	—	1	1	1.1	18	13	31	31.-	18	14	32	9.8
Summa	57	79	136	—	46	40	86	—	49	51	100	—	152	170	322	—

Arbetsförmåga vid utskrivningen:

	I Stadiet				II Stadiet				III Stadiet				Tillsammans			
	m.	kv.	s:a	%	m.	kv.	s:a	%	m.	kv.	s:a	%	m.	kv.	s:a	%
God = ej väsentligt nedsatt	54	66	120	88.3	24	18	42	48.8	1	3	4	4.-	79	87	166	51.6
Måttlig = i väsentlig grad nedsatt	1	9	10	7.3	19	13	32	37.2	17	14	31	31.-	37	36	73	22.7
Ringa = i mycket hög grad nedsatt	2	4	6	4.4	3	5	8	9.3	8	12	20	20.-	13	21	34	10.5
Ingen arbetsförmåga ..	—	—	—	—	—	3	3	3.6	5	9	14	14.-	5	12	17	5.3
Avlidna	—	—	—	—	—	1	1	1.1	18	13	31	31.-	18	14	32	9.9
Summa	57	79	136	—	46	40	86	—	49	51	100	—	152	170	322	—

I ovanstående tabeller äro ej medräknade 2 män, 3 kvinnor, vilka vistats vid sanatoriet kortare tid än 30 dagar.

	Män	Kv.	S.ma	%
<i>Tuberkelbaciller:</i>				
ha kunnat påvisas hos	59	64	123	38.2
ha ej kunnat påvisas hos	54	63	117	36.3
0 exp. hos	39	43	82	25.5
Summa	152	170	322	—

	Män	Kv.	S.ma
<i>De utskrivnas kroppsvikt:</i>			
ökade för	126	132	258
minskade för	15	21	36
förblev oförändrad	3	5	8
ej vägda	8	12	20
Summa	152	170	322

Bland anmärkningsvärda komplikationer hos de utskrivna
må nämnas:

Sjukdom	Män	Kv.	Sjukdom	Män	Kv.
Tbc. laryngis	9	3	Influenza epidem.	8	12
» ossium et articularum	—	3	Iritis	—	1
» lymphoglandularum .	4	3	Ischias	1	—
» urogenitalis	1	—	Laryngitis	1	—
» intestini	6	5	Lumbago	—	1
» peritonei	1	2	Menorrhagia	—	1
» cutis	—	1	Morbilli	3	2
Lupus	—	1	Nephritis	3	3
Anæmia	—	1	Neurasthenia.....	3	5
Angina tonsillaris	24	16	Neurosis	—	1
» pectoris	1	1	Obstipatio	1	4
» phlegmonosa.....	1	—	Otit. med. catarrh.	1	2
Appendicitis	1	5	» » purulenta	7	2
Asthma bronchiale	3	—	Oxyuris vermicularis.....	1	—
Bronchit. chron.	2	1	Panaritium.....	1	—
Bronchopneumonia	1	1	Periostitis	1	1
Chorioiditis tbc.	1	—	Pernio	1	—
Conj. phlyctænulosa	4	3	Pharyngitis	1	—
Cystitis	—	2	Pleuritis	4	3
Diabetes mellitus.....	—	2	Pneumothorax	2	—
Eczema	4	—	Polyp. nar.....	1	—
Erythema nodosum	—	2	Psychosis	—	1
Fractura	1	—	Rhinitis	—	1
Fistula ani.....	2	—	Salpingitis	—	1
Gastroptosis	1	—	Scoliosis	1	—
Gonitis.....	1	—	Sinuit. maxill.....	2	—
Gonorrhoea	1	—	Stomatitis	—	1
Graviditas	—	3	Syphilis acquisita	—	1
Hæmoptysis	10	18	Urticaria	—	2
Hæmorrhoides	—	1	Varicellæ	1	1
Hypertrophia tons.....	1	1	Varix	1	—
Herpes zoster	2	1	Vit. org. cord.....	2	1
Hysteria	—	2	Vulnus oculi.....	1	—
Imbecillitas	1	—			

H. ROSENGREN.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

År 1924 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
	Fistula colli congenita	—	1	—	—
	Hernia	1	—	—	—
	Ectopia testis	1	—	—	—
	Phimosi s	1	—	—	—
<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>					
6	Marasmus senilis	—	2	—	1
7	Gangræna senilis	3	—	1	—
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>					
8	Abortus	—	3	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	10	3	—	—
26	Rubeola	—	1	—	—
29	Influenza epidemica	2	2	—	—
33	Typhus abdominalis	1	—	—	—
34	Paratyphus	—	3	—	—
42	Tuberculosis	21	9	—	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	5	5	—	—
	» ossium et articularum	2	2	—	—
	» lymphoglandularum	9	2	—	—
	» urogenitalis	2	—	—	—
	» cutis	1	—	—	—
	» organorum aliorum	2	—	—	—
46	Gonorrhoea	2	—	—	—
	Urethritis gonorrhoeica acuta	1	—	—	—
	Rheumatismus »	1	—	—	—
55	Tænia (Cysticercus) Bothriocephalus	1	1	—	—
57	Oxyuris	—	2	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	—	4	—	—
62	Chlorosis	—	1	—	—
64	Hæmophilia	1	—	—	—
66	Purpura	1	—	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>					
71	Alcoholismus chronicus	2	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis	1	—	—	—
82	Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emollitio cerebri	3	—	1	—
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	1	—	—	—
84	Hemiplegia	2	—	—	—
85	Paraplegia	1	1	—	—
88	Myelitis	—	1	—	—
89	Tabes dorsalis	1	—	—	—
94	Neuritis	1	—	—	—
	Ischias	3	4	—	—
	Parkinsonism	—	1	—	—
98	Epilepsia	—	1	—	—
99	Hysteria	—	2	—	—
100	Neurasthenia	1	4	—	—
101	Insomnia	1	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
102	Insania manico-depressiva	—	1	—	—
104	Dementia præcox. (Hebephreni, Katatoni)	—	1	—	—
105	Paranoia	1	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
112	Endocarditis acuta	1	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	5	1	2	—
	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	2	5	1	2
115	Arteriosclerosis. Atheromatosis. Atherosclerosis. Endarteriitis	9	2	1	—
116	Phlebitis	2	4	—	—
118	Varix	2	8	—	—
	Varices hæmorrhoidales	5	—	—	—
119	Thrombosis. Embolia	1	2	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121-124)	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.				
	Epistaxis	1	2	—	—
	Empyem. sin. max.	1	—	—	—
	Oedema uouli	1	—	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	2	3	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chr.	2	—	—	—
133	Oedema pulmonum	—	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	2	1	—	—
	Bronchopneumonia acuta	1	—	—	—
138	Empysema alveolare pulmonum	1	—	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	6	3	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					
143	Hæmorrhagia post extract. dent.	1	2	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica.	2	—	—	—
153	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	3	—	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	9	4	—	—
157	Neurosis ventriculi	5	2	—	—
158	Enterocolitis chronica	1	1	—	—
159	Appendicitis	27	31	1	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	3	3	—	—
161	Hernia	23	7	—	—
162	Cæcum magn. et mob.	—	3	—	—
	Fistula s. Fissura et contract. ani	1	2	—	—
	Abscessus ad anum	1	—	—	—
	Obstipatio	2	5	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	1	—	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	—	3	—	—
167	Cholelithiasis	—	7	—	1
168	Icterus. Icterus catarrhalis	2	2	—	—
171	Peritonitis acuta	5	1	—	—
	Peritonitis chronica	1	2	1	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	—	3	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brighti	5	2	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	6	—	—
176	Pyonephrosis	1	—	—	—
177	Nephrolithiasis	2	3	—	—
180	Cystitis	3	4	—	—
181	Lithiasis vesicæ	1	—	—	—
184	Albuminuria	2	1	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.					
A. Manliga könsorganen.					
185	Hypertrophia prostatæ	9	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	2	—	—	—
189	Varicocele	2	—	—	—
	Hydrocele	1	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	3	—	—
193	Endometritis	—	6	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	7	—	—
195	Parametritis	—	1	—	—
199	Mastitis	—	2	—	—
	Cystis paravaginalis	—	1	—	—
201	Övertaligt ovarium	—	1	—	—
	Polypus cervicis	—	2	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XV. <i>Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum.....	3	1	—	—
203	Tendovaginitis	1	1	—	—
204	Bursitis. Hygroma	1	2	—	—
205	Synovitis. Arthritis.....	3	—	—	—
206	Polyarthrititis rheumatica acuta	3	1	—	—
207	Polyarthrititis rheumatica chronica	2	1	—	—
211	Corpus liberum in articulo	1	—	—	—
	Hallux valgus.....	—	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	5	4	—	—
216	Digitus malleus	2	—	—	—
	Ganglion	—	1	—	—
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum	—	2	—	—
221	Zoster	1	—	—	—
222	Eczema	6	3	—	—
223	Psoriasis	1	—	—	—
227	Ulcus varicosum cruris	—	2	—	—
228	Impetigo	1	—	—	—
231	Furunculosis, Furunculus.....	2	3	—	—
232	Carbunculus	2	—	—	—
240	Hidradenitis	—	1	—	—
	Contractura fasc. palm.	1	—	—	—
	Pernio	1	1	—	—
	Unguis incarnatus	2	—	—	—
	Atheroma	—	1	—	—
	Elephanthiasis	—	1	—	—
XVII. <i>Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media purulenta	1	—	—	—
	Mastoiditis	1	—	—	—
XIX. <i>Svulster.</i>					
307	Myoma	—	2	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	—	3	—	—
315	Sarcoma	—	1	—	1
316	Carcinoma pulmonis	—	1	—	1
	» ventriculi	4	2	—	2
	» coli transvers.	—	1	—	—
	» genitalium.....	—	1	—	—
	» flexuræ sigm.	—	1	—	—
	» mammæ	—	2	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
316	Carcinoma recti.....	2	—	1	—
	» ani	—	1	—	—
318	Blastoma teratoides	2	—	—	—
320	Tumor miscellan. paratoid.	—	1	—	—
	» cysticus colli	1	—	—	—
	Struma	—	1	—	—
XX. Andra sjukdomar.					
323	Morbus Basedowi. Hyperthyreosis	—	2	—	—
326	Scrophulosis	—	3	—	—

Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
3. Otitis media ac. purul.	1	Paracentes	1	—	—	
4. Empyema sinus maxillar ..	2	Punktion + utspolning ..	1	—	—	Dubbelsid. op.
5. Furunculus faciei	1	Incision	1	—	—	} Av tandläkaren avbruten sprut- spets.
Corpus alien. musc. ptery- goid.....	1	Uttagning	1	—	—	
Hypertrophia tonsillar	2	Dubbelsidig tonsillektomi..	2	—	—	
Vegetationes adenoides....	1	Utskrapning	1	—	—	
Atheroma faciei	1	Exstirpation	1	—	—	
Tumor parotideus	1	D:o	1	—	—	
6. Fistula colli congenita	1	D:o	1	—	—	} P. A. D. Cancer- metastas. Ngn primär härd ej funnen.
Lymphoma tbc. colli	7	D:o	7	—	—	
Carbunculus colli	1	Excision	1	—	—	
Lymphadenitis cancerosa colli	1	Exstirpation	1	—	—	
7. Struma cystica	1	Utskalning.....	1	—	—	} Patol. anat. diagn. kunde ej säkert ställas.
Tumor partim cysticus gland. thyroid.....	1	Utskrapning + dränage ..	1	—	—	
Morbus Basedowi	2	Ensidig underbindn. av vas. thyr. sup.	2	—	—	
8. Abscessus tbc. thoracis ..	1	Excision + suturer	1	—	—	
» musc. pectoral.	1	D o	1	—	—	
Pleuritis exsudativa	4	Thorakocentes	4	—	—	
Empyema pleuræ	1	Vidgande av fistel+dränage	1	—	—	
9. Mastitis supp.	2	Incision + dränage	2	—	—	
Adenoma mammæ	2	Exstirpation	2	—	—	
Cancer mammæ	2	Halsted's radikaloperation	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
11.						
Cholelithiasis + Cholecystit. subac.	1	Snedsnitt + kolecystektomi + rödrånage	1	—	—	
Cholelithiasis + Cholecystit. subchron.	1	Höger rektussnitt + kolecystektomi + rödrånage	1	—	—	
14.						
Ulcus duodeni perforans c. abscessu subhepatic. lat. dxt.	1	Snitt utefter revbenskanten + lossande av adhärenser + duodenorafi + rödrånage	1	—	—	
Ulcus ventriculi c. stenosis pylor.	1	Gastroenterostomia retrocol. post. (Mayo)	1	—	—	
Ulcus perfor. + Peritonitis diff. purul. lib.	2	Rektussnitt + gastrorafi + rödrånage genom särsk. snitt i båda flankerna, elj. sut.	2	—	—	Ett fall 28 timmar efter perforationen. Ett av föregående fall 1/2 år efter föregående op.
Ulcus perf. ventriculi sanat.	1	Gastroenterostomia retrocol. post. (Mayo)	1	—	—	
Cancer ventriculi c. stenosis + Metastases	1	Gastroenterostomia antecolica anterior	1	—	—	
Cancer ventriculi inoperabil.	1	Provlaparotomi	—	—	1	
15.						
Typhlitis et Perityphlitis chron. + Cæcum magn. et mob.	6	Mc. B:s snitt + appendektomi + suturer	6	—	—	
Flexuræ sigmoid permagn.	1	Provlaparotomi + appendektomi + suturer	1	—	—	Suspicio tumoris abdominis.
Peritonitis chr. adhæsiva + Ileus	1	Rektussnitt + tömning av tarm + suturer	—	—	1	Samma fall i 2 olika scéanser; 55-års man med svår myocardit o. kron. nefrit.
D:o	1	Witzel fistel genom växel-snitt	—	—	—	Samma pat. i 2 olika scéanser.
Cancer coli transvers. c. ileo	1	Kolonresektion + anastomos side-to-side	1	—	—	Pat. kvarl. nästan läkt efter slutningsoper.
» flex. sigmoid » »	1	Anlägg. av fistel å cæcum	—	—	—	
D:o	1	Lap. i rekt. skidan + framlägg. enl. Miculicz	—	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
16.						
Appendicitis ac. vel. subac.	21	Mc. B:s snitt + appendektomi + sut.	21	—	—	
» »	1	Lap. i h. rektusskid. + appendektomi + obetydl. drän. + sut.	1	—	—	
» » + Salpingitis et peritonitis chron. adhæsiva.....	1	Pfannenstiels snitt + appendektomi + salpingektomi + lossande av adhärenser + peritonealplastik..	1	—	—	
Appendicitis ac. gangrænsosa	11	Mc. B:s snitt + appendektomi + suturer	11	—	—	{ I ett fall snitt i rektus skidan.
D:o	8	Mc. B:s snitt + appendektomi + liten vekdränage, eljest suturer	8	—	—	{ I ett fall snitt i rektus skidan.
Appendicitis ac. c.perforat. + Abscessus periappendicularis	3	D:o	3	—	—	
Appendicitis ac. c. perf. + Peritonitis ac.	1	Mc. B:s snitt + appendektomi + vekdränage	—	—	1	} Samma fall.
Ileus post operationis	1	Rektussnitt + mjölkning av tarm + adhärenslösning	—	—	—	
Abscessus retrocolic. p. appendic. op.....	1	Snitt i lumbalregionen + dränage	1	—	—	{ Efter förut opererad perforerad appendicit m. abscess.
17.						
Hernia inguin. ext. mob. cong.	1	Radikaloperation enl. <i>Bassini-Schultén</i>	1	—	—	} Därav 4 kvinnor; 3 fall enl. Schulténs modifikation samt ett recidiv. Därav en man.
Hernia inguin. acqu. mob.	18	Radikaloperation enl. <i>Bassini</i>	18	—	—	
» » int. mob. ...	2	D:o	2	—	—	
» » crural. mobil.	3	Radikaloperation närm. enl. <i>Fabricius</i>	3	—	—	
Hernia umbilicalis omentalis incarcerata	1	Radikaloperation	—	—	1	} Gammal kvinna med myokardit. kr. nefrit. Försummat o. oklart fall. Provlaparotomi ej utförbar. Dödsorsak gallstens ileus.
Hernia ventralis post. op.	2	Plastisk operation	2	—	—	
18.						
Abscessus ad anum	1	Incision + dränage	1	—	—	
Contractura ani	1	Dilatation forcée	1	—	—	
» » + Fissura ani	2	D:o	2	—	—	
Tumores hæmorrhoidales..	4	D:o + Paquelin	4	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
19.						
Ruptura musc. rect. abdom. + Hæmatoma	1	Punktion och tömning av hæmatom	1	—	—	
Peritonitis chron. adhæsiva	1	Lap. i rekt. skid. + lossan- de av adhärenser	1	—	—	
Lymphadenitis mesenterii	2	Lap. i rekt. skid. + appen- dektomi + suturer	2	—	—	
D:o	1	Mc. B:s snitt + appen- tomi + suturer	1	—	—	
Cancer recti inoperabilis ..	1	Växelsnitt i foss. il. + anus å flexura sigmoid.	1	—	—	
20.						
Abscessus retroperitonialis	1	Förlängt lumbalsnitt + öpp- nande av abscess	1	—	—	Efter nefrektomi.
Abscessus perinephriticus	1	Lumbalsnitt + dränage ..	1	—	—	Efter trauma.
Nephrolithiasis	1	Lumbalsnitt + Pyelolithomi	1	—	—	
21.						
Lithiasis vesicalis	2	Sectio alta + uttagning av stenar	2	—	—	
22.						
Hypertrophia prostatæ	1	Dubbelsidig vasektomi	1	—	—	
23.						
Phimosis cong.	2	Phimosis operation	2	—	—	{ Ett dorsalsnitt. En Schloffers op.
Strictura urethræ imperme- abilis + Fistula scroti ..	1	Sectio mediana perinei	—	—	—	} Samma fall.
D:o	1	Sectio alta + inläggning av Pezzers kat.	1	—	—	
Fistula urthræ part. pen- dul. penis	1	Slutning gen. plastisk ope- ration	1	—	—	
24.						
Ectopia testis	1	Nedsyning av testis	1	—	—	I samband med
Epididymitis chron.	1	Epididymektomi	1	—	—	bräckop.
Tuberculosis scroti	1	Incision + utskrapning ..	1	—	—	Efter epididymi- dektomi.
» epididymid. +						
Fistula scroti	1	Ablatio testis	1	—	—	
Hydrocele testis	1	Radikaloper. enl. <i>Winkel-</i> <i>mann</i>	1	—	—	
Varicocele testis	1	Exstirpation av varicer ...	1	—	—	
D:o	1	Terriers op. gen. exstirpation av skrotalhud	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Vulnus lacerat. scroti	1	Suturer	1	—	—	
Hæmatocele testis	1	Punktion.....	1	—	—	
25.						
Ovarium disjunctum foss. il. dx.	1	Mc. B:s snitt + exstirpation	1	—	—	Troddes vara appendicit.
Prolapsus uteri + Elongatio cervicis	2	Amputation å cervix + kolporafi + perineorafi	2	—	—	
Descensus uteri + Cysto- et rectocele	1	Kolpo- och perineorafi	1	—	—	I båda fallen kvarlämnades det ena ovariet, i ett fall togs även appendix.
Salpingo-oophoritis + Pyovarium.....	2	Rektussnitt + exstirpation + liten vekdränage	2	—	—	
Salpingo-oophoritis + Abscessus	1	Pfannenstiels snitt + ensidig salpingektomi	1	—	—	
Endometritis	6	Abrasio mucosæ uteri	6	—	—	
Abortus	3	Exæresis + abrasio mucos. uteri	3	—	—	
Graviditas + Anæmia + Debilitas	1	Abortus provocatus	1	—	—	
Graviditas + Tbc. pulmon.	1	D:o	1	—	—	
Cystis dermoides ovarii ...	1	Ovariotomi gen. rektussnitt	1	—	—	
Uterus myomatosus	1	Enukleation av subserösa myom. + peritonealisasjon	1	—	—	
Tumor cervicis uteri	2	Excision	2	—	—	
Polypus uteri	1	Avklippning + abrasio mucos. uteri	1	—	—	
Cystis paravaginalis	1	Exstirpation	1	—	—	
Tumor malignus pelvis minoris.....	1	Provlaparotomi i h. rektuskidan	1	—	—	Senare död i hemmet.
26.						
Cystis dermoides sacralis...	1	Excision	1	—	—	
27.						
Hallux valgus pedis	1	Kilexcision.....	1	—	—	
Digitus malleus pedis	2	Amputation å innerled	2	—	—	
Osteoperiostitis ac. supp. calcanei	1	Incision + utskrapning ...	1	—	—	
Osteitis dig. ped. c. fistula	1	Utskrapning av benhård ...	1	—	—	
Osteomyelitis ac. supp. femoris	1	Trepanation + dränage ...	1	—	—	
Osteomyelitis chron. tibiæ c. fistulis.....	1	Amputation ovan knäet ...	—	—	—	Kvarligger.
Synovitis genus	1	Punktion.....	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Corpora libera artic. genus	2	Arthrotomi + uttagning ...	1	—	—	Samma fall i två olika scéancer.
Ganglion genus	1	Exstirpation	1	—	—	
Tendovaginitis supp. tend. flex. dig. man.	1	Senexstirpation	1	—	—	Samma fall i olika scéanser.
Bursitis supp. præolecrani	1	Excision av bursan	1	—	—	
» sub. clavo dig. pedis	1	Utskrapning + suturer	1	—	—	
Pernio exulcerans dig. pedis	1	Excision av sår och bursa	1	—	—	
Hidradinitis supp. axillæ	2	Excision	2	—	—	
Phlegmone volæ man.	1	Incision	1	—	—	
Lymphadenitis supp. axill.	1	» + dränage	1	—	—	
Lymphadenitis inguinis	1	» + utskrapning	1	—	—	
D:o	1	Utrymning av inguen	1	—	—	
Unguis incarnatus	3	Königs radikaloperation	3	—	—	
Osteomyelitis tbc. os. metatars. ped. c. fistula	1	Incision + utskrapning	1	—	—	
Spina ventosa dig. ped.	1	Utskrapning + fri bentransplantation + sut.	1	—	—	
Synovitis tbc. genus	1	Punktion + jodoformglycerin	1	—	—	
Abscessus tbc. cubiti	1	Excision + suturer	1	—	—	
Tuberculosis cutis	2	Avbränning m. Paquelin	1	—	—	
D:o	1	Exstirpation + suturer	1	—	—	
Ischias	6	Sakral koksaltinjektion	6	—	—	
Varices crur. et anticrur	2	Underb. av v. saph. m. vid foss. oval. + exstirpation av varicer å lår och underben	2	—	—	
D:o	3	Underb. av v. saph. m. vid foss. oval. och ovan knäet + exstirpation av varicer	3	—	—	I ett fall dubbelsidigt.
D:o	6	Underb. av v. saph. m. vid foss. oval. + exstirpation av ven och varicer ned på underbenet	6	—	—	I 2 fall dubbelsidigt.
D:o	1	Underb. av ven saph. m. vid foss. oval. + exstirpation av ven och varicer + underb. av ven saph.	1	—	—	
Contractura fasciæ palmaris	1	Exstirpation	1	—	—	
Gangræna senilis pedis	2	Amputation	—	—	2	
Vulnus spissum et infect. man.	1	Incisioner	1	—	—	
Vulnus lacerat. anticruris	1	Suturer	1	—	—	
Fractura compl. antibrach. non. sanat.	1	Friläggning + bensuturer + suturer	—	—	—	Kvarligger.
Fractura anticruris	1	D:o d:o	1	—	—	
Luxatio post. ped. + Fractura anticrur	1	Reposition i narkos + gips	1	—	—	
Ruptura capsulæ art. genus + Ruptura nervi peronei	1	Kapsel- och nervsuturer	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Synovitis traumatica genus	1	Punktion	1	—	—	
Vulnus perforans genus + Synovitis genus	1	Punktion + spoln. m. 3 % karbollösning	1	—	—	
Tumor cysticus anticurur. ...	1	Incision	1	—	—	
28.						
Lipoma	1	Exstirpation	1	—	—	

Dessutom ha under året å intagna patienter utförts en hel del smärre ingrepp såsom incisioner, gipsningar och dylikt, vilka här ej upptagits, även om vid desamma en kortare narkos behövt användas.

Ävenså äro ej särskilt antecknade cystoskoperingar, röntgenbehandlingar och röntgenfotograferingar, som utförts å intagna patienter.

**Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å polikliniskt behandlade patienter.**

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkningar
1.			
Vulnus capillitii	9	Suturer	
Atheroma »	2	Exstirpation	
Fibroma »	1	D:o	
2.			
Corpus alien. corneæ.....	6	Exæresis	
Hordeolum.....	1	Incision + utskrapning ...	
Stenosis duct. lachrymal....	1	Bowmans operation	
3.			
Ulcus chron. auris ext.....	1	Excision.....	
Corpus alien. duct. auditor.	2	Exæresis	
Thrombus cerumin. duct.	9	Utspolning	
aud.	1	Incision	
Otitis externa			
4.			
Sinusitis maxillaris.....	3	Punktion + utspolning ...	
Corpus alien. nasi	1	Exæresis	
Polyposis nasi	2	Evulsio (Kall slynga)	
Epistaxis	2	Kauterisering	
5.			
Vinculum linguæ	2	Avklippning.....	
Furunculus s. Abscessus			
faciei	10	Incision eller utskrapning.	
Periostitis alveolar. supp.			
maxill.	13	D:o	
Angina phlegmonosa.....	6	D:o	
Corpus alien. faciei	1	Exæresis	
Tatuering	1	Excision	
Vulnera faciei	22	Suturer	
Vegetationes adenoidæ.....	8	Exæresis	
Hypertrophia tonsillar.	11	Tonsillotomi	
Cystis lab. infer.	1	Exstirpation	
» radiceis dentis	1	D:o	
Atheroma faciei	5	D:o	
Fibroma »	1	D:o	
Tumor parotideus	1	D:o	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärknigar
Fibroma linguæ	1	Exstirpation	
» mucosæ oris	1	D:o	
Caries dentium	56	Tandextraktion	
6.			
Lymphadenitis s. abscessus colli	5	Incision	
9.			
Mastitis supp.	4	Incision	
Adenoma mammæ	1	Exstirpation	
23.			
Phrenulum brevis	1	Avklippning	
Phimosis aquis.	1	Dorsalsnitt	
Paraphimosis	1	Reposition	
25.			
Bartholinitis supp.	1	Incision	
27.			
Tendovaginitis supp.	1	Incision	
Bursitis supp. præolecrani	2	Excision	
Lymphadenitis supp.	4	Incision	
Hidradenitis supp. axillæ.	7	» eller exision	
Panaritium, s. Phlegmone, s.			
Abscessus, s. Vulnus infect.	37	Incision	
Amputatio traumatica dig.	5	Fullbordande av amputation	
Fractura	29	Reposition + Fbd	Därav: claviculæ 1, brachii 1, ulnæ 1, antibrachii 14, metacarpi 5, phalangis 2, phalangis complicata 1, anticurris 2, metatarsi 2.
Luxatio	4		Därav: humeri 2, antibrachii 1, digiti 1.
Corpus alien.	6	Exæresis	
Vulnus	65	Suturer	
Hæmatoma subunguale.....	7	Nageltrepanation	
Cicatrix manus	1	Excision	
28.			
Abscessus s. Phlegmone ...	3	Incision	
Furunculus	33	» eller utskrapning.	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkingar
Atheroma	10	Exstirpation.....	
Fibroma	1	D:o	
Papilloma	4	D:o eller galvano- causis	
Nævus pigmentosus	1	Exstirpation.....	
Angioma.....	1	D:o	

Dessutom hava å ej intagna patienter utförts ett antal gipsningar och röntgenfotograferingar, vilka ej här särskilt specificerats.

Polikliniken har under året besökts av 1,150 personer, vilka gjort sammanlagt 5,888 återbesök..... = 5,888

Summa 7,038 besök.

Uppgift angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	5	2	7	—	—	7
Kontusion (<i>Contusio</i>)	3	2	5	—	—	5
Inträngd främmande kropp. (Sprutspets avbruten av tandläkare)	—	1	1	—	—	1
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	11	3	14	—	2	12
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	4	—	4	—	1	3
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>)	4	—	4	—	—	4
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	15	6	21	—	3	18
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	3	—	3	—	1	2
Avskärning av muskel, sena, nerv (<i>Ruptura nerv. peron</i>)	1	—	1	—	1	—
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>): Andra kroppsdelar	1	—	1	—	—	1
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	2	—	2	—	—	2
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	2	1	3	—	—	3
Muskelbristning	2	—	2	—	—	2
Hæmatocele testis	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	55	15	70	—	8	62
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hushållsgöromål	3	2	5	—	2	3
Vid arbetsmaskiner inom industri:						
trävaruindustri: maskinella anordningar ..	3	—	3	—	—	3
textil- och beklädnadsindustri	1	—	1	—	1	—
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras inom trävaruindustri	5	—	5	—	—	5
» andra industrier	3	—	3	—	—	3
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	2	1	3	—	—	3
Vid körning av fordon	1	—	1	—	1	—
Vid lossning och lastning av gods o. d.	1	—	1	—	—	1
Vid sjöfart	7	—	7	—	1	6
Transport	26	3	29	—	5	24

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvar- stående men	över- gående men
Transport	26	3	29	—	5	24
<i>B. Olycksfall utom yrkesarbete.</i>						
Genom på- eller överkörning av järnvägsvagn	1	—	1	—	—	1
» spårvagn	1	—	1	—	—	1
» motorfordon	*3	1	4	—	—	4
Vid sport och gymnastik:						
åkning med motorfordon, velociped	1	—	1	—	1	—
skridskoåkning 1, kälke 2	—	3	3	—	—	3
skidåkning	1	1	2	—	1	1
lek	8	1	9	—	—	9
fotbollsspel	1	—	1	—	—	1
Fall, halkning	6	5	11	—	1	10
Nedstörtande föremål, ras	1	—	1	—	—	1
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	5	—	5	—	—	5
Insektstygn	1	—	1	—	—	1
Vid lokalbedövning hos tandläkare avbruten sprutspets	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp II	55	15	70	—	8	62

* 2 av dessa åkte själva velociped.

A. WALLIN.

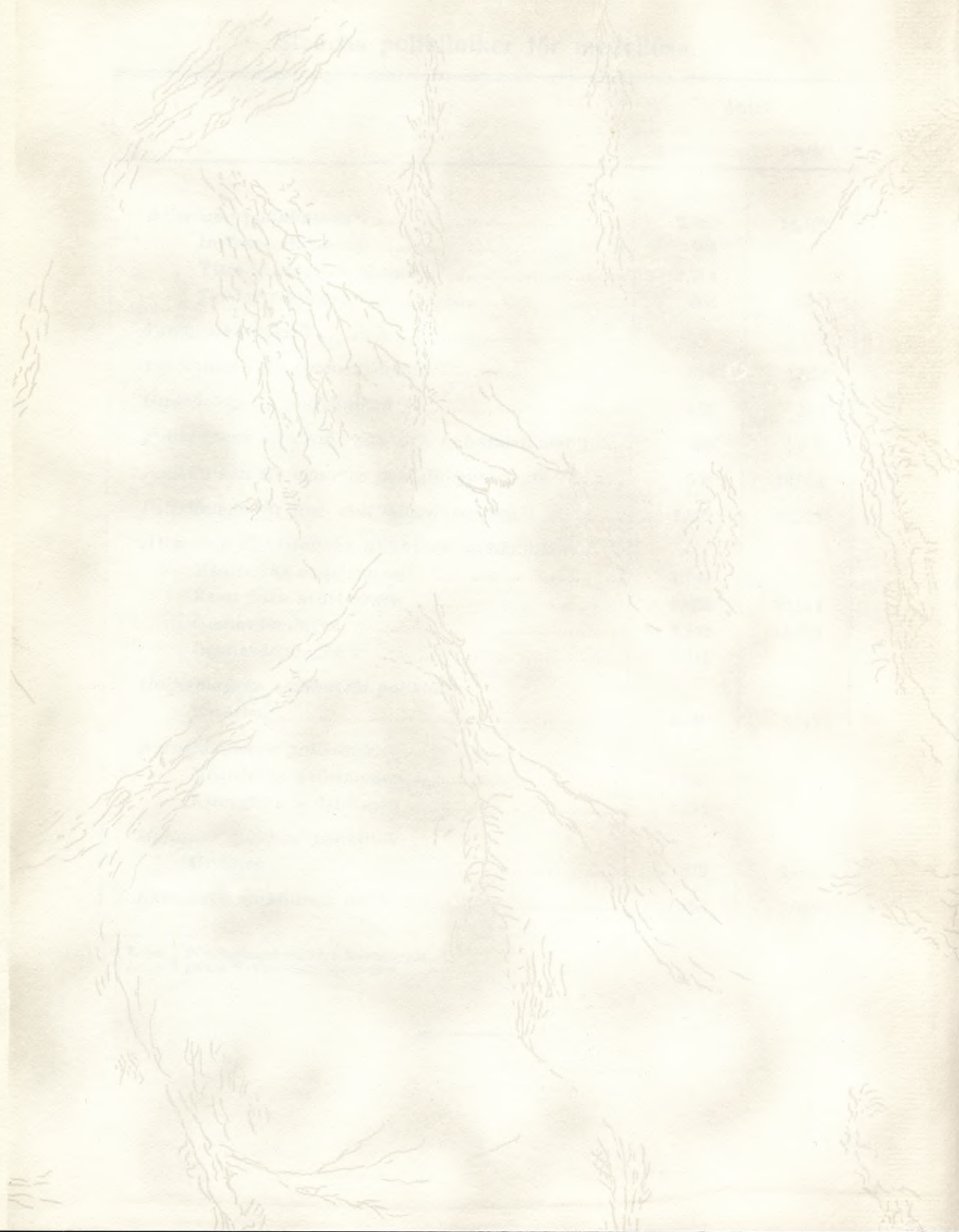
Stadens polikliniker för medellösa.

	Antal	
	patienter	besök
<i>Allmänna polikliniken</i> ¹⁾	2,703	14,498
Invärtes sjukdomar	586	—
Yttre skador och åkommor	1,514	—
Tandextraktioner	603	—
<i>Tandpolikliniken</i> ²⁾	—	1,132
<i>Polikliniken för ögonsjukdomar</i> ²⁾	610	1,325
<i>Gynekologiska polikliniken</i> ²⁾	151	551
<i>Polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar</i> ²⁾	890	4,095
<i>Polikliniken för massage och sjukgymnastik</i> ²⁾	505	13,554
<i>Polikliniken för hud- och könssjukdomar</i> ²⁾	1,692	27,221
<i>Allm. och Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	1,749	—
Kirurgiska avdelningen	5,625	30,314
Öronavdelningen	2,752	14,213
Ögonavdelningen	2,011	—
<i>Holtermanska sjukhusets poliklinik:</i>		
Utvärtes	1,540	8,747
<i>Barnsjukhusets poliklinik:</i>		
Medicinska avdelningen	3,288	—
Kirurgiska avdelningen	3,251	—
<i>Majornas sjukhus' poliklinik:</i>		
Utvärtes	379	2,530
<i>Ekmaniska sjukhusets poliklinik</i>	1,150	7,038

¹⁾ Lokal i Församlingshyddan i Masthugget.

²⁾ Lokal i gamla Sahlgrenska sjukhuset.

6000172007

Göteborgs universitetsbibliotek

